

การเป็นสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชน : กรณีศึกษาสถาบันสถาบันการเงินชุมชน
ตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

โดย
นายยุทธชัย สกุลพฤทธิ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพัฒนศึกษา

ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การเป็นสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชน : กรณีศึกษาสถาบันสถาบันการเงินชุมชน
ตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

โดย
นายยุทธชัย สกกุลพฤทธิ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพัฒนศึกษา
ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2552
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

**THE MEMBER SHIP OF THE FINANCIAL INSTITUTION OF COMMUNITY
: CASE STUDY OF THE FINANCIAL INSTITUTION OF COMMUNITY
BANGRAKUM SUB-DISTRICT, BANGLÉN DISTRICT, NAKORN PRATHOM PROVINCE**

By

Mr. Yuttchai Sakulphrued

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

MASTER OF EDUCATION

Department of Education Foundations

Graduate School

SILPAKORU UNIVERSITY

2009

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “การเป็นสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชน : กรณีศึกษาสถาบันการเงินชุมชน ตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม” เสนอโดย นายยุทธชัย สกุลพลฤทธิ์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตั้งกูร)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. อาจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุ่่นอารมย์เลิศ
2. อาจารย์บุญทิพย์ สุริยวงศ์
3. อาจารย์จุรีวรรณ จันทลา

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.ลุย วีระนาวิน)

...../...../.....

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ประสงค์ กัลยาณะธรรม)

...../...../.....

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุ่่นอารมย์เลิศ)

...../...../.....

..... กรรมการ

(อาจารย์บุญทิพย์ สุริยวงศ์)

...../...../.....

..... กรรมการ

(อาจารย์จุรีวรรณ จันทลา)

...../...../.....

KEY WORDS : FACTORS/ CORRELATION/ THE FINANCIOL INSTITUTION OF COMMUNITY

YUTTACHAI SAKULPHRUED : THE MEMBER SHIP OF THE FINANCIAL INSTITUTION OF COMMUNITY:CASE STUDY OF THE FINANCIAL INSTITUTION OF COMMUNITY, BANGRAKUM SUB-DISTRICT, BANGLEN DISTRICT, NAKORN PRATHOM PROVINCE. THESIS ADVISOR : THIRASAK UNAROMLERT Ph .D., BOONTIP SURIYAWONG. M.Ed. JUREEWAN CHANPLA. M.Ed 130 pp.

This research is intended to study personal factors and supporting factors of people who are members and non-members of the Financial Institution of community in Bangrakum Sub-District and to study factors correlated with being a member of the Financial Institution of community: Case study of The Financial Institution of community, Bangrakum Sub-District, Banglen District, Nakorn Prathom Province. Group used for study is citizen of Bangrakum Sub-District, Banglen District, Nakorn Prathom Province. 184 people who are the members of the Financial Institution and 184 people who are the non-members come from the calculation by using Tarot Yamane’s formula. Tool used in this research is questionnaire. Statistics applied to information analysis are Frequency, Percentage, Average (\bar{X}), Standard Deviation (S.D.) Correlation test with Chi-Square, and Content analysis.

The results of this research found that

1. The members’ comprehension in The Financial Institution of community is in moderate level. For the non-members’ is in the low level. The confidence of both members and non-members in the managing board of the Financial Institution in Bangrakum Sub-District is in high level. The support from neighbors of the members is in moderate level. But the support from the non-members’ is in the low level. The support from the managing board of the Financial Institution of community of the members is in moderate level. But the support from the non-members is in low level. The support from the government agencies of the members is in moderate level. But the support from the non-member is in low level. And the acknowledgement of advantages gained from being the member of the Financial Institution is in high level whereas the acknowledgement of advantages from the non-members is in moderate level.

2. The results of correlation test between personal factors against being the membership of Financial Institution of Bangrakum Sub-District that are gender, age, marital status, educational level, career, income, quantity of lands, sorts of holding lands, distant from home to the Financial Institution of community, and the access to loan sources all correlate with being the members of the Financial Institution of community with statistically significant at 0.05 level. And the supporting factors are the comprehension in principles of The Financial Institution of community, the confidence in the managing board of the Financial Institution in Bangrakum Sub-District, the supporting from the government’s agencies, and the acknowledgement of advantages gained from being the members of Financial Institution of community correlate with being the members of the Financial Institution of community with statistically significant at 0.01 level.

Department of Education Foundation Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2009

Student’s signature.....

Thesis advisors’ signature 1. 2. 3.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง การเป็นสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชน : กรณีศึกษาสถาบันสถาบันการเงินชุมชน ตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐมฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความเมตตาและความกรุณาเป็นอย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุ่่นอารมย์เลิศ อาจารย์บุญฤทธิ์ สุริยวงศ์ และอาจารย์จรัสวรรณ จันทลา ที่ได้กรุณาอนุเคราะห์เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และควบคุมวิทยานิพนธ์ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อีกทั้งยังให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่วิจัย และเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.อุยง วีระนาวิ น ประชานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ อ.ดร.ประสงค์ กัลยาณะธรรม กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาเป็นที่ปรึกษา แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่อง และให้ความรู้เชิงวิจารณ์ เพื่อความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ ประชานกรรมการสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ และเจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ ที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการศึกษาวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณนายสุชิน อินทจักร์ นายองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกวาง ตลอดจนพี่ เพื่อน น้องในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกวาง ที่ได้เป็นกำลังใจ และสนับสนุนช่วยเหลือด้วยความห่วงใยตลอดมา

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่และบุคลากรของภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ รวมทั้งเจ้าหน้าที่และบุคลากรบัณฑิตวิทยาลัยทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงาน ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความห่วงใยของเพื่อน พัฒนศึกษา รุ่น 4 ที่คอยช่วยเหลือให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือมาโดยตลอด และขอบคุณ พี่ๆ ชาวพัฒนศึกษาที่คอยเป็นกำลังใจติดต่อประสานงาน

ขอรำลึกถึงในพระคุณพ่ออุทิศศักดิ์และคุณแม่หมวย สกุศลพฤทธิ ที่ปลูกฝังให้ผู้วิจัยเห็นคุณค่าของการศึกษา อีกทั้งให้มีความเข้มแข็ง อดทน อดกลั้นต่ออุปสรรคต่างๆ

ท้ายที่สุด คุณค่าและประโยชน์ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณบิดามารดา ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่มอบสติปัญญา และสิ่งดีๆ ในชีวิตให้แก่ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ข้อมูลทั่วไปของตำบลบางระกำ.....	8
ข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับสถาบันการเงินชุมชน.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจชุมชน	16
แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้.....	20
แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสาร	24
แนวคิดเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคม.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	36
3 วิธีดำเนินการวิจัย	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	37
ตัวแปรที่ศึกษา	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
วิธีการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบเครื่องมือ	40

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	41
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
บทที่	
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนตำบลบางระกำ อำเภอ บางเลน จังหวัดนครปฐม	43
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยสนับสนุนในการสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงิน ชุมชน	50
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยสนับสนุน กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน	68
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ.....	75
บทที่	
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	81
สรุปผลการวิจัย	82
อภิปรายผล	84
ข้อเสนอแนะ	88
บรรณานุกรม	90
ภาคผนวก	95
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	96
ภาคผนวก ข ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	110
ภาคผนวก ค พระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2547.....	115
ประวัติผู้วิจัย	130

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แผนธุรกิจสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ.....	12
2	มาตรฐานสถาบันการเงินชุมชน.....	14
3	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนตำบล บางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม.....	44
4	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารสถาบัน การเงินชุมชนของผู้ที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน.....	48
5	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารสถาบัน การเงินชุมชนของผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน	49
6	แสดงจำนวนและร้อยละของระดับความเข้าใจในหลักการสถาบันการเงินชุมชน	50
7	แสดงจำนวนและร้อยละของความเข้าใจในหลักการสถาบันการเงินชุมชน ของผู้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน.....	51
8	แสดงจำนวนและร้อยละของความเข้าใจในหลักการสถาบันการเงินชุมชน ของผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน.....	53
9	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับของความเชื่อมั่นต่อคณะ กรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำและปัจจัย สนับสนุน ของผู้ที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน	55
10	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับของความเชื่อมั่นต่อ คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำและ ปัจจัยสนับสนุน ของผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน	56
11	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของความเชื่อมั่น ต่อคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ ของผู้ที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน.....	57
12	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของความเชื่อมั่น ต่อคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำของ ผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน	58
13	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการสนับสนุน จากเพื่อนบ้านของผู้ที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน	60

ตารางที่	หน้า
14	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการสนับสนุน จากคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนของผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิก สถาบันการเงินชุมชน 61
15	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการสนับสนุน จากคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนของผู้ที่เป็นสมาชิกสถาบัน การเงินชุมชน 62
16	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการสนับสนุน จากคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนของผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิก สถาบันการเงินชุมชน 63
17	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการสนับสนุน จากหน่วยงานภาครัฐของผู้ที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน 64
18	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการสนับสนุน จากหน่วยงานภาครัฐของผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน 65
19	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการรับรู้ ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน ของผู้ที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน 66
20	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการรับรู้ ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนของ ผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน 67
21	แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการเป็นสมาชิก สถาบันการเงินชุมชน 68
22	แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการเป็นสมาชิก สถาบันการเงินชุมชน 69
23	แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรส กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน 69
24	แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน 70
25	แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการ เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน 70

ตารางที่	หน้า
26	แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการ เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน..... 71
27	แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนที่ดินทำกิน กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน 71
28	แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการครอบครอง..... ที่ดินทำกินกับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน..... 72
29	แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระยะทางจากบ้าน ถึงสถาบันการเงินชุมชนกับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน 72
30	แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าถึงแหล่งเงินกู้ กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน 73
31	แสดงความสัมพันธ์ปัจจัยสนับสนุนกับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน..... 74
32	แสดงความต้องการที่จะเป็นสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ..... 75
33	แสดงเหตุผลที่ต้องการเป็นสมาชิกต่อ..... 76
34	แสดงเหตุผลที่ไม่ต้องการเป็นสมาชิกต่อ 76
35	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชน..... 77
36	แสดงเหตุผลของผู้ที่มีความคิดเห็นว่ามีผลการดำเนินงานในระดับดี/ดีมาก 77
37	แสดงเหตุผลของผู้ที่มีความคิดเห็นว่ามีผลการดำเนินงานในระดับพอใช้..... 77
38	แสดงข้อเสนอแนะให้คนในชุมชนสมัครเป็นสมาชิก..... 78
39	แสดงข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการพัฒนา..... 79
40	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชน..... 79
41	แสดงข้อเสนอแนะให้คนในชุมชนสมัครเป็นสมาชิก..... 80

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสังคมโลก ซึ่งอยู่ในศตวรรษแห่งการเปลี่ยนแปลง มีเงื่อนไขต่างๆ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมืองโลก และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี อันเป็นนวัตกรรมล่าสุดของสังคมมนุษย์ เงื่อนไขต่างๆ ดังกล่าวได้ทำให้โลกใบนี้ถูกเชื่อมเข้าสู่ระบบเดียวกับภายใต้กติกาอันเป็นสากล มีผลให้ประเทศต่างๆ ต้องปรับกระบวนการทัศน์ในการพัฒนาและนโยบายภายในให้สอดคล้องกับนโยบายภายนอก การปรับจุดยืนเพื่อกำหนดทางเดินในรูปของนโยบายนั้นล้วนมีนัยตามแม่แบบการพัฒนาอันเป็นสากล คือการพัฒนาเพื่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยใช้องค์กระบวนานาชาติมาเปิดเจรจาเพื่อให้ประเทศต่างเปิดเสรีทางการค้า เพื่อแลกกับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ นำความมั่งคั่งสู่ประเทศชาติอันเป็นเป้าหมายหลักที่ประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายจะไปให้ถึง แต่เนื่องจากระบบของโลกดังกล่าวเป็นระบบที่มีการแข่งขันอย่างเสรี ความเป็นเสรีนี้เองได้เปิดช่องทางให้ประเทศพัฒนาแล้วแสวงหาโอกาสใหม่ๆ เพื่อความเจริญเติบโตทางสังคมเศรษฐกิจ แต่ในทางกลับกันสำหรับประเทศด้อยพัฒนาเฉกเช่นประเทศไทยที่ขาดความพร้อมในเงื่อนไขต่างๆ ในบริบทโลกนั้น และขาดการปรับตัวที่เหมาะสมสำหรับการเปิดตัวสู่เวทีแห่งการแข่งขัน ในกระแสโลกาภิวัตน์ทุนนิยมโลก

การเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์อย่างรุนแรงในช่วงหลายปีที่ผ่านมาได้ก่อให้เกิดเหตุปัจจัยที่ทำให้ชุมชนอ่อนแอไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หากเศรษฐกิจชุมชนระดับรากหญ้าซึ่งเป็นรากฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ไม่มีการรวมตัวกันอย่างเข้มแข็งคงต้องพบวิกฤตเศรษฐกิจภายในประเทศ ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยจะเห็นได้ว่ารัฐบาลทุกยุคทุกสมัยให้ความสำคัญกับประชาชนระดับรากหญ้าและ เศรษฐกิจชุมชนเป็นนโยบายเร่งด่วนตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยได้ใช้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550 – 2554 เป็นการมุ่งเสริมให้สังคมไทยอยู่เย็นเป็นสุข ด้วยวิธีปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนที่เข้มแข็งจึงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนา โดยที่ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาจะช่วยสนับสนุน ส่งเสริมให้ชุมชนสามารถจัดกิจกรรมที่เป็นองค์ความรู้ มีกระบวนการเรียนรู้ และการจัดการความรู้ร่วมกันของคนในชุมชนในรูปแบบที่หลากหลายตามภูมิสังคมด้วยทุนทางทรัพยากร และศักยภาพของชุมชน มีการผลิตเพื่อเลี้ยงตัวเอง

อย่างพอเพียง พึ่งพาตนเองได้ มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอกชุมชนบนพื้นฐานการเคารพความหลากหลายทางวัฒนธรรม นำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข โดยสรุปได้เป็น 3 แนวทางหลัก

1. การบริหารจัดการกระบวนการชุมชนเข้มแข็ง
2. การสร้างความมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชน
3. การเสริมสร้างศักยภาพชุมชนในการอยู่ร่วมกันกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสันติและเกื้อกูลกัน

สถาบันการเงินชุมชน เป็นอีกยุทธศาสตร์หนึ่งของการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเศรษฐกิจสู่รากหญ้าตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550– 2554 ในการพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ โดยให้ทุกคนได้รับหลักประกันความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมที่หลากหลายประเภทอย่างทั่วถึง สามารถป้องกันและบรรเทาความเสียหายที่เผชิญได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการประกอบอาชีพ สร้างรายได้และการดำรงชีวิตให้มีความมั่นคง โดยการสร้างโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อการประกอบอาชีพและรายได้อย่างทั่วถึง โดยเร่งรัดพัฒนากองทุนหมู่บ้านให้เป็นสถาบันการเงินชุมชนที่สามารถให้บริการเงินกู้เพื่อประกอบอาชีพแก่คนในชุมชนได้ทั่วถึงและเชื่อมโยงกับธนาคารของรัฐและธนาคารพาณิชย์ รวมทั้งเร่งรัดมาตรการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนทำให้คนในชุมชนสามารถสร้างรายได้ มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2548 รัฐบาลในขณะนั้นได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาว่าจะพัฒนาระบบการเงินที่สนับสนุนเศรษฐกิจฐานราก จากกองทุนหมู่บ้านที่มีความพร้อมไปสู่สถาบันการเงินชุมชนที่ให้โอกาสประชาชนเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้อย่างยั่งยืน ทั้งนี้ รัฐบาลมอบหมายให้กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (สทบ.) ร่วมกันกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถาบันการเงินชุมชนจะดำเนินการ ภายใต้กรอบของพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2547 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2547 โดยหลักสำคัญในการพัฒนากองทุนหมู่บ้านให้เป็นสถาบันการเงินชุมชนคือกองทุนหมู่บ้านต้องมีความพร้อม และการดำเนินงานไม่ขัดกับหลักการของพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ดังกล่าว สำหรับกิจกรรมสถาบันการเงินชุมชนที่ได้จัดตั้งขึ้นมีการกำหนดไว้ดังนี้ (สุวิทย์ คุณกิตติ 2548)

1. เป็นแหล่งเงินทุนระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว (เดิมเป็นเพียงแหล่งเงินทุนในระยะสั้นเท่านั้น)

2. ส่งเสริมการออมของสมาชิก และประชาชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการพัฒนาชุมชนแบบยั่งยืน

3. ขยายรูปแบบการให้บริการ ที่ตรงกับความต้องการของชุมชน และครอบคลุมพื้นที่เขตดำเนินงานหมู่บ้านแต่ไม่เกินระดับตำบล

4. เปิดให้บริการธุรกรรมทางการเงินขั้นพื้นฐาน เช่น รับฝากเงิน ถอนเงิน กู้ยืมเงินซึ่งธุรกรรมเหล่านี้ อยู่ภายใต้กรอบพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มาตรา 5 (1), (2), (3) และมาตรา 9 (5) เป็นตัวแทน หรือทำธุรกรรมทางการเงินแทนสถาบันการเงินที่สนับสนุน

เพื่อตอบสนองนโยบายดังกล่าวธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ได้ส่งเสริมให้กองทุนหมู่บ้านในเขตพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศร่วมกันจัดตั้งสถาบันการเงินชุมชนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนระดับฐานรากของคนในชุมชน ให้ชุมชนได้รับการบริการที่ตรงกับความต้องการอย่างแท้จริง สร้างความยั่งยืนด้านระบบการเงินและความเข้มแข็งให้ชุมชน โดยกลุ่มดังกล่าวได้ดำเนินการรับฝากเงิน ให้บริการเงินกู้ และจัดสวัสดิการให้แก่ชุมชนยิ่งกว่านั้น ธ.ก.ส. ยังมีนโยบายสนับสนุนให้ธนาคารชุมชนจ่ายเงินกู้ให้แก่สมาชิกลูกค้ารายย่อยรับจำหน่ายผลิตภัณฑ์ รับชำระค่าบริการและค่าธรรมเนียมต่างๆ อีกด้วย (สุภาภรณ์ วงศ์รักตระกูล, 2551: 2)

สถาบันการเงินชุมชน ตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เป็นอีกสถาบันการเงินชุมชนหนึ่งที่เกิดจากนโยบายรัฐบาล ที่ให้โอกาสประชาชนเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อการประกอบอาชีพและรายได้อย่างทั่วถึงได้อย่างยั่งยืน โดยทำหน้าที่ เปิดให้บริการธุรกรรมทางการเงินขั้นพื้นฐาน เช่น รับฝากเงิน ถอนเงิน กู้ยืมเงินซึ่งธุรกรรมเหล่านี้ อยู่ภายใต้กรอบพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มาตรา 5 (1), (2), (3) และมาตรา 9 (5) เป็นตัวแทน หรือทำธุรกรรมทางการเงินแทนสถาบันการเงินที่สนับสนุน

จากรายงานกิจการประจำปี 2548 ของสถาบันการเงินชุมชน ตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม พบว่า ประชาชนเข้าเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนเมื่อเริ่มดำเนินการมีจำนวน 220 คน มีเงินทุนหมุนเวียนในสถาบันการเงินชุมชน 300,000 บาท และเมื่อถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2551 มีจำนวนสมาชิก สถาบันการเงินชุมชน จำนวน 955 คน และมีเงินทุนหมุนเวียน 7,200,000 บาท จากประชาชนในตำบลทั้งหมด 4,613 คน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในระยะเวลา 3 ปี สถาบันการเงินชุมชน มีสมาชิกเพิ่ม 735 คิดเป็น 334 % และมีเงินกองทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้น 6,900,000 บาท คิดเป็น 2,400 % อันแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของสถาบันการเงินชุมชนดังกล่าว ซึ่งจะเห็นได้จากการมีสมาชิกเพิ่มขึ้นและมีเงินกองทุนหมุนเวียนที่เพิ่มขึ้น ทำให้ประชาชนและ

กลุ่มอาชีพต่างๆ เข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อการประกอบอาชีพและรายได้อย่างทั่วถึงและนำผลกำไรมาจัดเป็นสวัสดิการต่างให้กับชุมชนตามความต้องการต่าง ๆ

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า สถาบันการเงินชุมชนที่จะประสบความสำเร็จได้นั้น จำนวนสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชน เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งการเป็นสมาชิกต้องเกิดจากปัจจัยหลายประการด้วยกัน ในฐานะผู้วิจัยเป็นนักศึกษา สาขาพัฒนศึกษา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เพื่อนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ที่จะกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามาเป็นสมาชิกสถาบันการเงินมากขึ้น ซึ่งจะมีผลดีต่อสถาบันการเงินชุมชนในการดำเนินงานและสร้างให้เศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็ง เป็นฐานรากในการพัฒนาประเทศในที่ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยสนับสนุนของบุคคลที่เป็นสมาชิกและไม่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน ตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเป็นสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชน: กรณีศึกษาสถาบันการเงินชุมชน ตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยสนับสนุนมีความสัมพันธ์กับการเข้าเป็นสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการเป็นสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชน: กรณีศึกษาสถาบันการเงินชุมชน ตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ขอบเขตประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ประชาชนตำบลบางระกำ จำนวน 4,613 คน ประกอบด้วยประชาชนที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ จำนวน 955 คน และประชาชนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ จำนวน 3,658 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนในตำบลบางระกำ จำนวน 368 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณหากลุ่มตัวอย่างของยามานะ (Yamane) จากนั้นทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดย

การใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยนำมาแบ่ง 2 ชั้นภูมิ คือ ชั้นภูมิที่ 1 สมาชิกสถาบันการเงินชุมชน ชั้นภูมิที่ 2 ไม่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินแล้วแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 184 คน แล้วนำมาสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดย ไม่เป็นไปตามสัดส่วนของประชากรกลุ่มย่อย (No proportional Stratified Random Sampling)

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยสนับสนุนซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล

1. เพศ
2. อายุ
3. สถานภาพสมรส
4. ระดับการศึกษา
5. อาชีพ
6. รายได้
7. จำนวนที่ดินทำกิน
8. ลักษณะการครอบครองที่ดิน
9. ระยะทางจากบ้านถึงสถาบันการเงินชุมชน
10. การเข้าถึงแหล่งเงินกู้ต่าง ๆ

ปัจจัยสนับสนุน

1. ความเข้าใจในหลักการสถาบันการเงินชุมชน
2. ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหาร
3. การสนับสนุนจากเพื่อนบ้าน
4. การสนับสนุนจากคณะกรรมการ
5. การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ
6. การรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิก

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สถาบันการเงินชุมชน หมายถึง สถาบันการเงินชุมชน ตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
2. สมาชิก หมายถึง สมาชิกของสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
3. ผู้ไม่เป็นสมาชิก หมายถึง ประชาชนในตำบลบางระกำที่ไม่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
4. การเข้าถึงแหล่งเงินกู้ต่าง ๆ หมายถึง การที่ผู้ที่เป็นสมาชิกและไม่ได้เป็นสมาชิกมีศักยภาพในการเข้าถึงแหล่งเงินกู้จากสถาบันการเงินอื่น ๆ จากภาครัฐและเอกชน รวมทั้งจากสถาบันการเงินชุมชน
5. ความเข้าใจในหลักการสถาบันการเงินชุมชน หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ หลักการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชน คุณสมบัติ ตลอดจนกฎระเบียบต่าง ๆ ของสถาบันการเงินชุมชน
6. ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหาร หมายถึง ความเชื่อมั่นของสมาชิกที่มีต่อคณะกรรมการของสถาบันการเงินชุมชนในการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชน เพื่อให้เกิดความสำเร็จและประโยชน์สูงสุดต่อสมาชิกในด้านผลตอบแทนการปฏิบัติงาน ด้วยความโปร่งใส ยุติธรรม ตลอดจนการตรวจสอบได้
7. การสนับสนุนจากเพื่อนบ้าน หมายถึง การที่ผู้ที่เป็นสมาชิกและยังไม่ได้เป็นสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชนได้รับการ แนะนำ และให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนและชักชวนเข้าร่วมเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนจากเพื่อนบ้าน
8. การสนับสนุนจากคณะกรรมการ หมายถึง การที่ผู้ที่เป็นสมาชิกและยังไม่ได้เป็นสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชนได้รับการ แนะนำ และให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนและชักชวนเข้าร่วมเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนจากคณะกรรมการ
9. การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ หมายถึง หน่วยงานราชการทางภาครัฐ เข้ามามีบทบาทในการส่งเสริม สนับสนุน เผยแพร่ อบรมให้ความรู้ ในการเข้าเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน ให้กับผู้ที่เป็นสมาชิกและยังไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน
10. การรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิก หมายถึง การที่เป็นสมาชิกและผู้ที่ยังไม่ได้เป็นสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชนได้รับรู้เกี่ยวกับผลตอบแทนของผู้ที่เป็นสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชนจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบปัจจัยส่วนบุคคล และระดับปัจจัยสนับสนุนของการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
2. ทราบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนบางระกำ เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนางานในการส่งเสริมสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ต่อไป
3. ทราบถึงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชน บางระกำ เพื่อนำไปปรับปรุง แก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
4. นำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนที่กำลังจะเกิดขึ้นอีกหลายแห่งภายใต้ภายใต้กรอบของพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติ พ.ศ. 2547 โดยหลักสำคัญในการพัฒนากองทุนหมู่บ้านให้เป็นสถาบันการเงินชุมชนซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ

บทที่ 2

วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาการเป็นสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชน : กรณีศึกษา สถาบันการเงินชุมชน ตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ซึ่งได้จากการศึกษาและค้นคว้าเอกสาร บทความ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาสาระ ซึ่งนำเสนอรายละเอียดตามหัวข้อ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของตำบลบางระกำ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ
3. แนวคิดเกี่ยวกับสถาบันการเงินชุมชน
4. แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจชุมชน
5. แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้
6. แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสาร
7. แนวคิดเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคม
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลทั่วไปของตำบลบางระกำ

ประวัติความเป็นมาตำบลบางระกำ

ตำบลบางระกำ เป็นตำบลที่อยู่ในวรรณคดี นิราศสุพรรณ ของสุนทรภู่ ที่กล่าวถึง บางขโมยซึ่งปัจจุบันเป็นที่ตั้งของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 4 เมื่อต้นกรุงรัตนโกสินทร์ สุนทรภู่ได้มาจอดเรือพักค้างคืนที่บางขโมย แต่ไม่ได้พักเพราะกลัวจะเข้ที่ตำราม่นากแล้ว จึงเดินทางมาพักที่บางพระ รุ่งเช้าจึงเดินทางต่อมาพักที่บางภาษี ตามประวัติที่เก่าแก่อยู่ทางทิศใต้ จากวัดบางระกำประมาณ 1 กม. แต่ปัจจุบันไม่มีแล้วและยังมีเศษอิฐ หินและเศษกระดูกอยู่ข้างที่หมู่บ้านบางขโมย เมื่อประมาณ พ.ศ. 2500 มีผู้พบพระบูชา พระเครื่อง เครื่องประดับ เครื่องใช้สมัยเก่าทางราชการได้เก็บไว้ข้างเป็นบางส่วน ประชาชนเก็บไว้บ้าง นอกจากนั้นไม่มีหลักฐานปรากฏ คนรุ่นเก่าเล่าให้ฟังว่า บางระกำ เมื่อสมัยก่อนเป็นป่ามีต้นระกำอยู่มากมาย สันนิษฐานว่าน่าจะชื่อ บางระกำ ตามชื่อต้นไม้ที่มีอยู่ในตำบล แต่ปัจจุบันไม่มีหลงเหลืออยู่แล้ว

สภาพทั่วไปของตำบลบางระกำ

ตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ห่างจากอำเภอบางเลนประมาณ 17 กม. มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้นประมาณ 30 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 18,750 ไร่ มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่าน ภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มอุดมสมบูรณ์ จะขาดแคลนน้ในฤดูแล้งบ้างเป็นบางปีที่น้ำเหนือเขื่อนขาด แคลน แบ่งพื้นที่ตำบลออกเป็นสองฝั่ง ตั้งอยู่ฝั่งตะวันออก 9 หมู่บ้าน ฝั่งตะวันตก 6 หมู่บ้าน มี คลองทั้งหมด 28 สาย ระยะทาง 60 กม.

จำนวนประชากรของตำบล

จำนวนประชากรทั้งสิ้น 1,242 ครัวเรือน มีประชากรทั้งสิ้น 4,613 คน เป็นชาย 2,288 คน เป็นหญิง 2,325 คน

ข้อมูลอาชีพ

อาชีพหลัก ทำนา ทำสวน ทำไร่และเลี้ยงสัตว์

อาชีพเสริม จักสานไม้ไผ่ น้ำพริก กะปิ อิฐ วท.(สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แห่งประเทศไทย)

ข้อมูลสถานที่สำคัญ

1. วัดสุขวัฒนาราม (วัดบางระกำ) ตั้งอยู่หมู่ที่ 8 ประดิษฐานพระพุทธรูปศิลาแลง หลวงพ่อแดงและเขตอภัยทาน วังมัจฉา บริเวณทำนน้ำวัดสุขวัฒนาราม
2. ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ ตั้งอยู่หมู่ที่ 8
3. โรงเรียนระดับปฐมศึกษา จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนวัดสุขวัฒนาราม ตั้งอยู่หมู่ที่ 8 โรงเรียนบ้านหนองแปรง ตั้งอยู่หมู่ที่ 14 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 4 ตั้งอยู่หมู่ที่ 3

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อ ตำบลลำพญา ตำบลบางปลา

ทิศใต้ ติดต่อ ตำบลบางแก้วฟ้า ตำบลบางพระ อำเภอนครชัยศรี

ทิศตะวันออก ติดต่อ ตำบลนราภิรมย์ ตำบลคลองโยง อำเภอพุทธมณฑล

ทิศตะวันตก ติดต่อ ตำบลดอนพุทรา และตำบลบ้านหลวง อำเภอดอนตูม

เส้นทางคมนาคม

เดินทางจากอำเภอบางเลนถึงตำบลบางระกำ โดยทางรถยนต์ใช้เส้นทางถนนสายบางเลน-ดอนตูม (ทางหลวงหมายเลข 3296) ระยะทางประมาณ 17 กม.

สภาพพื้นที่และระบบสาธารณูปโภค

ตำบลบางระกำมีความยากลำบากในการสัญจรไปมาติดต่อรหว่างตำบลมาก ปี 2541 ได้รับงบประมาณจากกรมโยธาธิการ เพื่อก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำท่าจีน บริเวณข้างวัดสุขวัฒนารามชื่อว่า สะพานอุดมประชานาถพัฒนา จึงทำการสัญจรระหว่างตำบลสะดวกขึ้น

ถนนในตำบลมีทั้งสิ้น 38 สาย ระยะทางประมาณ 67 กม. เป็นทางลาดยาง 7 สาย ระยะทาง 15 กม. ถนนคอนกรีต 4 สาย ระยะทาง 1 กม. นอกจากนั้นเป็นถนนลูกรัง 32 สาย ระยะทาง 51 กม. ไฟฟ้า ประปา ราษฎรมีไฟฟ้าใช้ทุกหมู่บ้าน การสื่อสารมีโทรศัพท์สาธารณะใช้ 6 แห่ง อยู่ฝั่งตะวันออก

แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

อุทยานมัจฉานานาพันธุ์ อยู่ภายในบริเวณท่าน้ำวัดสุขวัฒนาราม ทุกวันเสาร์ – อาทิตย์นักท่องเที่ยวจะท่องเที่ยวชมสองฝั่งแม่น้ำท่าจีน จากตลาดน้ำวัดลำพญา ตำบลลำพญา เพื่อมาให้อาหารปลาและฟังดนตรีไทยเดิม จากนักเรียนวัดสุขวัฒนาราม ที่บรรเลงขับกล่อมนักท่องเที่ยวบริเวณท่าน้ำวัดสุขวัฒนาราม

พิพิธภัณฑ์วัสดุทางการเกษตรโบราณ

พิพิธภัณฑ์วัสดุทางการเกษตร โบราณอยู่ในบริเวณวัดสุขวัฒนาราม เปิดให้ผู้สนใจเข้าเยี่ยมชมทุกวัน โดยได้แสดงเกวียนโบราณ, เครื่องมือไม้ข้าวเปลือก, เครื่องฝัดข้าว, เรือโบราณ, กระบอกลมไม้ไผ่สำหรับใส่น้ำตาลมะพร้าว ฯลฯ

ข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ

ความเป็นมา

กรกฎาคม 2544 ชาวบ้านเริ่มได้ยินคำว่า “กองทุนหมู่บ้าน” หลาย ๆ คนสงสัยว่ากองทุนหมู่บ้านคืออะไร เงินหนึ่งล้านบาทมาจากไหน และจะทำอะไร อย่างไรก็ตามเงินหนึ่งล้านบาท ชาวบ้านจะได้รับผลประโยชน์อะไรกับเงินจำนวนนี้หลาย ๆ คำถามเกิดขึ้นในแต่ละหมู่บ้าน

จากนั้นไม่นานผู้นำแต่ละหมู่บ้านก็เริ่มเรียกประชุมสมาชิกในหมู่บ้าน เริ่มทำประชาคมหมู่บ้านเพื่อให้ชาวบ้านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุน ๆ วางระเบียบต่าง ๆ เพื่อรองรับเงินหนึ่งล้านบาทที่จะตกเข้ามาแต่ละหมู่บ้าน เดือนสิงหาคม 2544 เงินหนึ่งล้านบาทเริ่มโอนเข้ามาให้กับแต่ละหมู่บ้าน ราษฎรในตำบลบางระกำได้รับประโยชน์จากกองทุนหมู่บ้านนี้มาก ทำให้มี

แหล่งเงินทุนในการทำมาหากินและอื่น ๆ และเริ่มมีการออมทรัพย์ของแต่ละหมู่บ้าน เพื่อเสริมแหล่งเงินทุน ให้มากขึ้น

4 ปี ผ่านมา กองทุนหมู่บ้านและกลุ่มออมทรัพย์มีความเข้มแข็งมากขึ้น กองทุนหมู่บ้าน ทั้ง 15 กองทุน ได้ร่วมหารือกับ ธ.ก.ส. และประชุมใหญ่วิสามัญ กองทุนหมู่บ้าน หมู่ที่ 2,3,4,5 และ 8 ได้ข้อสรุปในการจัดตั้งสถาบันการเงิน โดยใช้คำขวัญว่า “เสริมสร้าง ประหยัด พัฒนาชุมชน” ตลอดจนร่างระเบียบ เพื่อใช้ในการจัดตั้งสถาบันการเงินชุมชน และได้มีการประชุมจัดตั้ง ใน วันที่ 7 กันยายน 2548 และ คัดเลือกคณะกรรมการของสถาบันการเงิน จากกองทุนหมู่บ้าน หมู่บ้านละ 5 คน

ในหลักการเบื้องต้น จะมีการทำกิจการออมทรัพย์ พัฒนาอาชีพกลุ่มเกษตรกรปลอดภัย ลดรายจ่ายชุมชน ขยายโอกาสให้ประชาชน กลุ่มบุคคลที่อยู่ในตำบลบางระกำ ที่ยังไม่มีหรือไม่มีสะดวกออมเข้ามาใช้บริการได้ โดยแบ่งกลุ่มสมาชิกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. สมาชิกสามัญ ใช้บริการสถาบันการเงินชุมชนได้ครบวงจร
 2. สมาชิกวิสามัญเป็นกลุ่มบุคคลที่ร่วมประกอบอาชีพเดียวกันมาร่วมพัฒนาอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้ตนเองและชุมชน
 3. สมาชิกกิตติมศักดิ์ คือ ผู้ประสงค์ฝากเงินแต่ไม่กู้เงิน
- ทั้งนี้สถาบันการเงินชุมชนได้แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษา กิตติมศักดิ์อีก 4 ท่าน คือ
1. นายประวิทย์ เฟ่งรุ่งเรืองวงษ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงาน ธกส. จังหวัดนครปฐม
 2. นายไพศาล ม่วงศิริ ตำแหน่ง ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และสหกรณ์การเกษตรสาขาบางเลน
 3. นายสิทธิรัตน์ มั่งอะนะ ตำแหน่ง พัฒนาการอำเภอบางเลน
 4. นายสมชาย ชื่นอินทร์งาม ตำแหน่ง นายขงองค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ

วิสัยทัศน์ของสถาบันการเงินชุมชน

“เป็นสถาบันการเงินที่มุ่งพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน”

แผนธุรกิจสถาบันการเงินตำบลบางระกำ

ตารางที่ 2 แผนธุรกิจสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ

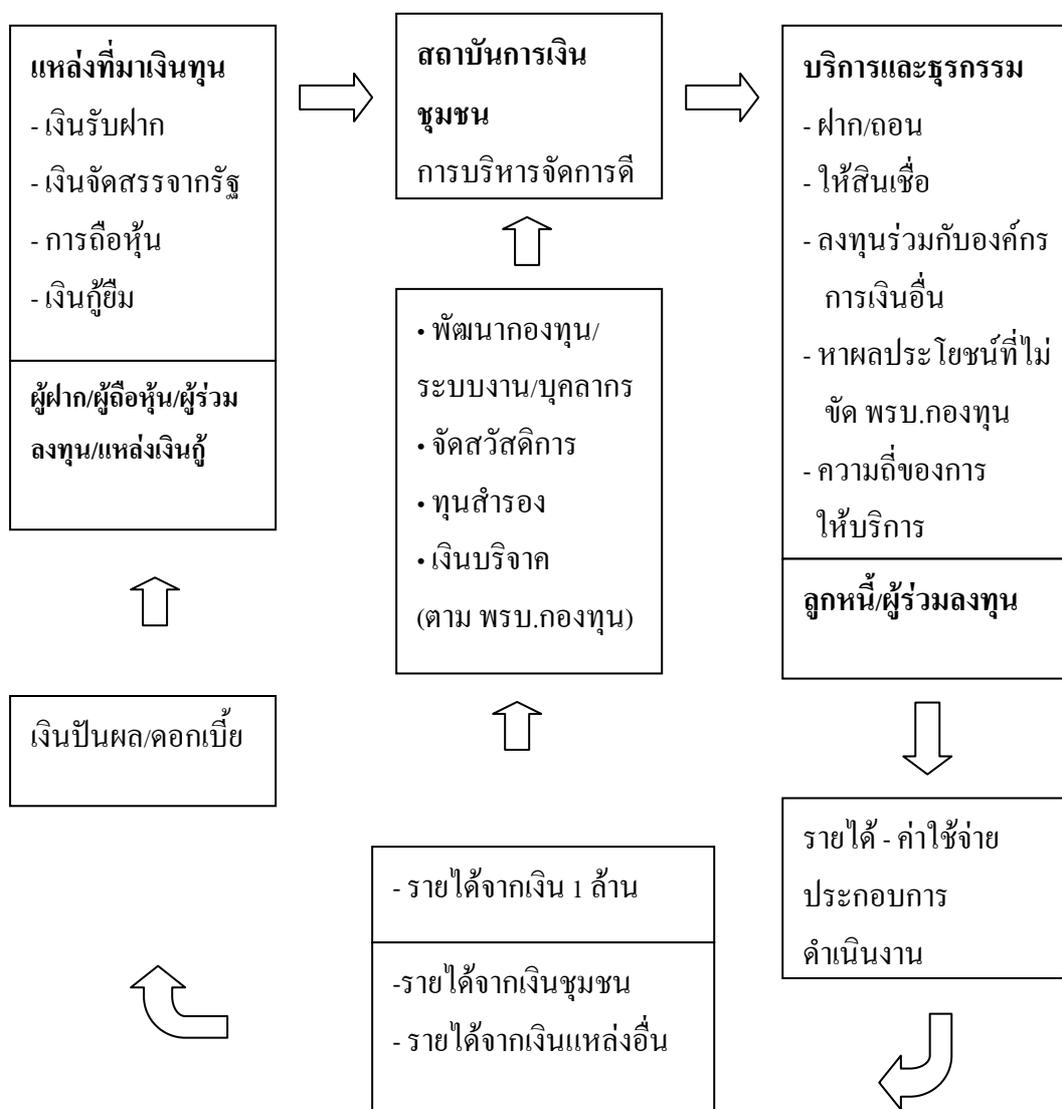
แผนธุรกิจ	โครงการ
1. ด้านสินเชื่อ	- รวมกองทุนหมู่บ้าน - กู้เงินต่อยอดจาก ธ.ก.ส. - ติดตามเร่งรัดหนี้สิน
2. ด้านเงินฝาก	- รวมกองทุนหมู่บ้าน - ระดมเงินฝากจากสมาชิก
3. ด้านรายได้อื่น ๆ	- เป็นตัวแทนในการบริการด้านอื่น ๆ ของ ธ.ก.ส. (ทวิมิตร) - เป็นตัวแทนสั่งซื้อสินค้าจาก สกต.
4. แผนการตลาด	- สนับสนุนเงินทุนได้กลุ่มวิสาหกิจชุมชน - อบรมให้ความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชน
5. แผนกิจกรรมต่อเนื่อง	- ให้ทุนการศึกษาบุตร หลานและพัฒนาอาชีพของสมาชิก - การออมเงิน - สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ - จัดทำบัญชีครัวเรือน

แนวคิดเกี่ยวกับสถาบันการเงินชุมชน

รังสรรค์ ปิติปัญญา (2543) แบ่งธุรกิจชุมชนด้านการเงิน หรือองค์กรทางการเงินชุมชน ออกเป็น 4 ประเภทใหญ่ ๆ ด้วยกันคือ

1. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อยู่ภายใต้การส่งเสริมของกรมพัฒนาชุมชน
2. ธนาคารหมู่บ้าน อยู่ภายใต้การส่งเสริมของสมาคมนักพัฒนาหมู่บ้านมูลนิธิเผยแพร่วิถีประเสริฐและองค์กรอื่น ๆ
3. เครดิตยูเนียน ภายใต้การส่งเสริมของชุมชนสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย
4. กลุ่มอื่น ๆ เช่น กลุ่มออมทรัพย์แบบพัฒนาครอบครัวชีวิต กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์

สุวิทย์ คุณกิตติ (2548) สถาบันการเงินชุมชน หมายถึงสถาบันการเงินของชุมชนที่จัดตั้งขึ้น โดยกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อให้บริการทางการเงินที่สามารถตอบสนองความต้องการแก่ประชาชนในชุมชน ซึ่งขาดโอกาสในการเข้าถึง และใช้บริการทางการเงินของสถาบันการเงินทั่วไปตามวัตถุประสงค์ หลักเกณฑ์ มาตรฐาน และรูปแบบ ซึ่งทางคณะกรรมการหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนดไว้โดยมีแนวความคิดจากเงินทุนที่ได้จากสมาชิก ได้แก่ เงินรับฝากเงินหุ้น หรือเงินสนับสนุนจากภาครัฐ รวมไปถึงเงินกู้ยืมจากแหล่งอื่นนำเงินมารวมกันตั้งสถาบันการเงินชุมชนแล้วบริหารจัดการเงินทุนเหล่านั้นให้เกิดผลกำไร นำผลกำไรที่ได้มาพัฒนาสถาบันการเงิน จัดสรรสวัสดิการให้แก่ชุมชน และแบ่งปันผลประโยชน์คืนให้แก่สมาชิก

แผนภูมิที่ 1 : กรอบแนวความคิดสถาบันการเงินชุมชนเป็นองค์กรทางการเงิน

มาตรฐานสถาบันการเงินชุมชน สำหรับมาตรฐานของสถาบันการเงินชุมชนประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบหลัก คือ หนึ่ง ความสามารถในการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนของสถาบันการเงินชุมชน สอง ความหลากหลายของบริการทางการเงินที่ให้บริการแก่ชุมชนและความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ และสุดท้าย การขยายโอกาสในการเข้าถึง และให้บริการทางการเงินแก่ผู้มีรายได้น้อยโดยมีวัตถุประสงค์ในมาตรฐาน และตัวชี้วัด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 มาตรฐานสถาบันการเงินชุมชน

องค์ประกอบ	วัตถุประสงค์ในมาตรฐาน	ตัวชี้วัด
ความสามารถในการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนของสถาบันการเงินชุมชน	สถาบันฯต้องมีขีดความสามารถในการดำรงอยู่ในการให้บริการ โดยเฉพาะผู้ที่ขาดโอกาสในการใช้บริการทางการเงินทั่วไปอย่างต่อเนื่องและบริหารจัดการให้มีรายได้เพียงพอต่อการดำเนินงานพร้อมขยายกิจกรรมทางธุรกิจ	<ul style="list-style-type: none"> - ปริมาณเงินฝาก - ผลประกอบการ โดยมีอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสม - หนี้ค้างชำระ/มาตรการแก้ไขหนี้ - สินเชื่อคงเหลือ - ทุนสำรองและระบบสวัสดิการ - ความสม่ำเสมอในการเข้าร่วมกิจกรรม - ความถูกต้องของระบบรายงาน
ความหลากหลายของบริการทางการเงินที่ให้บริการแก่ชุมชนและความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ	ประชาชนระดับฐานรากไม่ได้มีความต้องการทางการเงินเฉพาะด้านสินเชื่อ แต่ต้องการสถานที่เก็บเงินออมการประกันชีวิตและความเสี่ยงต่างๆ การโอนเงินหรือธุรกรรมอื่นๆ ซึ่งต้องมีความสะดวกในการบริการความรวดเร็วและค่าใช้จ่ายในการใช้บริการที่เหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> - ประเภทบริการทางการเงิน - เปรียบเทียบกับความต้องการของคนในชุมชน - ความพึงพอใจในการใช้บริการของคนในชุมชน - อัตราก้าวหน้าของปริมาณรายการที่ให้บริการ
การขยายโอกาสในการเข้าถึงและให้บริการทางการเงินแก่ผู้มีรายได้น้อย	วัตถุประสงค์หลักของสถาบันฯ คือ การขยายโอกาสให้ประชาชน โดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อยให้มีโอกาสในการใช้บริการ เนื่องจากขาดคุณสมบัติที่จะใช้บริการของธนาคารทั่วไป และปัญหาระยะทาง ซึ่งถ้าสถาบันฯมีสำนักงาน บุคลากรในชุมชนมีความรู้จักคุ้นเคย และมีความเข้าใจในวิถีชีวิตของคนในชุมชนก็สามารถบริการให้ผู้มีรายได้น้อยได้เข้าถึงได้	<ul style="list-style-type: none"> - อัตราส่วนระหว่างลูกค้าทั่วไปกับลูกค้าที่เป็นผู้มีรายได้น้อย - อัตราการเพิ่มขึ้นของลูกค้าซึ่งเป็นผู้ที่มีรายได้น้อย - โครงการ/กิจกรรมที่เอื้ออาทรสำหรับผู้มีรายได้น้อย

สถาบันการเงินชุมชนได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถาบันการเงินชุมชน เพื่อเป็นแหล่งเก็บออมที่มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีผลตอบแทนที่เหมาะสม ให้เป็นแหล่งเงินทุน เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและบรรเทาความเดือดร้อน ทั้งในระดับบุคคล ครัวเรือน และชุมชน โดยให้มีการเสริมสร้างสวัสดิการ และสวัสดิภาพของชุมชน ควบคู่กันกับการเสริมสร้างระเบียบวินัยทางการเงิน มีการให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเงินชุมชน และให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ร่วมกัน ในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของชุมชน

รูปแบบสถาบันการเงินชุมชน เรื่องรูปแบบของสถาบันการเงินชุมชนได้กำหนดไว้ 4 รูปแบบด้วยกันคือ

รูปแบบที่ 1 สถาบันการเงินชุมชนที่จัดตั้งขึ้นโดยเป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งของกองทุนหมู่บ้าน หรือกองทุนชุมชนเมือง

รูปแบบที่ 2 สถาบันการเงินชุมชนที่เกิดจากกองทุนหมู่บ้าน หรือกองทุนชุมชนเมือง หลายกองทุนร่วมกันจัดตั้ง

รูปแบบที่ 3 สถาบันการเงินชุมชนที่เกิดจากการยุบรวมกองทุนหมู่บ้าน หรือกองทุนชุมชนเมืองเข้าด้วยกัน

รูปแบบที่ 4 สถาบันการเงินชุมชนที่เกิดขึ้นโดย หมู่บ้านร่วมกับกลุ่มการเงินชุมชน และกองทุนหมู่บ้าน ร่วมกันจัดตั้งขึ้น

ขวัญใจ รุจิเรข และ อรัญญา คัมภีรานนท์ (2549: 28) หลังจากที่รัฐบาลได้ดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านไปแล้ว ก็ได้เกิดนโยบายที่จะให้ธนาคารของรัฐเข้าไปดูแล ต่อยอดกองทุนหมู่บ้าน เพื่อสร้างความยั่งยืนด้านระบบการเงินและความเข้มแข็งให้กับชุมชน โดยการยกระดับกองทุนหมู่บ้านเป็นสถาบันการเงินชุมชน (ธนาคารหมู่บ้าน) เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนที่เข้าใจความต้องการของชาวบ้านอย่างแท้จริง เพราะเมื่อเป็นธนาคารชุมชนก็จะได้รับฝากเงินและการกู้เงิน จากเดิมที่กองทุนหมู่บ้านทำได้เฉพาะการปล่อยเงินให้กู้เพียงอย่างเดียวเท่านั้นนับว่ายังไม่ครบวงจร เมื่อเป็นสถาบันการเงินชุมชนแล้วต้องมีการพัฒนารูปแบบการจัดการ นำระบบธนาคารเข้ามาบริการจัดการ สถาบันการเงินชุมชนจะทำหน้าที่เป็น แขนง ขา ให้แก่ธนาคารของรัฐแทนที่จะเปิดสาขาในท้องถิ่น ธนาคารของรัฐสามารถให้เงินกู้ผ่านไปยังสถาบันการเงินชุมชน และสถาบันการเงินชุมชนไปให้กู้ต่อให้แก่ชาวบ้าน นอกจากนี้สถาบันการเงินชุมชนยังมีการให้บริการต่าง ๆ เพื่อเพิ่มรายได้คือ ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เช่น รับชำระค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ เป็นต้น ถือว่าเป็นการสร้างบริการสำหรับชุมชน มีการสร้างงานและสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนอีกด้วย

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า สถาบันการเงินชุมชน เป็นแหล่งเงินทุนที่ชุมชนเป็นคนจัดตั้ง ขึ้นโดยบริการทางการเงินที่สามารถตอบสนองความต้องการแก่ประชาชนในชุมชนโดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อย ซึ่งขาดโอกาสในการเข้าถึง และเป็นแหล่งเงินทุนที่เข้าใจความต้องการของชาวบ้านอย่างแท้จริง โดยรูปแบบการบริหารจัดการของสถาบันการเงินชุมชน จะคล้ายกับธนาคารของรัฐ โดยทำหน้าที่ รับฝากเงิน ปล่อยกู้ ต่างๆ การโอนเงินหรือธุรกรรมอื่นๆ เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจชุมชน

ความหมายเกี่ยวกับเศรษฐกิจชุมชน

มงคล ด้านธานินทร์ (2541: 91-94) เศรษฐกิจชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของเศรษฐกิจชาติ ในการพัฒนาเศรษฐกิจระดับชุมชน จะต้องมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาเศรษฐกิจระดับประเทศ และต้องสัมพันธ์กับการเมือง การปกครอง การศึกษา วัฒนธรรมของคนทั้งประเทศ การทำงานเพื่อการดำรงชีพอยู่ร่วมกันชาวบ้านสนใจในการรวมกลุ่ม อาชีพการปลูกพืช กิจกรรมการผลิตนอกการเกษตร การบริการ เพื่อให้เกิดพออยู่พอกิน เพื่อ ความพึงพอใจ เพื่อให้คุ้มกับการลงทุนหรือเพื่อกำไร ผลที่เกิดขึ้นตามมาทำให้คนมีความสุข ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง

โสภณ สุภาพงษ์ (2541: 71-79) เศรษฐกิจชุมชนเป็นแนวคิดในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ และเชื่อว่าจะสามารถแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศได้ ซึ่งเศรษฐกิจชุมชนเน้นการพึ่งตนเอง และการเติบโตโดยมีทุกอย่างพอเพียง ได้แก่ การมีการแบ่งปันพอเพียง มีตลาดพอเพียง มีวัตถุประสงค์พอเพียง มีความรู้พอเพียง มีการผลิตพอเพียง และมีความดีพอเพียงโดยค่อยๆ เติบโตในสังคมชนบทนั้นมีพื้นฐานทางการเกษตร ดังนั้นความพอเพียงในสังคมชนบท คือ การปลูกทุกอย่างมีกิน และกินทุกอย่างที่ปลูกที่เหลือก็ขาย พอขาดได้ก็มีเงินออมซึ่งในระบบเศรษฐกิจชุมชนนั้น ชุมชนสามารถร่วมมือกับองค์กรภายในการค้าขาย แต่ต้องเป็นองค์กรที่เปิดเผยและให้ชาวบ้านเป็นเจ้าของจนสามารถกลายเป็นองค์กรชุมชนที่พึ่งตนเองได้ โดยองค์กรชุมชนที่พึ่งตนเองได้นั้นมีพื้นฐานมาจากครอบครัวแต่ละครอบครัว และชุมชนที่มีการบริโภคพอเพียงและมีเงินออกมาร่วมกันเพื่อจัดทำ การผลิต การค้า และสวัสดิการร่วมกัน

กระทรวงมหาดไทย กรมพัฒนาชุมชน (2542: 27) เศรษฐกิจชุมชน หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลหรือองค์กรชุมชน หรือเอกชนร่วมกิจการ และหรือช่วยกันดำเนินงานด้วยตนเองทั้งหมดหรือบางส่วน หรือการรับช่วงงานไปทำจากเอกชนหรือกลุ่มองค์กรอื่น โดยการประสานทำงานกับ พหุภาคี กับหน่วยงาน/เอกชนและผู้คนในท้องถิ่น มีการใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีที่

เหมาะสมช่วยเหลือการผลิต การตลาด ทู่น การจัดการร่วมกันในเรื่องเกี่ยวกับการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร การค้าขาย การบริการ การท่องเที่ยว การพัฒนาส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อมุ่งให้เกิดรายได้ส่งผลต่อคน ครอบครัว ชุมชน

ประเวศ วะสี (2542: 21) เศรษฐกิจชุมชน คือ ความเป็นชุมชน เศรษฐกิจชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของความเป็นชุมชน เศรษฐกิจชุมชนเป็นตัวเชื่อมมองว่า จะต้องมีการ บูรณาการมีความเป็นบูรณาการของชุมชน ทุกอย่างเชื่อมโยงกันหมด อันนี้จะทำให้ไม่สุดโต่งไม่เอาชุมชน ไม่เอาสิ่งแวดล้อม ไม่เอาวัฒนธรรมก็จะเป็นแนวคิดแบบสุดโต่ง ดังนั้นเศรษฐกิจชุมชนต้อง เชื่อมโยงระหว่างเศรษฐกิจครอบครัวกับธุรกิจขนาดใหญ่ เชื่อมโยงกับการส่งออกและการตลาด เข้าด้วยกันให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ยศ สันตสมบัติ (2542 : 200) เศรษฐกิจชุมชน คือ ทางเลือกของการพัฒนาที่เน้นการสร้างฐานการผลิต กระบวนการเรียนรู้ ระบบจัดการทรัพยากร การจัดการทุน และตลาดในรูปแบบที่หลากหลายโดยพิจารณาจากศักยภาพของท้องถิ่นเป็นหลัก ชุมชนกับธรรมชาติแวดล้อมจะต้องมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่เน้นความยั่งยืน ความเป็นธรรม คุณภาพชีวิตและประสิทธิภาพของการผลิตไปพร้อมกัน

ฉัตรทิพย์ นาถสุภา (2544 : 14-15) เศรษฐกิจชุมชนมีครอบครัวเป็นหน่วยการผลิตแรงงานของสมาชิกในครอบครัวเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด เพราะแรงงานเป็นสิ่งที่ครอบครัวมีอยู่โดยธรรมชาติ ไม่ต้องจ้าง เป็นสิ่งที่มีมากับสถาบันครอบครัวโดยทั่วไปครอบครัวคิดถึงการอยู่รอดก่อนแล้ว จึงสะสมและค้าขาย พึ่งแรงงานในครอบครัวพึ่งทรัพยากรท้องถิ่น พึ่งตัวเองและพึ่งชุมชนก่อน และหากจะขายซึ่งเป็นขั้นตอนที่สูงก็จะขายในตลาดใกล้ตัวตลาดภายในประเทศ แนวคิดนี้มุ่งให้คำนึงถึงชุมชนศีลธรรม ครอบครัว เพื่อนบ้านและท้องถิ่นเป็นหลัก

สมพันธ์ เตชะอธิก (2545 : 4) เศรษฐกิจชุมชน มีความหมายครอบคลุมคำอื่น เช่น เศรษฐกิจชุมชน เศรษฐกิจพอเพียง เศรษฐกิจพึ่งตนเองมีนัยทางการและแนวคิดเหมือนกัน และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนนี้ มีนัยของความยั่งยืน 6 ประการ ดังนี้

1. การพึ่งตนเองได้ทางเศรษฐกิจ เริ่มจากสิ่งที่มีอยู่ไม่เป็นหนี้หรือเป็นหนี้น้อยๆลดความต้องการวัตถุเพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการผลิต โดยการศึกษา เรียนรู้ แบ่งปันความรู้ เทคนิคและทรัพยากรด้วยตนเองและภายนอก ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีความขยัน หมั่นเพียร ดำรงชีวิตอย่างมีอิสระและศักดิ์ศรี มีความสมดุลทั้งภายในครอบครัวและการรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายเกื้อกูลกัน

2. การดูแลสุขภาพสภาพตนเองได้ รู้จักการกินอยู่หลับนอน การพึ่งตนเองทางสุขภาพ ศึกษาหาความรู้สาเหตุอาการทางสุขภาพ

3. การรวมกลุ่มวิเคราะห์ปัญหาและทางเลือกจนนำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้ เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในหลากหลายกลุ่ม เปิดเวทีสำรวจปัญหาและทางเลือกที่แก้ไขได้จริงร่วมกัน

4. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยชุมชน ด้วยจิตสำนึกความเป็นเจ้าของและมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาฟื้นฟูอนุรักษ์และพัฒนา โดยมีหลักคิดคนอยู่ร่วมกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้

5. การดำรงรักษาวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวการอยู่ร่วมกันในครอบครัวและชุมชน โดยไม่ละเลยและให้ความสำคัญกับความเป็นท้องถิ่นที่มีองค์ความรู้ในการดำรงความเป็นชุมชนอย่างยั่งยืน

6. การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับชุมชน เน้นกระบวนการผลิต การแปรรูป ลดการใช้สารเคมี การนำเข้าเครื่องจักรกล พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์และส่งเสริมเทคโนโลยีพื้นบ้าน

จากที่กล่าวมาข้างต้นเศรษฐกิจชุมชน สามารถสรุปได้ว่า เป็นการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่อาศัยการผลิต การบริโภค และการกระจายในกลุ่มบุคคลที่อยู่บริเวณเดียวและมีผลประโยชน์ร่วมกันอันเนื่องมาจากภูมิหลังทางวัฒนธรรม ค่านิยมทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมร่วมกัน

แนวทางการส่งเสริมกิจกรรมเศรษฐกิจชุมชน

ประเวศ วะสี (2542: 51-57) แนวทางการส่งเสริมกิจกรรมเศรษฐกิจ ชุมชนไว้ 10 ประการ ดังนี้

1. นโยบายและกระแสสังคม เนื่องจากเรื่องความเข้มแข็งของชุมชน และเศรษฐกิจ ชุมชน เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งขุดต่ออนาคตประเทศ ควรที่ทุกฝ่ายในสังคมควรจะศึกษาให้เข้าใจ และรณรงค์เคลื่อนไหวให้เกิดเป็นทิศทางและกระแสสังคม กระแสสังคมจะขับเคลื่อนนโยบายและการกระทำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจชุมชน

2. สำรวจผังชุมชนและเครือข่ายในแต่ละจังหวัด ควรมีการสำรวจและทำผัง (Mapping) ให้ทราบว่า มีชุมชนและเครือข่ายของชุมชนที่เข้มแข็งอยู่แล้วอย่างไรบ้าง ในเรื่องอะไร เพื่อจะได้สนับสนุนได้ถูกต้องและเพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชาวบ้านในที่อื่น ๆ เพื่อให้มีชุมชนเข้มแข็งขยายตัวเพิ่มขึ้น

3. ส่งเสริมการขยายตัวเครือข่ายชุมชน ส่งเสริมให้หมู่บ้านอื่นหรือตำบลอื่น เรียนรู้จากเครือข่ายชุมชนที่เข้มแข็ง ถ้ามีผังชุมชนเข้มแข็งก็ทราบว่าจะไปเรียนรู้เรื่องอะไร จากที่ไหนได้บ้าง

ถ้าเข้าใจตรงกันและใช้ฝังเดียวกันการส่งเสริมนี้จะทำโดยหน่วยงานใดก็ได้ ไม่ว่าจะ เป็น กระทรวงมหาดไทย เกษตร ศึกษา สาธารณสุข องค์กรพัฒนาเอกชน พระ และภาคธุรกิจ

4. สร้างศูนย์บริการวิชาการเบ็ดเสร็จ (One -Stop Service) เมื่อชาวบ้านรวมตัวกันทำ กิจกรรม เช่น เกษตรผสมผสาน หรือการค้าขายต้องหาความรู้ทางวิชาการด้วยความยากลำบาก เช่น จะเริ่มต้นอย่างไร จะได้พันธุ์จากที่ไหน ขุดสระอย่างไร ค้าขายอย่างไร คุณภาพดิน คุณภาพน้ำ ฯลฯ เพราะแหล่งวิชาการอยู่ห่างไกลและกระจัดกระจายในแต่ละอำเภอควรมีศูนย์วิชาการเบ็ดเสร็จ ทั้ง เรื่องเกษตร อุตสาหกรรมชุมชน การค้าขาย รวมกันอยู่ที่เดียว โดยใช้กำลังคนที่มีอยู่แล้วมารวมกัน ที่นี้

5. เชื่อมต่อการค้าขาย ชุมชนมีกำลังน้อยและช่วงสั้น ควรมีการเชื่อมต่อให้มีกำลังและมี ช่วงยาวขึ้น โดยกระทรวงมหาดไทยจัดลานค้าในระดับอำเภอทุกอำเภอ ให้เกษตรกรสามารถนำ ผลผลิตของเขามาขาย บริษัทใหญ่ ๆ เพื่อชุมชน สามารถรับผลผลิตของ ชุมชนไปขายศูนย์การค้าใน เมืองและส่งออกต่างประเทศ ระบบการค้าขายเชื่อมต่อเช่นนี้จะทำให้หน้าที่เป็นระบบข้อมูล ข่าวสารให้ชุมชนว่าจะไรขายได้ ไรขายไม่ได้ ราคาเท่าไร

6. สื่อเพื่อสังคม รัฐบาลควรส่งเสริมสนับสนุนและใช้กฎหมาย ให้สื่อต่างๆ ทำความเข้าใจ เรื่องชุมชนและสื่อเรื่องชุมชน ตลอดจนให้มีวิทยุชุมชนที่ชุมชนจะใช้สื่อสารกัน ไปมาได้ เพื่อสังคม หรือสื่อเพื่อชุมชนนี้จะทำให้เกิดกระแสสังคม และเป็นเครื่องมือเรียนรู้ของชุมชนที่จะทำให้ชุมชน เข้มแข็งโดยรวดเร็ว

7. ปรับวิธีงบประมาณและตั้งกองทุนเพื่อชุมชนมีกำลังทางราชการที่ทำงานในชุมชนเป็น อันมาก แต่กำลังเหล่านี้เอากลับเป็นตัวตั้งมากกว่าเอาชุมชนเป็นตัวตั้ง จึงไม่ค่อยได้ผลเกิดความสูญ เปล่ามาก ไม่ประสานกันในพื้นที่ ควรมีการปรับวิธีการงบประมาณให้เอาพื้นที่หรือชุมชนเป็นตัวตั้ง กองทุนเพื่อชุมชนที่เป็นอิสระและมีประสิทธิภาพ จะเป็นเครื่องมือให้ชุมชนเข้มแข็ง

8. ออกกฎหมายเพื่อความเข้มแข็งของชุมชน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มีโครงสร้างที่จะส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน ควรมีการศึกษาให้ดีและนำมาออกกฎหมาย ให้มีการปฏิบัติ รวมทั้งการศึกษาโครงสร้างและกระบวนการที่จะส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน ยกเลิกกฎหมายที่ขัดกับบัญญัติกฎหมายที่ส่งเสริม

9. การฝึกอบรมทักษะการสร้างความเป็นชุมชน ในการส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มสร้าง ความเป็นชุมชนทั่วประเทศ ต้องการผู้มีทักษะเป็นจำนวนมาก ในขั้นต้นควรรวมกำลังกันให้การ ฝึกอบรมอย่างเข้มกับคนจำนวนหนึ่งประมาณ 100-200 คน เพื่อเป็นกำลังใจในการประสานงานใน ระยะต่อไป ควรมีการตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาทักษะการสร้างความเป็นชุมชนในมหาวิทยาลัย และ

สถาบันราชภัฏทุกแห่ง รวมทั้งองค์กรพัฒนาเอกชน ภาคธุรกิจ หรือแม้หน่วยราชการ ศูนย์เหล่านี้ ควรรวบรวมความรู้เกี่ยวกับวิธีการที่ส่งเสริมให้คนทำงานแบบรวมกลุ่ม

10. การวิจัยเพื่อความเข้มแข็งของชุมชนและการประเมินผล กิจกรรมตั้งแต่ 1 ถึง 9 ล้วนต้องการการวิจัยเพื่อสร้างความรู้และเอาความรู้ไปใช้จะได้ทำงานได้ ถูกต้อง ควรมีการเพิ่มงบประมาณ การวิจัยเพื่อความเข้มแข็งของชุมชน โดยมีกลไกการจัดการที่อิสระ และมีคุณภาพ

ปัจจัยเสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน

กระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง (2541 : 133-135) ปัจจัยที่เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชนที่เป็นจริง ประกอบด้วยปัจจัยดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานการณ์ จะต้องร่วมมือกันระหว่างชาวบ้าน ผู้นำ ชาวบ้าน นักพัฒนา นักวิชาการ ในเรื่องคอยสนใจและความร่วมมือของชุมชน รอบตัวความต้องการของผู้บริโภคและตลาด

2. การเตรียมคนที่จะเข้าร่วมทำกิจกรรม เพื่อร่วมกันสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชน

3. การสร้างกติการ่วมของผู้นำชาวบ้าน และภาคีผู้บริโภค โดยมีการจัดสรรความรับผิดชอบ ระดมทุน การผลิต แปรรูป การค้า การเงินทุน และอื่น ๆ อันเป็นกติกาที่ตกลงร่วมกัน

4. การระดมหุ้นและทุนจากชุมชน ในรูปของการออมทรัพย์ อันเป็นการระดมหุ้นและในรูปของทุน แล้วย่นำเงินมาลงทุนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งการระดมทุนจากภายในชุมชน อันทำให้กิจกรรมเกิดความยั่งยืน

5. การควบคุมคุณภาพสินค้า มีการควบคุมคุณภาพที่มีระดับ ความสม่ำเสมอ โดยการควบคุมการผลิต และกระบวนการคัดเลือกผลผลิต/ สินค้าที่มีประสิทธิภาพ

6. การแบ่งผลกำไรตามกติกา ตามกติกาที่กลุ่มได้ร่วมกันจัดตั้งขึ้น การมีที่เลี้ยงที่ไว้วางใจกันได้ เพื่อช่วยวิเคราะห์สภาพปัญหา สถานการณ์การผลิต การแปรรูป การค้า และเทคนิควิธีการต่างๆ อาจจะเป็นนักวิชาการเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ภูมิปัญญาชาวบ้านและผู้เชี่ยวชาญ ต่าง ๆ

แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้

การรับรู้เป็นกระบวนการที่อินทรีย์หรือสิ่งมีชีวิตพยายามทำความเข้าใจกับสิ่งแวดล้อม โดยผ่านทางประสาทสัมผัส กระบวนการนี้เริ่มต้นจากการที่อวัยวะสัมผัสจากสิ่งเร้า และจัดระบบสิ่งเร้าใหม่ ภายในระบบการคิดในสมองทำให้เราทราบว่า สิ่งเร้า หรือสิ่งแวดล้อมที่สัมผัสนั้นคือ

อะไรมีความหมายอย่างไร มีลักษณะอย่างไร ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการรับรู้ไว้ดังนี้

ความหมายของการรับรู้

แกริสัน (Garrison, 1972 : 637) การรับรู้ หมายถึง กระบวนการซึ่งทางสมอง ตีความหรือแปลความหมายข้อมูลที่ได้จากการสัมผัส (Sensation) ของร่างกาย (ประสาทสัมผัสต่าง ๆ) กับสิ่งแวดล้อมที่เป็นสิ่งเร้า หรือสิ่งแวดล้อมเร้าสัมผัสนั้นเป็นอะไรมีความหมายอย่างไร มีลักษณะอย่างไร ฯลฯ

โกลเดนสัน และลองแมน (Goldenson and Longman, 1984 : 543) การรับรู้เป็นการรับรู้วัตถุสิ่งของความสัมพันธ์และเหตุการณ์ โดยอาศัยสัมผัสและกิจกรรมเหล่านี้ทำได้โดยใช้อวัยวะสัมผัส และแปลความหมายสิ่งเร้านั้น

พิสมัย วิบูลย์สวัสดิ์ และคณะ (2538 : 12) การรับรู้เป็นเหตุการณ์ภายใน จิตใจบุคคล หรือปรากฏการณ์ทางจิตในขณะใดขณะหนึ่งโดยปลายประสาทสัมผัสรับพลังเร้าเข้าสู่ระบบประสาทส่วนกลางเพื่อผสมผสานให้เกิดความเข้าใจ ซึ่งพลังเหล่านี้เป็นพลังภายในและพลังภายนอกด้วย และความเข้าใจที่เกิดขึ้นโดยการรับรู้อย่างเดียว เกิดจากการใช้สติปัญญาการคิดจากการรู้ (cognition) มากกว่าการใช้อารมณ์และแรงจูงใจ (affect & conation)

เทพพนม เมืองแมน และสวิง สุวรรณ (2539 : 6 - 7) การรับรู้ หมายถึง กระบวนการในการรับการจัดระเบียบ และการแปลความหมายของสิ่งเร้าที่บุคคลพบเห็น หรือ มีความเกี่ยวข้องเกี่ยวข้องกับข้อมูลในสภาพแวดล้อมหนึ่ง ๆ องค์ประกอบที่มีผลต่อการรับรู้ของบุคคล ได้แก่ ประสบการณ์ สถานการณ์ ความต้องการ และหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคคลการรับรู้ที่แตกต่างกัน จะมีผลทำให้พฤติกรรมของบุคคลแตกต่างกันออกไป กระบวนการแปลความหมาย การตีความจากสิ่งที่ได้สัมผัส หรือสิ่งเหล่านั้นเป็นกระบวนการทางสมองที่ทำให้ทราบว่าสิ่งเร้าหรือสิ่งแวดล้อมที่เราสัมผัสนั้นเป็นอะไรมีความหมายและลักษณะอย่างไร โดยจำเป็นต้องอาศัยประสบการณ์เดิมเป็นเครื่องช่วยในการตีความ หรือแปลความ

ปรมะ สตะเวทิน (2540 : 67-68) การรับรู้ (Perception) เป็นกระบวนการตีความ สิ่งที่เราพบเห็นในสิ่งแวดล้อม ส่วนความหมาย (Meaning) คือ สิ่งที่เกิดจากกระบวนการตีความหรือการรับรู้ กล่าวอีกในหนึ่ง คือ เราจะมีความหมายต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างไร ย่อมขึ้นอยู่กับการที่เรารับรู้ (Perceive) หรือ ตีความ (Interpret) สิ่งนั้นอย่างไรในการรับรู้ และตีความหมายสิ่งที่เราพบเห็น เรากระทำโดยอาศัยประสบการณ์ของเรา ประสบการณ์ของเรามีอิทธิพลต่อการรับรู้ และความหมายของเราต่อสิ่งที่เราพบเห็น ประสบการณ์ คือ สิ่งที่เรารับรู้พบเห็นมีความหมาย และจดจำไว้ใช้

ได้แก่ ความเชื่อ ค่านิยม ภาษา ความรู้ สถานะทางสังคม ทักษะคติ บุคลิกลักษณะ ศาสนาวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี อาชีพ ความต้องการ อารมณ์ เป็นต้น เรารับรู้และตีความหมายสิ่งที่เรา ประสบ โดยอาศัยความหมายจากประสบการณ์ที่เรามีอยู่หากสิ่งที่เราพบเห็น เป็นสิ่งใหม่ซึ่งเราไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน เราก็ทำในสิ่งนั้นมีความหมายได้ด้วยการเลือก (Select) เพิ่มเติม (Add) บิดเบือน (Distort) หรือ โยง (Relate) สิ่งนั้นให้เป็นประสบการณ์ของเรา ดังได้กล่าวแล้วว่า ประสบการณ์ (Experience) มีอิทธิพลต่อการรับรู้ (Perception) และความหมาย (Meaning) ของคน แต่เนื่องจากคนแต่ละคนมีประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ไม่มีใครที่จะมีประสบการณ์เหมือนกัน ทั้งหมด ดังนั้นแต่ละคนจึงมีการรับรู้ และแปลความหมายต่อสิ่งที่เราพบเห็นแตกต่างกันไป การรับรู้ เป็นขั้นตอนแรกของการมีพฤติกรรม แต่การรับรู้เป็นเพียงตัวแปรตัวหนึ่งเท่านั้น ในการเกิดพฤติกรรมยังมีตัวแปรอื่น ๆ อีกมากมายที่มีส่วนในการเกิดพฤติกรรม เช่น ทักษะคติ บทบาทและความคาดหวังในบทบาท แรงจูงใจ ฯลฯ เป็นต้น อย่างไรก็ตามการรับรู้ มีความสำคัญต่อพฤติกรรม ในแง่ที่ว่าถ้าบุคคลรับรู้ถูกต้องแม่นยำ การแสดงพฤติกรรมก็จะออกไปในรูปแบบหนึ่ง ถ้าบุคคลรับรู้ไม่ถูกต้องแม่นยำ จะทำให้การแสดงพฤติกรรมจะออกมาในอีกรูปแบบหนึ่ง นั่นคือ การรับรู้มีส่วนทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมแตกต่างกัน

สุภัทรา เสงวณิชย์ (2541: 15) การรับรู้ หมายถึง การสัมผัสที่สามารถสื่อความหมาย เป็นการแปล หรือตีความแห่งการสัมผัสที่ได้รับออกมาเป็นหนึ่งสิ่งใดที่มีความหมายอันเป็นสิ่ง รู้จัก และเข้าใจกันในการแปล หรือตีความหมายของการสัมผัสนั้น จำเป็นที่อินทรีย์จะใช้ ประสบการณ์เดิม หรือความชัดเจนแต่หนหลัง แต่หากคนเราไม่มีความรู้เดิมหรือลืมเรื่องนั้น ๆ ไป ก็จะไม่มีการรับรู้สิ่งนั้น ๆ จะมีก็เพียงแต่ที่สัมผัสกับสิ่งเร้าเท่านั้น กระบวนการของการรับรู้จึง หมายถึงกระบวนการที่คาบเกี่ยวระหว่างความรู้สึกความเข้าใจ การคิด การเรียนรู้ การตัดสินใจ และ เป็นการแสดงพฤติกรรม

ไสว เลี่ยมแก้ว (2548:1) การรับรู้ หมายถึง การรู้สึกสัมผัสที่ได้รับการตีความให้เกิด ความหมายแล้ว เช่น ในขณะที่เราอยู่ในภาวะการรู้สึก (Conscious) คือลืมตาตื่นอยู่ในทันใดนั้นเรารู้สึกได้ยินเสียงดังปังมาแต่ไกล การรู้สึกสัมผัส (Sensation) แต่ไม่รู้ความหมายคือไม่รู้ว่าเป็นเสียงอะไร จึงยังไม่เกิดการรับรู้ ต่อมามีคนบอกว่าเป็นเสียงระเบิดของขงยางรถยนต์ เราจึงเกิดการรู้ ความหมายของการรู้สึกสัมผัสนั้น ดังนี้ เรียกว่าเราเกิดการรับรู้

สรุปได้ว่า การรับรู้เป็นการตีความแปลความหมายจากสิ่งแวดล้อม สิ่งเร้าโดยสมองและ เป็นกระบวนการจิตวิทยาพื้นฐานของมนุษย์ทำให้เกิดความจำ ความคิด หรือ การเรียนรู้ซึ่ง กระบวนการในการรับรู้ เป็นการแสดงออกถึงความรู้ ความเข้าใจ และความรู้สึกจากการมองเห็น

การได้ยิน การอ่าน และการตีความเกี่ยวกับปัจจัยหรือสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่มากระตุ้นประสาทสัมผัสของบุคคลและมีผลทำให้เกิดการตอบสนองในแบบของการกระทำหรือความนึกคิด

ประเภทของการรับรู้

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2538: 228 - 239) แบ่งประเภทการรับรู้ออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. การรับรู้ทางอารมณ์ หมายถึง การรับรู้ความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ เช่น รู้สึกดีใจ เสียใจ ตื่นเต้น รัก เกลียด ชื่นชม เป็นต้น

2. การรับรู้ลักษณะของบุคคล ต้องอาศัยการแปลข้อมูล 3 ประการ คือ

2.1 ลักษณะทางกายภาพ เช่น รูปร่าง หน้าตา ลักษณะแขนขา เท้า สีผิว

2.2 พฤติกรรม เช่น การพูดคุย การยิ้ม การหัวเราะ การเดิน

2.3 คำบอกเล่า เช่น คำบอกเล่าจากญาติพี่น้อง เพื่อน ผู้ใกล้ชิด

3. การรับรู้ภาพพจน์ของกลุ่มบุคคล หมายถึง มโนภาพ หรือมโนคติของสิ่งต่าง ๆ ตามที่บุคคลรับรู้ เป็นภาพที่อยู่ในความคิด หรือจินตนาการของบุคคล และบุคคลสามารถบอกลักษณะของภาพเหล่านั้น ให้ผู้อื่นทราบได้ด้วย

4. การรับรู้ปรากฏการณ์ทางสังคม เป็นการตีความหรือแปลความหมายสิ่งต่าง ๆ หรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมตามความเชื่อตนเองเพื่อให้เกิดความเข้าใจ และสามารถอธิบายสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นได้ การรับรู้ปรากฏการณ์ทางสังคมนั้นขึ้นอยู่กับสาเหตุสำคัญ 2 ประการ

4.1 ระดับการรับรู้ หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ เซาว์ปัญญาหรือความเฉลียวฉลาด เมื่อต่างกันย่อมมีผลในการตีความต่อสิ่งต่าง ๆ ได้ต่างกันด้วย

4.2 การเปลี่ยนแปลงการรับรู้ คือ ถ้าผู้มีการรับรู้ต่ำเมื่อได้มีโอกาสสนทนา หรืออภิปรายกับผู้ที่มีการรับรู้สูง ก็อาจจะถูกผู้มีการรับรู้สูง เปลี่ยนแนวคิดหรือแนวทางการรับรู้ได้

ปัจจัยที่มีอิทธิพลและกำหนดการรับรู้

สิ่งเร้าเดียวกันอาจจะทำให้คนสองคนรับรู้ต่างกัน ฉะนั้นการที่มนุษย์สามารถรับรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อาศัยปัจจัยหลาย ๆ อย่าง การรับรู้ได้ดีมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของบุคคล เช่น อวัยวะสัมผัส ความตั้งใจ ความสนใจในขณะนั้น และประสบการณ์ที่ผ่านมาเนื่องจากสิ่งเร้าที่จะกระตุ้นให้บุคคลเกิดการรับรู้มีอยู่มากมาย ฉะนั้นการที่บุคคลจะเลือกรับรู้สิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่งในขณะใดนั้น จึงขึ้นอยู่กับสิ่งที่จะกล่าวดังต่อไปนี้ (กันยา สุวรรณแสง, 2532 : 132) คือ

1. อิทธิพลจากภายนอก ได้แก่ ความเข้มข้น ขนาดของสิ่งเร้า การกระทำซ้ำๆ การกระทำสิ่งที่ตรงกันข้าม และการเคลื่อนไหว เป็นต้น

2. อิทธิพลจากภายใน ได้แก่ แรงจูงใจ การคาดหวัง ในที่นี้จะแบ่งสิ่งที่มีอิทธิพลหรือปัจจัยการรับรู้เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

2.1 ปัจจัยที่เกี่ยวกับตัวผู้รับรู้ แบ่งได้เป็น 2 ด้าน คือ

2.1.1 ด้านกายภาพ หมายถึง ภาวะสัมผัส ถ้าภาวะสัมผัสสมบูรณ์ก็จะรับรู้ได้ดี ถ้าห่อหุ้มสมรรถภาพ เช่น หูตึง ตาเอียง เป็นหวัด ก็จะรับรู้ได้ไม่ดี

2.1.2 ด้านสติปัญญา คือ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ มีหลายประการ เช่น ความจำ อารมณ์ สติปัญญา ความพร้อมการสังเกตพิจารณา เป็นต้น อันเป็นผลมาจากการเรียนรู้เดิมซึ่งนักจิตวิทยาถือว่าการรับรู้เป็นสิ่งทีเลือกสรรอย่างมีนัยตั้งแต่การเลือกสัมผัส เลือกเอาเฉพาะที่ต้องการและแปลความให้เข้าใจตัวเอง

2.2 อิทธิพลของปัจจัยทางด้านจิตวิทยา มีดังนี้ คือ

2.2.1 ความรู้เดิม หมายถึง กระบวนการรับรู้ เมื่อสัมผัสแล้วต้องแปลเป็นสัญลักษณ์ โดยอาศัยความรู้เดิมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเร้าที่เราจะรับรู้ ฉะนั้นหากไม่มีความรู้เดิมในเรื่องมาก่อนก็ย่อมจะทำให้การรับรู้ผิดไปจากความเป็นจริง เช่น จากประสบการณ์เดิม สภาพของจิตใจ อิทธิพลของสังคม เป็นต้น

2.2.2 ลักษณะของสิ่งเร้า หมายถึง คุณสมบัติของสิ่งเร้า ซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกที่ทำให้คนเราก่อ ความสนใจที่จะรับรู้ หรือทำให้การรับรู้ของคนเราก่อความคลาดเคลื่อนไปจากความจริง เช่น ความใกล้ชิดกับสิ่งเร้า ความคล้ายคลึงกันของสิ่งเร้า ความต่อเนื่องกันของสิ่งเร้าและสภาพพื้นฐานของการรับรู้ เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสาร

ความหมายการสื่อสาร

เชอรี (Cherry, 1957: 219) การสื่อสารเป็นกระบวนการกระทำซึ่งเครื่องหมาย อันแรก (สิ่งเร้า) ก่อให้เกิดเครื่องหมายอันที่ 2 (ปฏิกิริยาตอบสนอง) ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้รับสิ่งเร้าเป็นรายๆ ไปว่าจะมีปฏิกิริยาตอบสนองอย่างไรตามลักษณะนิสัยของเขาซึ่งได้มาจากประสบการณ์การสื่อสารในอดีต

อีเวอร์เรท (Everett 1973: 43, อ้างถึงใน ยุพิน ตุ่มโหมด 2546 : 16) การติดต่อสื่อสาร หมายถึงกระบวนการที่ความคิดหรือข่าวสารถูกส่งจากแหล่งกลาง ไปยังผู้รับสารด้วยเจตนาที่จะเปลี่ยนพฤติกรรมบางประการของผู้รับสาร

อีเวอเรท (Everett 1976, อ้างถึงใน เกริก วยัคฆานนท์ 2539: 230) การสื่อสาร หมายถึง การรับส่งข้อมูล ความคิด อารมณ์ ความชำนาญ และอื่นๆ โดยการใช้สัญลักษณ์ เช่น คำพูด รูปภาพ ตัวเลข แผนภูมิ และอื่น ๆ

สตีเวท (Stewart 1983, อ้างถึงใน ดวงพร คำคุณวัฒน์ และวาสนา จันทร์สว่าง 2538: 18) การสื่อสารเป็นกระบวนการของการร่วมกันสร้างสรรค์ความหมายระหว่างคนสองคนหรือมากกว่านั้น

กรมวิชาการ (2542:5) การสื่อสาร หมายถึง การนำเรื่องราวต่างๆ ที่เป็นข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น หรือความรู้สึก โดยอาศัยเครื่องนำไปโดยวิธีใดวิธีหนึ่งให้ไปถึงจุดหมายปลายทางที่ต้องการจนทำให้เกิดการกำหนดรู้ความหมายแห่งเรื่องราวนั้นร่วมกันได้

สาโรช เนติธรรม (2542: 84) การติดต่อสื่อสาร คือการส่งข้อความหรือเรื่องราวจากผู้หนึ่งไปยังอีกผู้หนึ่ง ซึ่งอาจเป็นคน ๆ เดียวกันหรือหลายคน เพื่อให้ผู้นั้นทราบข้อความดังกล่าว การติดต่อสื่อสารที่ดีและจะได้ผลโดยสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อผู้รับสามารถรับทราบข้อความนั้นได้ถูกต้อง เข้าใจข้อความนั้นโดยถ่องแท้ และมีปฏิกริยาหรือพฤติกรรม เป็นไปตามที่ผู้ส่งข้อความนั้นประสงค์ จะให้มี

จากความหมายข้างต้น การติดต่อสื่อสาร หมายถึง กระบวนการที่จะส่งข่าวสารและความเข้าใจจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง มีกระบวนการในการส่งและรับสัญลักษณ์โดยการนำสารจากแหล่งกำเนิดผ่านสารไปยังผู้รับปลายทางเพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างกันโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นและการกระทำของผู้รับ

องค์ประกอบของการสื่อสาร

วิลเลียม วิมุกตายน (2540: 31-32) แบ่งองค์ประกอบของการสื่อสารไว้ 5 องค์ประกอบ คือ

1. ผู้ส่งสาร หมายถึง ผู้ริเริ่มจะส่งสาร คือ ข้อความหรือข้อมูลต่างๆ ไปยังผู้รับสารนี้อาจเป็นบุคคลเดียวหรือกลุ่มบุคคลก็ได้

2. สาร หมายถึง สิ่งเร้าหรือสิ่งที่กระตุ้นเตือนผู้ที่ส่งสารไปยังผู้รับสาร สารที่ใช้แบ่งออกเป็นสารที่ใช้คำ (Verbal) ได้แก่ การพูด การเขียน และสารที่ใช้สัญลักษณ์อื่นนอกจากคำ (Non-Verbal) ได้แก่ การใช้กริยาท่าทาง การใช้สัญญาณและสัญลักษณ์ เป็นต้น

3. สื่อหรือช่องทางการสื่อสาร (Channel หรือ Media of Communication) คือ เครื่องมือหรือช่องทางที่ผู้ส่งสารจะใช้เพื่อให้สารนั้นไปถึงบุคคลอื่น ซึ่งเป็นผู้รับสารโดยตรงหรือส่งย้อนกลับยังผู้ส่งสาร เพื่อให้รู้ผลย้อนกลับของสารที่ส่งไป ได้แก่ คลื่นแสง อุปกรณ์การสื่อสารหรือผ่านช่องทาง โดยอาศัยประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ การมอง การได้ยิน การได้กลิ่น การลิ้มรส และการสัมผัสหรือวิธีที่เสนอ

4. ผู้รับสาร หมายถึง ผู้ฟัง ผู้ตอบ ผู้รับสารนี้อาจเป็นคนเดียว กลุ่มบุคคล หรือสาธารณชน ผู้รับสารจะทำการแปลหรือตีความหมายในข้อความที่ผู้ส่งสารส่งมา

5. ผลย้อนกลับ เป็นผลของการทวนถามเพื่อให้แน่ใจในสิ่งที่ได้รับฟัง รับรู้ของผู้รับสาร นั้น ๆ เช่น การพยักหน้า ก้มศีรษะ เป็นต้น ผลย้อนกลับนี้บางสถานการณ์อาจจะไม่ได้ปฏิบัติทันที เช่น ในการสื่อสารมวลชน ผู้รับสารไม่มีโอกาสที่จะให้ผลย้อนกลับได้

ปัญหาและอุปสรรคของการสื่อสาร

ระวีวรรณ ประกอบผล (2542:150-152) การสื่อสารของมนุษย์ในทุกระดับและทุกรูปแบบอาจมีอุปสรรคของการสื่อสารเกิดขึ้นได้เสมอบุคคลผู้กระทำการสื่อสารจึงควรจะต้องตระหนักถึงอุปสรรคของการสื่อสาร และพยายามขจัดอุปสรรคของการสื่อสาร ซึ่งมีดังนี้

1. อุปสรรคที่ผู้ส่งสาร

ในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารไปยังผู้รับสารเพื่อให้การสื่อสารบรรลุเป้าหมาย ผู้ส่งสารจะต้องมีความรู้อย่างเพียงพอ ถ้าหากผู้ส่งสารขาดความรู้ในเรื่องที่จะส่งแล้ว ผู้รับสารก็จะขาดความเชื่อถือในตัวผู้ส่งสาร ขาดความเต็มใจที่จะรับสารจากผู้ที่ไม่รู้จริง ซึ่งจะมีผลทำให้การสื่อสารสะดุดหยุดลงและไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ผู้ส่งสารต้องการ

นอกจากนี้ หากผู้ส่งสารมีทัศนคติในลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ต่อการสื่อสารแล้วก็จะทำให้การสื่อสารเป็นไปโดยราบรื่นได้ยาก เช่น หากผู้ส่งสารมีทัศนคติไม่ดีต่อผู้รับสารก็จะเกิดความไม่เต็มใจในการสื่อสาร หรือ หากผู้ส่งสารมีทัศนคติไม่ดีต่อตนเอง เกิดความไม่มั่นใจก็อาจทำให้เกิดผลในทางลบต่อการสื่อสารได้

ด้วยเหตุนี้ ในการสื่อสารทุกครั้ง ผู้ส่งสารจึงควรจะต้องมีการเตรียมความพร้อมที่ดีในเรื่องของข้อมูล ความรู้และสร้างทัศนคติที่ดีเพื่อความสำเร็จในการสื่อสาร

2. อุปสรรคที่สาร

ในกระบวนการสื่อสาร สารที่ผู้ส่งสารส่งออกไปยังผู้รับสารอาจจะเป็นอุปสรรคของการสื่อสารได้ หากสารนั้นขาดความเหมาะสมพอดีกับกำลังความสามารถในการรับสาร เช่น ยากหรือง่ายเกินไปสำหรับผู้รับสาร สารซึ่งขาดการจัดลำดับเรื่องราวที่ดีพอ สารที่มีลักษณะสลับซับซ้อนคลุมเครือ ไม่แจ่มชัด สารที่มีรูปแบบล้าสมัย ไม่เหมาะกับผู้ส่งสาร ฯลฯ ล้วนแล้วแต่จะทำให้การสื่อสารไม่ประสบผลได้

นอกจากนี้สารที่มีลักษณะขัดกับความคิด ความเชื่อ และค่านิยมของผู้รับสารก็อาจจะเป็นอุปสรรคในการสื่อสารได้

3. อุปสรรคที่ช่องทางการสื่อสาร หรือ สื่อ

อุปสรรคของการสื่อสารอาจอยู่ที่สื่อหรือช่องทางที่ผู้ส่งสารเลือกใช้ ถ้าผู้ส่งสารเลือกใช้ช่องทางหรือสื่อที่ไม่เหมาะสมก็จะมีผลต่อการสื่อสาร เช่น หากผู้รับสารไม่มีความรู้ในการอ่านออกเขียนได้แต่ผู้ส่งสารเลือกใช้สื่อพิมพ์ในการเผยแพร่ก็จะก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคได้ ด้วยเหตุนี้การเลือกใช้สื่อจึงต้องคำนึงถึงคุณสมบัติของสื่อแต่ละชนิด และยังคงคำนึงถึงความสะดวก ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของผู้รับสารในการที่จะรับสารจากสื่อที่ผู้ส่งสารเลือกใช้ด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคม

ความหมายของการสนับสนุนทางสังคม

เพนเดอร์ (Pender 1987 : 396) การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง ความรู้สึกเป็นเจ้าของ การได้รับการยอมรับ การเป็นที่รักและนับถือ รวมทั้งการมีคุณค่าเป็นที่ต้องการสำหรับบุคคลอื่น โดยได้รับจากกลุ่มบุคคลในระบบของสังคมนั้น เป็นผู้ให้การสนับสนุนด้านจิตใจ วัตถุ ข่าวสาร คำแนะนำ ซึ่งจะทำให้บุคคลนั้นสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม

คาห์น (Kahn 1979 : 85) การสนับสนุนทางสังคมเป็นปฏิสัมพันธ์อย่างมีจุดมุ่งหมายระหว่างบุคคล ทำให้เกิดความผูกพันในแง่ดีจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในด้านเงินทองสิ่งของหรืออื่น ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจเกิดขึ้นเพียงอย่างเดียวหรือมากกว่าหนึ่งอย่าง

ทอยส์ (Thoits 1982, อ้างถึงใน สุมาลี ว่องเจริญกุล 2540 : 43) การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การที่บุคคลในเครือข่ายของสังคมได้รับความช่วยเหลือด้านอารมณ์ สังคม สิ่งของ ข้อมูล ข่าวสาร ซึ่งการช่วยเหลือนี้จะให้บุคคลสามารถเผชิญและตอบสนองต่อความเจ็บป่วยหรือความเครียดได้ในระยะเวลาที่รวดเร็วขึ้น

ธารกมล อนุสิทธิ์ศุภการ (2540 : 42) สรุปความหมายของการสนับสนุนทางสังคมว่าเป็นสิ่งที่บุคคลในกลุ่มสังคมได้รับความรัก เอาใจใส่ การยกย่อง เห็นคุณค่า และรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีการให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ เช่น ให้คำแนะนำ ให้ข้อมูลข่าวสาร วัตถุสิ่ง และแรงงาน

ดวงเดือน มูลประดับ (2541 : 42) แรงสนับสนุนทางสังคมเป็นความช่วยเหลือประคับประคองจากบุคคลอื่นทั้งจิตใจ อารมณ์ สังคม วัตถุ สิ่งของ การเงิน ข้อมูลจากปฏิสัมพันธ์กับบุคคล

อื่น ซึ่งมีอิทธิพลต่อการลดระดับความเครียดและวิกฤติการณ์ในชีวิตได้ ทำให้บุคคลเกิดความมั่นคงทางอารมณ์ และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข

วรัญญา มุรินทร์ (2541: 37) ได้สรุปความหมายของการสนับสนุนทางสังคมว่าเป็นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับบุคคล และบุคคลกับเครือข่ายสังคม ในรูปของการสนับสนุนช่วยเหลือในด้านข้อมูล คำแนะนำ วัตถุ สิ่งของ เงินทอง หรือแรงงาน ทำให้บุคคลรับรู้และพึงพอใจว่ามีคนรัก เอาใจใส่ ยอมรับ และเห็นคุณค่า รู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคมซึ่งการสนับสนุนนี้จะช่วยให้บุคคลสามารถเผชิญต่อความเครียดและปรับตัวได้อย่างเหมาะสม

พระมหานราธิป แก้วประสิทธิ์ (2544 : 72) การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การได้รับการช่วยเหลือเกื้อกูลในเรื่องของความพึงพอใจ การยอมรับนับถือ ความห่วงใยการกระตุ้นเตือน การได้รับคำปรึกษาแนะนำ ชี้นำ การได้รับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ รวมถึงการได้รับความช่วยเหลือทางด้านแรงงาน เงิน เวลา จากระบบสนับสนุนทางสังคมต่างๆ เช่น ครอบครัว บิดา มารดา กลุ่มเพื่อน นักบวช เป็นต้น

กนกทอง สุวรรณบุลย์ (2545 : 67) การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การที่บุคคลมีความพึงพอใจที่ได้รับการช่วยเหลือโดยการให้สิ่งของ แรงงาน เวลา การให้ข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนการให้ข้อมูลป้อนกลับ ข้อมูลเพื่อการเรียนรู้ และการประเมินตนเองในสังคม

จากความหมายข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การที่บุคคลได้รับความรัก ความเอาใจใส่ ได้รับการยอมรับ เห็นคุณค่า ทำให้รู้สึกตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและมีความรู้สึกผูกพันเอื้ออาทรกันในสังคมรวมไปถึงการให้ความสนใจช่วยเหลือกันในด้านต่างๆ เช่น ในรูปของวัตถุสิ่งของ ข้อมูลข่าวสาร การให้คำแนะนำ ให้ความคิดเห็น และแรงงาน เป็นต้น ซึ่งสามารถช่วยบรรเทาความรุนแรงของปัญหาที่บุคคลประสบหรือป้องกันบุคคลให้พ้นจากภาวะวิกฤติ

ความสำคัญของการสนับสนุนทางสังคม

เฮาส์ (House, 1981: 23) การมีสัมพันธ์ภาพที่ดี ทั้งในงานและนอกงานเป็นเกราะป้องกันและยากลายเครียดได้ดี จะเห็นได้ชัดเจนอย่างยิ่งสำหรับกรณี คนที่มีลักษณะชอบการสังคม การมีเพื่อนฝูง ญาติมิตรที่เข้าใจ จะช่วยให้เขามีกำลังความต้านทานในการรับความเครียดได้ดีขึ้น

บารริรา และอินลีย์ (Barrera and Ainley, 1983 : 133 – 143) การสนับสนุนทางสังคม จะช่วยให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลในด้านเงิน วัสดุอื่น ๆ ที่อยู่อาศัย และการให้ปัจจัยที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ได้แก่

1. ให้ความช่วยเหลือด้านการประกอบอาชีพ ให้การประดับประคองและสนับสนุนด้านจิตใจ ทำให้เกิดความรู้สึกใกล้ชิดสนิทสนม มีความอบอุ่น รู้สึกมีคนอื่นห่วงใย และเอาใจใส่
2. ให้คำแนะนำ ข้อมูล และข่าวสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์
3. ให้ข้อมูลย้อนกลับในสิ่งที่ได้กระทำ เพื่อให้บุคคลได้ปรับปรุงแก้ไข หรือได้รับกำลังใจในสิ่งที่ได้ทำแล้วและเสริมสร้างโอกาสให้บุคคลมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ

เพนเดอร์ (Pender, 1987: 396) การสนับสนุนทางสังคมจะส่งเสริมการเจริญเติบโต และการทำงานของระบบต่าง ๆ ในร่างกาย เป็นการเพิ่มคุณค่าของตนเอง ทำให้มีอารมณ์มั่นคง และมีความผาสุกในชีวิต ลดความเครียดที่เกิดขึ้นในชีวิต เป็นการดำรงไว้ซึ่งสุขภาพ มีการป้อนกลับ ยืนยัน รับรอง หรือทำให้เกิดความมั่นใจและคาดการณ์การกระทำของบุคคลนั้นว่าเป็นที่ต้องการของสังคม และแรงสนับสนุนทางสังคมเป็นกันชน หรือเบาะรองรับเหตุการณ์ที่เป็นภาวะวิกฤตในชีวิต

ประเภทของการสนับสนุนทางสังคม

ทอยส์ (Thoits 1982, อ้างถึงใน รสสุคนธ์ พิไชยแพทย์ 2543: 35) แบ่งการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 3 ชนิด คือ

1. การสนับสนุนด้านเครื่องมือ (Instrumental Aid) หมายถึง การได้รับความช่วยเหลือด้านแรงงาน วัสดุอุปกรณ์ สิ่งของ เงินทอง ที่จะทำให้บุคคลได้รับนั้นสามารถดำรงบทบาทหรือหน้าที่รับผิดชอบได้ปกติ

2. การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร (Informational Aid) หมายถึง การได้รับข้อมูลข่าวสารรวมทั้งคำแนะนำและการป้องกัน

3. การได้รับการสนับสนุนด้านอารมณ์และสังคม (Socioemotional Aid) หมายถึง การได้รับความรักการดูแลเอาใจใส่ การได้รับการยอมรับเห็นคุณค่า และรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

ไวส์ (Weiss 1974 : 130) กล่าวถึงชนิดของการสนับสนุนทางสังคมว่ามี 6 ชนิด คือ

1. การได้รับความผูกพันใกล้ชิดสนิทสนม เป็นสัมพันธ์ภาพแห่งความใกล้ชิด ที่ทำให้รู้สึกว่าคุณเป็นที่รักและได้รับการดูแลเอาใจใส่ซึ่งมักจะได้รับจากบุคคลใกล้ชิด เช่น คู่สมรส เพื่อน สมาชิกในครอบครัวเดียวกัน ถ้าบุคคลขาดการสนับสนุนชนิดนี้ จะมีความรู้สึกถูกแยกจากอารมณ์หรือรู้สึกเดียวดาย

2. การได้มีโอกาสเลี้ยงดูผู้อื่น หมายถึง การที่บุคคลมีความรับผิดชอบในการเลี้ยงดูหรือช่วยเหลือบุคคลอื่นและพึ่งพาผู้อื่นได้ ถ้าขาดการสนับสนุนชนิดนี้จะทำให้รู้สึกว่าตัวเองไร้ค่า

3. การมีส่วนร่วมสังคมนี้อาจเป็นส่วนหนึ่งของสังคม หมายถึง การมีโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรมในสังคมทำให้มีการแข่งขัน แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน รวมทั้งมีความห่วงใยเข้าใจซึ่งกันและกัน ถ้าขาดสนับสนุนชนิดนี้ ทำให้บุคคลรู้สึกถูกแยกจากสังคม

4. การได้รับกำลังใจว่าเป็นมีคุณค่า หมายถึง การที่บุคคลได้รับการเคารพ ยกย่องและชื่นชมที่สามารถแสดงบทบาททางสังคม อันเป็นที่ยอมรับของสมาชิกในครอบครัวและสังคม ถ้าขาดสนับสนุนชนิดนี้ จะทำให้บุคคลขาดความเชื่อมั่น หรือไร้ประโยชน์

5. ความเชื่อมั่นในความเป็นมิตรที่ดี การสนับสนุนชนิดนี้จะได้มาจากครอบครัวหรือเครือข่าย ซึ่งมีความคาดหวังว่าจะได้รับความช่วยเหลือห่วงใยซึ่งกันและกัน ถ้าขาดจะทำให้บุคคลรู้สึกว่าขาดความมั่นคงและถูกทอดทิ้ง

6. การได้รับคำชี้แนะ หมายถึง การได้รับความช่วยเหลือทางอารมณ์ ข้อมูลข่าวสาร จากบุคคลที่ตนศรัทธาและเชื่อมั่น ในช่วงที่บุคคลเผชิญกับความเครียดหรือภาวะวิกฤต ถ้าขาดการสนับสนุนชนิดนี้จะทำให้บุคคลท้อแท้สิ้นหวัง

ระดับการสนับสนุนทางสังคม

กอทท์เลียบ(Gottlieb 1985, อ้างถึงใน ยงยุทธ ธนิกกุล 2546: 46-47) ได้แบ่งระดับการสนับสนุนทางสังคมเป็น 3 ระดับ ดังต่อไปนี้

1. ระดับมหภาคหรือระดับกว้าง (Macro Level) เป็นการพิจารณาถึงการเข้าร่วมในสังคมโดยดูจากลักษณะต่างๆ เช่น ความสัมพันธ์กับสถาบันในสังคม การเข้าร่วมกับกลุ่มต่าง ๆ ด้วยความสมัครใจ การดำเนินชีวิตแบบไม่เป็นทางการในชุมชน

2. ระดับกลางหรือระดับกลุ่ม (Mezzo Level) เป็นความสัมพันธ์ในระดับที่เฉพาะเจาะจงลงไปถึงกลุ่มบุคคลที่มีการติดต่อกัน เช่น กลุ่มเพื่อนที่ใกล้ชิด

3. ระดับจุลภาคหรือระดับกลุ่ม (Micro Level) เป็นระดับที่มีความใกล้ชิดที่สุด เพราะเชื่อว่าสิ่งสำคัญของการสนับสนุนทางสังคมมาจากการให้การสนับสนุนทางอารมณ์อย่างลึกซึ้ง ผู้ที่ให้การสนับสนุนมีเพียงบางส่วนเท่านั้นที่สามารถทำได้ เช่น สามี ภรรยา หรือคนรัก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ร้อยตรีจักรพงษ์ เชาว์น้อย (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรกรมลาไสย จำกัด ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจของผู้เป็นสมาชิกและผู้ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรกรมลาไสย จำกัด ส่วนใหญ่มีลักษณะดังนี้ เป็นเพศชาย อายุ 50 ปีขึ้นไป สมรสแล้ว จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวขนาด 1-5 คน เป็นผู้ที่สามารถประกอบอาชีพได้ มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง มีรายได้ต่ำกว่า 20,001 บาท ต่อปี และมีระยะทางจากบ้านถึงสหกรณ์ 11-15 กิโลเมตร ปัจจัยที่ความเข้าใจในหลักการสหกรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ความเข้าใจในหลักการสหกรณ์ และอายุ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.385 ตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้ร้อยละ 14.80 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เป็นสมาชิก และผู้ไม่เป็นสมาชิก เกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรกรมลาไสย จำกัด คือ ควรลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้ เป็นร้อยละ 5 บาทต่อปี และดอกเบี้ยควรต่ำกว่าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เกี่ยวกับวิธีการรับซื้อผลิตผลทางการเกษตร ควรลดขั้นตอนในการรับซื้อให้น้อยลง โดยราคาที่ใช้ซื้อขายควรเป็นราคากลางเท่ากันและให้เป็นไปตามภาวะของตลาด ราคาสินค้าอุปโภคบริโภคที่สหกรณ์จำหน่ายอยู่นั้นสูงกว่าราคาของท้องตลาด โดยเฉพาะปุ๋ยควรมีราคาต่ำกว่าท้องตลาด เกี่ยวกับระยะเวลาที่สหกรณ์ให้กู้เงิน ควรยืดระยะเวลาจาก 3 ปี เป็น 5 ปี การปฏิบัติงานของพนักงานสหกรณ์ควรมีความรวดเร็ว ว่องไวมากกว่านี้ ควรให้การบริการด้วยใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส ยินดีที่จะช่วยเหลือผู้ที่มาติดต่อ และไม่ควรใช้อำนาจมากเกินไป

นัชชา อินทวงษา (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จังหวัดขอนแก่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จากการสอบถามสมาชิกของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ และสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จถึงปัจจัยด้านผู้นำ ด้านสมาชิกและด้านการบริหารจัดการภายในกลุ่ม ที่มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จในการดำเนินงานโดยใช้สถิติไคสแควร์ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในด้านผู้นำ ได้แก่ อายุ วิสัยทัศน์การเป็นผู้นำ ในด้านสมาชิก ได้แก่ อายุ รายได้ ประสบการณ์การทำงาน ความพึงพอใจในการร่วมเป็นสมาชิกของสมาชิกกลุ่มและในด้านการจัดการบริหารภายในกลุ่ม ได้แก่ ความเหมาะสมในการแบ่งหน้าที่ความ

รับผิดชอบความถี่ในการประชุม การแสดงความคิดเห็นร่วม วิธีการสื่อสารภายในกลุ่ม งบประมาณสนับสนุนและการได้รับความรู้จากเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตร ปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานคือ ความไม่ต่อเนื่องของเจ้าหน้าที่ที่ขาดความรู้ในการบริหารจัดการกลุ่ม ขาดตลาดรองรับผลิตภัณฑ์ ขาดเงินทุนหมุนเวียน การจัดหาวัตถุดิบ การกำหนดราคาสินค้า การบรรจุภัณฑ์ ดังนั้นควรจะมีการวางแผนงานการดำเนินงาน หรือมีการอบรมดูงานกลุ่มที่ประสบความสำเร็จเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป

สุใจ พุดหน้อย (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นสมาชิกกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่งในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นสมาชิกกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่งในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อระบบการส่งเสริมการปลูกมันฝรั่งของหน่วยงานราชการและบริษัทเอกชน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการเป็นสมาชิกกลุ่มของเกษตรกร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ เกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่ง 90 ราย และเกษตรกรผู้เลิกปลูกมันฝรั่ง 135 ราย ประชากรที่ศึกษาทั้งสิ้น 225 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบไคสแควร์ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่อายุมากกว่า 50 ปี อายุเฉลี่ย 44 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีประสบการณ์ในการปลูกมันฝรั่งโดยเฉลี่ย 6 ปี มีพื้นที่เป็นของตนเองและเช่า มีพื้นที่เฉลี่ย 6 ไร่ เป็นพื้นที่ปลูกมันฝรั่ง 3-4 ไร่ มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4 คน มีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2 คน เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ย 111,961.42 บาท โดยมีรายได้จากการปลูกมันฝรั่งเฉลี่ย 68,895.52 บาท

ปาริชาติ สุรบถทิตวงศ์ (2547 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยปัจจัยที่มีความสำคัญในการเป็นสมาชิกศูนย์สาธิตการตลาดบ้านพะเนา ตำบลพะเนา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของสมาชิกศูนย์สาธิตการตลาดบ้านพะเนา เกี่ยวกับ เพศ อายุ อาชีพ รายได้รวมของครอบครัว ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว และระยะเวลาการเป็นสมาชิก ตลอดจนอันดับปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัจจัยทางสังคมที่มีความสำคัญในการเป็นสมาชิก และเพื่อเปรียบเทียบปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของสมาชิกกับการจัดอันดับปัจจัยที่มีความสำคัญในการเป็นสมาชิกศูนย์สาธิตการตลาดบ้านพะเนา แบบสัมพัทธ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นสมาชิกศูนย์สาธิตการตลาดบ้าน พะเนาทั้ง 127 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เปรียบเทียบลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลของสมาชิก จัดอันดับปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยทางสังคม โดยใช้ค่าสถิติ Kolmogorov-Smirnov two-sample

test และกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกเป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 48 ปี ประกอบอาชีพหลักทางเกษตรกรรม มีรายได้รวมของครอบครัวเฉลี่ย 7,483.62 บาท/เดือน มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 4 คน และมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป ส่วนผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของสมาชิก ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาการเป็นสมาชิก ต่างกันจัดอันดับปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สุวนิจ พิทักษ์ชาติ (2547: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยด้านสมาชิกที่มีผลต่อความเข้มแข็งขององค์กรการเงินชุมชน อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเข้มแข็งขององค์กรการเงินชุมชน ศึกษาปัจจัยด้านสมาชิกที่มีผลต่อความเข้มแข็งขององค์กรการเงินชุมชน และศึกษาปัญหาอุปสรรคที่มีผลต่อความเข้มแข็งขององค์กรการเงินชุมชนในอำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ ประชากรในการศึกษา คือ สมาชิกองค์กรการเงินชุมชนที่มีผลการประเมินศักยภาพขององค์กรในระดับดี (ระดับ 3) จำนวน 39 องค์กร ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ทำให้ได้สมาชิกองค์กรที่จะทำการสัมภาษณ์ จำนวน 370 คนเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ผลการวิจัยพบว่า องค์กรการเงินชุมชนมีความเข้มแข็งอยู่ในระดับปานกลาง โดยความเข้มแข็งด้านความสัมพันธ์ของสมาชิกอยู่ในระดับมาก ความเข้มแข็งด้านการพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจ และการตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาของสมาชิกอยู่ในระดับปานกลางสำหรับปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งขององค์กรการเงินชุมชน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งขององค์กรการเงินชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยระดับการศึกษา รายได้ เป็นปัจจัยที่ไม่เกี่ยวข้องกับความเข้มแข็งขององค์กรการเงินชุมชน ส่วนปัจจัยการมีส่วนร่วม ได้แก่ การมีส่วนร่วมตัดสินใจ วางแผน และกำหนดแนวทาง การมีส่วนร่วมในกิจกรรม การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมติดตามประเมินผลเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งขององค์กรการเงินชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และปัจจัยการได้รับการสนับสนุน ได้แก่ การได้รับการฝึกอบรม การได้รับข้อมูลข่าวสาร การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งขององค์กรการเงินชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ปัญหา อุปสรรคที่มีผลต่อความเข้มแข็งขององค์กรการเงินชุมชน พบว่า ด้านการบริหารจัดการองค์กรการเงินชุมชน ขาดการกระจายหน้าที่ กระจายความรับผิดชอบของคณะกรรมการการบริหารจัดการขาดความครอบคลุมและขาดการเชื่อมโยงของกิจกรรมในด้านต่าง ๆ คณะกรรมการใช้หลักประชาธิปไตยในการบริหารจัดการ

ค่อนข้างน้อยคณะกรรมการขาดความรู้ ความชำนาญในการบริหารจัดการ ยังไม่ชัดเจนในกฎระเบียบข้อบังคับ แนวทางการดำเนินงาน บทบาทหน้าที่และมุ่งหวังประโยชน์ส่วนตน สมาชิกขาดความชัดเจนในวัตถุประสงค์ หลักการ แนวทางการดำเนินงาน มุ่งหวังประโยชน์ส่วนตน ไม่เคารพกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ขาดความเหมาะสมไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นจริง สำหรับเงินทุนในการดำเนินงาน มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิก ขาดการระดมทุนเพิ่มเติม จากภายในและภายนอกองค์กร หน่วยงานภายนอกโดยเฉพาะหน่วยราชการขาดความต่อเนื่องในการสนับสนุน

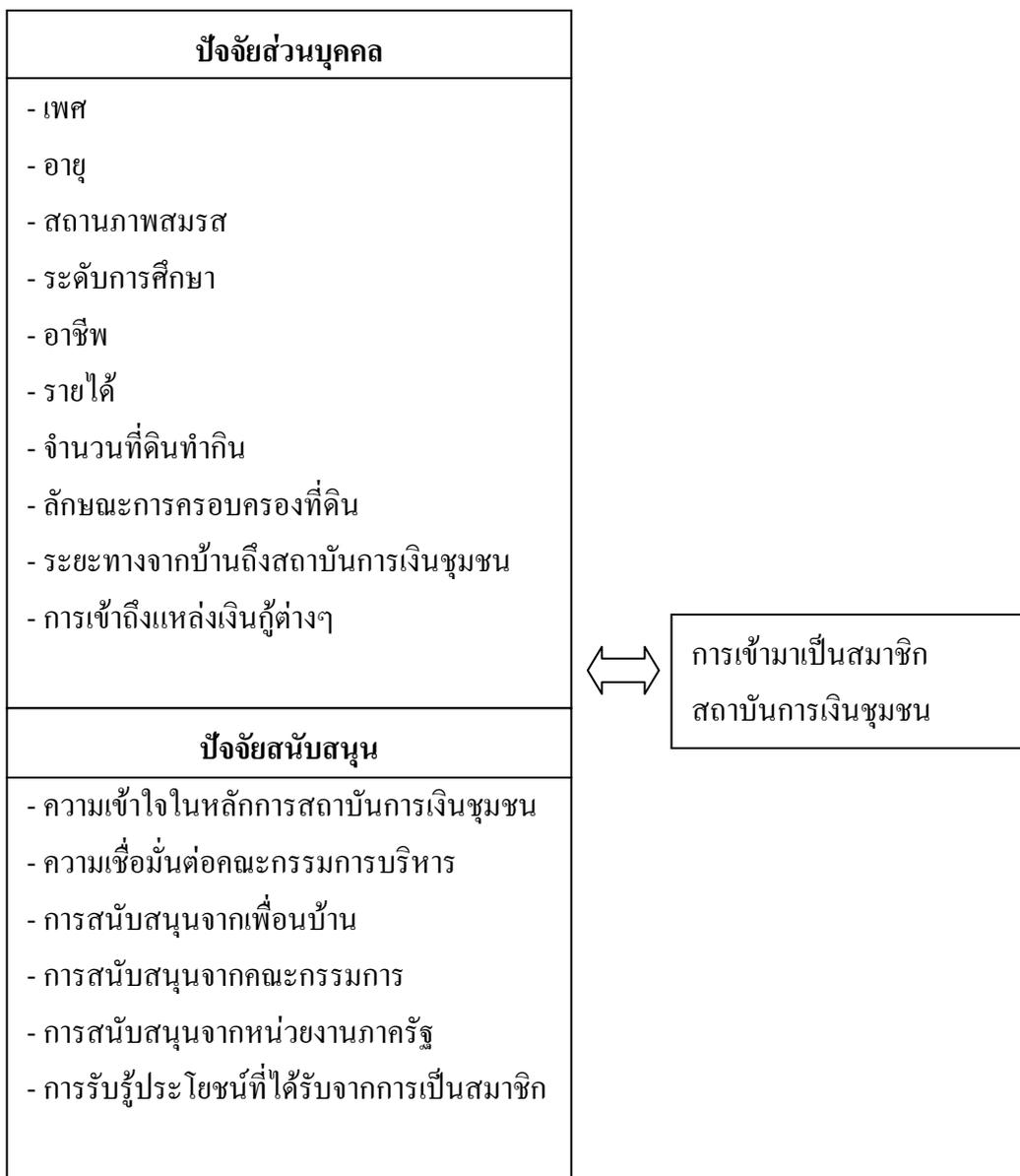
ศุยมพร ผลสนอง (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาความเข้มแข็งขององค์กรการเงินชุมชนในจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า องค์กรการเงินชุมชน เพียงร้อยละ 22.8 เท่านั้น ที่เห็นว่ามีความเข้มแข็งอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 88.2 เห็นว่ามีความเข้มแข็งด้านการจัดการเงินทุนในระดับสูง และร้อยละ 69.9 เห็นว่ามีความเข้มแข็งด้านผลการดำเนินงานในระดับสูง มีองค์กรการเงินเพียง ร้อยละ 27.8 และ 3.6 เห็นว่ามีความเข้มแข็งด้านการเรียนรู้ขององค์กร และความเข้มแข็งด้านการยอมรับจากหน่วยงานภายนอกในระดับสูงตามลำดับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเข้มแข็งขององค์กรการเงินชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือวัฒนธรรมขององค์กร การได้รับสนับสนุนจากองค์กรภายนอกด้านการพัฒนาองค์กร ภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วมของสมาชิก และการได้รับสนับสนุนจากองค์กรภายนอกด้านวิชาการ ทั้งนี้ตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายการเปลี่ยนแปลงค่าความเข้มแข็งขององค์กรการเงินชุมชน ได้ร้อยละ 49.9

ศุภาภรณ์ วงศ์รักตระกูล (2551 : 82-86) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของสถาบันการเงินชุมชน จังหวัดอุดรธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการและผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนเทศบาลตำบลสร้างก่อ และสถาบันการเงินชุมชน อบต.สร้างก่อ ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัย คือคณะกรรมการและสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนเทศบาลตำบลสร้างก่อ จำนวน 179 คน และของสถาบันการเงินชุมชน อบต.สร้างก่อ จำนวน 83 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย รวมถึงมีการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ Mann-Whitney U test และสถิติไคสแควร์ ผลการวิจัยพบว่า สถาบันการเงินชุมชนเทศบาลตำบลสร้างก่อเป็นสถาบันที่มีความสำเร็จสูงกว่าสถาบันการเงินชุมชน อบต.สร้างก่อ จากการวิเคราะห์พบว่าคณะกรรมการมีระดับความรู้มากทั้ง 2 สถาบัน ในส่วนของสมาชิก สมาชิกมีความรู้ในระดับปานกลางทั้ง 2 สถาบัน เรื่องความพึงพอใจสถาบันการเงินชุมชนที่มีความสำเร็จสูงสมาชิกมีความพึงพอใจระดับมาก ส่วนสถาบันที่มีความสำเร็จต่ำสมาชิกมีความพึงพอใจระดับ

ปานกลาง การมีส่วนร่วมสมาชิกทั้ง 2 สถาบันมีส่วนร่วมระดับปานกลาง และเรื่องความเชื่อมั่นของสมาชิกต่อคณะกรรมการสมาชิกมีความเชื่อมั่นระดับมากทั้ง 2 สถาบันเช่นเดียวกัน ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของสถาบันการเงินชุมชนในด้านผู้นำ ได้แก่ เพศ อายุ และประสบการณ์ในการบริหารงานของคณะกรรมการ ด้านสมาชิก ได้แก่ ความพึงพอใจ และความเชื่อมั่นของสมาชิกต่อคณะกรรมการสถาบันการเงิน และด้านการบริหารอื่น ๆ คือ ทำเลที่ตั้งอาคารสถานที่

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนมาสังเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย โดยปัจจัยดังกล่าวได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ จำนวนที่ดินทำกิน ลักษณะการครอบครองที่ดิน ระยะทางจากบ้านถึงสถาบันการเงินชุมชน และการเข้าถึงแหล่งเงินกู้ต่างๆ ปัจจัยสนับสนุน คือ ความเข้าใจในหลักการสถาบันการเงินชุมชน ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหาร การสนับสนุนจากเพื่อนบ้าน การสนับสนุนจากคณะกรรมการ การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ การรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิก โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยดังกล่าวกับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน ดังปรากฏกรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภูมิที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาการเป็นสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ในบทนี้จะได้กล่าวถึงสาระสำคัญเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า คือ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปรที่ศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

วิธีการสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบเครื่องมือ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ประชาชนตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม จำนวน 4,613 คน ประกอบด้วยประชาชนที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ จำนวน 955 คน และประชาชนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ จำนวน 3,658 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ประชาชนในตำบลบางระกำ จำนวน 4,613 คน ประกอบด้วยประชาชนที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ จำนวน 955 คน และประชาชนที่ไม่ได้เป็นสมาชิก จำนวน 3,658 คน คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane) ที่มีความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยยอมให้เกิดความผิดพลาดร้อยละ 5 หารับสูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามานะมีรายละเอียดดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

$$n = \frac{4,613}{1 + 11.5325}$$

$$n = \frac{4,613}{12.5325}$$

$$n = 368 \text{ คน}$$

เมื่อ $n =$ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$N =$ ขนาดของประชากร

$e =$ ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05

จากนั้นทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

2. เมื่อทราบจำนวนกลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาแบ่ง 2 ชั้นภูมิ คือ

ชั้นภูมิที่ 1 สมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

ชั้นภูมิที่ 2 ไม่เป็นสมาชิกสถาบันการเงิน

3. แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 184 คน แล้วนำมาสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยไม่เป็นไปตามสัดส่วนของประชากรกลุ่มย่อย (Non proportional Stratified Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ จำนวนที่ดินทำกิน ลักษณะการครอบครองที่ดิน ระยะทางจากบ้านถึงสถาบันการเงินชุมชน และการเข้าถึงแหล่งเงินกู้ต่างๆ ปัจจัยสนับสนุน ประกอบด้วย ความเข้าใจในหลักการสถาบันการเงินชุมชน ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหาร การสนับสนุนจากเพื่อนบ้านการสนับสนุนจากคณะกรรมการ การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ และการรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิก

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ จำนวนที่ดินทำกิน ลักษณะการครอบครองที่ดิน ระยะทางจากบ้านถึงสถาบันการเงินชุมชน และการเข้าถึงแหล่งเงินกู้ต่าง ๆ โดยลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบ (check list) และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วน (Rating scale) 3 ระดับ คือ ไม่เคยเลย เป็นบางครั้ง และเป็นประจำ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คะแนน 3	หมายถึง	เป็นประจำ
คะแนน 2	หมายถึง	เป็นบางครั้ง
คะแนน 1	หมายถึง	ไม่เคยเลย

ระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

คะแนนเฉลี่ย	2.34 - 3.00	หมายถึง	มาก
คะแนนเฉลี่ย	1.67 - 2.33	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.66	หมายถึง	น้อย

ส่วนที่ 2 เป็นแบบวัดความเข้าใจในเรื่องหลักการของสถาบันการเงินชุมชน โดยมีลักษณะข้อคำถามปลายเปิดแบบ ไซท์ เท่ากับ 1 คะแนน และไม่ไซท์เท่ากับ 0 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายระดับความเข้าใจในเรื่องหลักการของสถาบันการเงินชุมชน ไซท์ เกณฑ์ร้อยละของคะแนนที่ตอบถูก ดังนี้

มากกว่าร้อยละ 80	หมายถึง	มีความเข้าใจมาก
ร้อยละ 60 – 79	หมายถึง	มีความเข้าใจปานกลาง
น้อยกว่าร้อยละ 60	หมายถึง	มีความเข้าใจน้อย

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนอื่น ๆ เรื่อง ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหาร การสนับสนุนจากเพื่อนบ้าน การสนับสนุนจากคณะกรรมการ การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ และการรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิก เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วน (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามแบบของ Likert โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	มากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	มาก
คะแนน 3	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	น้อย
คะแนน 1	หมายถึง	น้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับ ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหาร การสนับสนุนจากเพื่อนบ้าน การสนับสนุนจากคณะกรรมการ การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ และการรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิก ใช้เกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายถึง	มาก
คะแนนเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายถึง	น้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ มีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิด

วิธีการสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม

2. ดำเนินการสร้างและพัฒนาแบบสอบถามตามเนื้อหาในเรื่องการศึกษาการเป็นสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชน:กรณีศึกษาสถาบันการเงินชุมชน ตำบลระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเรียบร้อยแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และขอเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ได้เครื่องมือที่มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และภาษาที่ใช้

4. นำแบบสอบถามที่ไปปรับปรุงและแก้ไขตามที่กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำให้มีความถูกต้องแล้วหาค่า IOC ก่อนไปทดลองใช้โดยจะต้องมีค่า 0.5 ขึ้นไป

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนแหลมกระเจาไทย ตำบลลำลูกบัว อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม จำนวน 30 คน เพื่อนำผลที่ได้มาทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาตามสูตรของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของความเข้าใจในหลักการสถาบันการเงินชุมชนเท่ากับ .7026 ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหารเท่ากับ .7514 การสนับสนุนจากเพื่อนบ้านเท่ากับ .7164 การสนับสนุนจากคณะกรรมการเท่ากับ .9017 การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐเท่ากับ .9468 และการรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกเท่ากับ .7904

6. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาให้ถูกต้องและเหมาะสม เสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแบบสอบถามอีกครั้ง จึงจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังประธานกรรมการสถาบันการเงินชุมชน ตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐมเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงจนมีคุณภาพในระดับที่ยอมรับได้ไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง 368 คน

4. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์และครบถ้วนของข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแบบสอบถามที่ทำการตอบแล้วมาวิเคราะห์ประมวลผลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ ซึ่งจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้จะนำมาจัดหมวดหมู่ และบันทึกคะแนนแต่ละข้อแต่ละคนลงในแบบรหัส (Coding Form) หลังจากนั้น จึงนำไปวิเคราะห์ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่ออธิบายข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการเข้าเป็นสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชน โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-Square) เป็นการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน โดยมีสูตรดังนี้

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

สถิติทดสอบ

โดยที่ χ^2 คือ ค่าไคสแควร์

O_{ij} คือ ค่าความถี่ที่ได้จากการสังเกต

E_{ij} คือ ค่าความถี่ที่คาดว่าจะอยู่ใน cell (i,j)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัย เรื่องการเป็นสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชน : กรณีศึกษาสถาบันการเงินชุมชน ตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐมผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 368 ฉบับ ได้รับคืนและเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยสนับสนุนในการสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยสนับสนุนกับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

ลักษณะข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่าง 368 คน จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ จำนวนที่ดินทำกิน ลักษณะการครอบครองที่ดิน ระยะทางจากบ้านถึงสถาบันการเงินชุมชนและการเข้าถึงแหล่งเงินกู้ต่าง ๆ วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนตำบลบางระกำ
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	เป็นสมาชิก		ไม่ได้เป็นสมาชิก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ						
ชาย	75	20.4	107	29.1	182	49.5
หญิง	109	29.6	77	20.9	186	50.5
อายุ						
ต่ำกว่า 20 ปี	15	4.1	14	3.8	29	7.9
21 – 30 ปี	34	9.2	31	8.4	65	17.6
31 – 40 ปี	36	9.8	46	12.5	82	22.3
41 – 50 ปี	59	16.0	56	15.2	115	31.2
51 – 60 ปี	21	5.7	33	9.0	54	14.7
มากกว่า 60 ปี	19	5.2	4	1.1	23	6.3
สถานภาพสมรส						
โสด	50	13.6	62	16.8	112	30.4
สมรส	114	31.0	117	31.8	231	62.8
หย่า/แยก	20	5.4	5	1.4	25	6.8
ระดับการศึกษา						
ต่ำกว่าประถมศึกษา	14	3.8	12	3.3	26	7.1
ประถมศึกษา	61	16.6	77	20.9	138	37.5
มัธยมศึกษาตอนต้น	31	8.4	50	13.6	81	22.0
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	25	6.8	26	7.0	51	13.8
อนุปริญญา/ ปวส.	24	6.5	5	1.4	29	7.9
ปริญญาตรีขึ้นไป	29	7.9	14	3.8	43	11.7

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	เป็นสมาชิก		ไม่ได้เป็นสมาชิก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ						
เกษตรกรรวม	90	24.5	111	30.2	201	54.6
ค้าขาย	8	2.2	14	3.8	22	6.0
รับจ้างทั่วไป	34	9.2	18	4.9	52	14.1
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	18	4.9	4	1.1	22	6.0
พนักงานบริษัท	18	4.9	5	1.4	23	6.3
อื่น ๆ	16	4.3	32	8.6	48	13.0
รายได้						
ต่ำกว่า 5,000 บาท	71	19.3	131	35.6	202	54.9
5,000 – 10,000 บาท	79	21.5	41	11.1	120	32.6
10,001 – 15,000 บาท	20	5.4	4	1.1	24	6.5
มากกว่า 15,000 บาท	14	3.8	8	2.2	22	6.0
จำนวนที่ดินทำกิน						
น้อยกว่า 1 ไร่	42	11.4	25	6.8	67	18.2
1 – 3 ไร่	36	9.8	25	6.8	61	16.6
4 – 5 ไร่	31	8.4	23	6.3	54	14.7
6 – 10 ไร่	33	9.0	20	5.4	53	14.4
11 – 15 ไร่	11	3.0	36	9.8	47	12.8
16 – 20 ไร่	17	4.6	23	6.2	40	10.8
มากกว่า 20 ไร่	14	3.8	32	8.7	46	12.5
ลักษณะการครอบครองที่ดิน						
เป็นของตนเองทั้งหมด	86	23.4	113	30.7	199	54.1
เป็นของตนเองบางส่วน	58	15.7	28	7.6	86	23.4
เช่าผู้อื่นทั้งหมด	11	3.0	5	1.4	16	4.3
อื่น ๆ	29	7.9	38	10.3	67	18.2

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	เป็นสมาชิก		ไม่ได้เป็นสมาชิก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระยะทางจากบ้านถึงสถาบันการเงินชุมชน						
น้อยกว่า 1 กิโลเมตร	20	5.4	37	10.0	57	15.5
1 – 5 กิโลเมตร	134	36.4	68	18.5	202	54.9
6 – 10 กิโลเมตร	18	4.9	60	16.3	78	21.2
มากกว่า 11 กิโลเมตร	12	3.3	19	5.2	31	8.4
การเข้าถึงแหล่งเงินกู้อื่นๆ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)						
ไม่มี/ไม่กู้	90	43.1	134	69.2	224	55.5
สถาบันการเงินชุมชน	79	37.8	0	0	79	19.6
ธนาคาร	23	11.0	35	18.0	58	14.4
เงินกู้นอกระบบ	5	2.4	7	3.6	12	3.0
บัตรเงินสดฯของธนาคาร	0	0	2	1.0	2	0.5
บัตรเงินสดฯของสถาบันการเงินอื่น ๆ	0	0	8	4.1	8	2.0
อื่น ๆ	12	5.7	8	4.1	20	5.0
ระยะเวลาในการเป็นสมาชิก						
ต่ำกว่า 1 ปี	18	9.8	0	0	18	9.8
1 ปี	17	9.2	0	0	17	9.2
2 ปี	45	24.5	0	0	45	24.5
3 ปี	37	20.1	0	0	37	20.1
มากกว่า 3 ปี	67	36.4	0	0	67	36.4
การใช้บริการของสมาชิก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)						
ออมเงินเพื่อรับเงินปันผล	161	63.6	0	0	161	63.6
กู้ยืมเงิน	82	32.4	0	0	82	32.4
อื่น ๆ	10	4.0	0	0	10	4.0

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	เป็นสมาชิก		ไม่ได้เป็นสมาชิก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เหตุผลที่ไม่สมัครเป็นสมาชิก						
ไม่มั่นใจในความมั่นคงฯ	0	0	21	11.4	21	11.4
ไม่มั่นใจในการบริหารงานฯ	0	0	6	3.3	6	3.3
ผลตอบแทนที่ได้รับไม่เหมาะสม	0	0	2	1.1	2	1.1
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูงเกินไป	0	0	3	1.6	3	1.6
สามารถเข้าถึงแหล่งฯ อื่น ๆ ได้	0	0	26	14.1	26	14.1
สะดวกกว่า						
ไม่มีข้อมูลฯ	0	0	89	48.4	89	48.4
อื่น ๆ	0	0	37	20.1	37	20.1

จากตารางที่ 3 พบว่า ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5 เพศชาย จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 49.5 อายุ 41 – 50 ปี จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 31.2 รองลงมา 31 – 40 ปี จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 22.3 อายุ 21 – 30 ปี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 17.7 สถานภาพสมรส จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 62.8 รองลงมา โสด จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 30.4 หย่า/หม้าย จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8 ระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 รองลงมา มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0 มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8 อาชีพเกษตรกรรวม จำนวน 201 คน คิดเป็น ร้อยละ 54.6 รองลงมา รับจ้างทั่วไป จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 14.1 อาชีพอื่น ๆ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 54.9 รองลงมา 5,000 – 10,000 บาท จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 32.6 10,001 – 15,000 จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 มีที่ดินทำกินน้อยกว่า 1 ไร่ จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2 รองลงมา 1 – 3 ไร่ จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 16.6 ที่ดิน 4 – 5 ไร่ จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 ลักษณะการถือครองที่ดินเป็นของตนเองทั้งหมด จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 54.1 รองลงมา เป็นของตนเองบางส่วน จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 23.4 อื่น ๆ จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2 ระยะทางจากบ้านถึงสถานประกอบการเงินชุมชน 1 – 5 กิโลเมตร จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 54.9 รองลงมา 6 – 10 กิโลเมตร

จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 21.2 น้อยกว่า 1 กิโลเมตร 57 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5 การเข้าถึงแหล่งเงินกู้อื่น ๆ ส่วนใหญ่ประชาชนไม่ได้กู้เงิน จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 55.5 รองลงมา สถาบันการเงินชุมชน จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 19.6 ธนาคาร จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.4 ระยะเวลาในการเป็นสมาชิกมากกว่า 3 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 36.4 ของผู้ที่เป็นสมาชิก รองลงมา 2 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 เป็นสมาชิก 2 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 20.1 การใช้บริการของสมาชิกส่วนใหญ่ออมเงินเพื่อรับเงินปันผล จำนวน 161 คิดเป็นร้อยละ 63.6 ของผู้ที่เป็นสมาชิก รองลงมา กู้ยืมเงิน จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 อื่น ๆ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 ส่วนเหตุผลที่ไม่สมัครเป็นสมาชิก คือ ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับผลประโยชน์ต่าง ๆ ที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 48.4 ของผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันการเงิน รองลงมา เหตุผลอื่น ๆ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 20.1 และสามารถเข้าถึงแหล่ง/สถาบันการเงินอื่น ๆ ได้สะดวกกว่า จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 14.1

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารสถาบันการเงินชุมชนของผู้ที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

แหล่งข้อมูล	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. เอกสารสิ่งพิมพ์ เช่น แผ่นพับ ใบปลิว	1.74	0.53	ปานกลาง
2. อินเทอร์เน็ต	1.08	0.30	น้อย
3. โทรทัศน์	1.08	0.31	น้อย
4. วิทยุชุมชน	1.29	0.58	น้อย
5. สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร	1.15	0.37	น้อย
6. ป้ายประกาศ/ป้ายโฆษณา	1.32	0.53	น้อย
7. พัฒนาการประจำตำบล	1.48	0.58	น้อย
8. คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน	1.92	0.56	ปานกลาง
9. เจ้าหน้าที่สถาบันการเงินชุมชน	1.84	0.60	ปานกลาง
10. ตัวแทนของสถาบันการเงินชุมชนที่มาร่วมประชุมประจำเดือนหมู่บ้าน	1.63	0.63	น้อย
11. เพื่อนบ้าน	1.98	0.52	ปานกลาง
12. หอกระจายข่าวหมู่บ้าน	1.90	0.63	ปานกลาง
13. อื่น ๆ	1.08	0.29	น้อย
รวม	1.50	0.25	น้อย

จากตารางที่ 4 พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถาบันการเงินชุมชนของสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.50$) โดยประชาชนรับรู้จากเพื่อนบ้านมากที่สุด ($\bar{X} = 1.98$) รองลงมาคือ คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน ($\bar{X} = 1.92$) หอกระจายข่าวหมู่บ้าน ($\bar{X} = 1.90$) ส่วนแหล่งข้อมูลที่ได้รับรู้ที่น้อยที่สุด คือ อินเทอร์เน็ต โทรทัศน์ และอื่น ๆ ($\bar{X} = 1.08$)

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารสถาบันการเงินชุมชนของผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

แหล่งข้อมูล	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. เอกสารสิ่งพิมพ์ เช่น แผ่นพับ ใบปลิว	1.35	0.49	น้อย
2. อินเทอร์เน็ต	1.26	0.53	น้อย
3. โทรทัศน์	1.03	0.21	น้อย
4. วิทยุชุมชน	1.18	0.39	น้อย
5. สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร	1.14	0.36	น้อย
6. ป้ายประกาศ/ป้ายโฆษณา	1.20	0.42	น้อย
7. พัฒนาการประจำตำบล	1.28	0.50	น้อย
8. คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน	1.68	0.49	ปานกลาง
9. เจ้าหน้าที่สถาบันการเงินชุมชน	1.47	0.51	น้อย
10. ตัวแทนของสถาบันการเงินชุมชนที่มาร่วมประชุมประจำเดือนหมู่บ้าน	1.40	0.51	น้อย
11. เพื่อนบ้าน	1.75	0.45	ปานกลาง
12. หอกระจายข่าวหมู่บ้าน	1.20	0.41	น้อย
13. อื่น ๆ	1.03	0.21	น้อย
รวม	1.30	0.22	น้อย

จากตารางที่ 5 พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถาบันการเงินชุมชนของผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.30$) โดยประชาชนรับรู้จากเพื่อนบ้านมากที่สุด ($\bar{X} = 1.75$) รองลงมาคือ คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน

($\bar{X} = 1.68$) เจ้าหน้าที่สถาบันการเงินชุมชน ($\bar{X} = 1.47$) ส่วนแหล่งข้อมูลที่รับรู้น้อยที่สุด คือ โทรทัศน์และอื่น ๆ ($\bar{X} = 1.03$)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยสนับสนุน

ปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ความเข้าใจในหลักการสถาบันการเงินชุมชน ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ การสนับสนุนจากเพื่อนบ้าน การสนับสนุนจากคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ และการรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับความเข้าใจในหลักการสถาบันการเงินชุมชน

ระดับความเข้าใจในหลักการ สถาบันการเงินชุมชน	เป็นสมาชิก		ไม่ได้เป็นสมาชิก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีความเข้าใจมาก (มากกว่า 13 คะแนน)	22	12.0	2	1.1
มีความเข้าใจปานกลาง (10 – 13 คะแนน)	108	58.7	26	14.1
มีความเข้าใจน้อย (น้อยกว่า 13 คะแนน)	54	29.3	156	84.8

จากตารางที่ 6 พบว่า ประชาชนตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐมที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนเกินครึ่งหนึ่งมีความเข้าใจในหลักการสถาบันการเงินชุมชนอยู่ในระดับ ปานกลาง จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 58.7 รองลงมาคือ มีความเข้าใจอยู่ในระดับน้อย จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 29.3 และมีความเข้าใจอยู่ในระดับมาก จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0 ส่วนผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนพบว่าส่วนใหญ่มีความเข้าใจอยู่ในระดับน้อย จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 84.8 รองลงมาคือ มีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 14.1 และ มีความเข้าใจอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของความเข้าใจในหลักการสถาบันการเงินชุมชนของผู้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

ความเข้าใจในหลักการสถาบันการเงินชุมชน	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สถาบันการเงินชุมชนให้บริการทางการเงินแก่ชุมชนเพื่อป้องกันมิให้คนในชุมชนไปใช้บริการสถาบันการเงินอื่นๆ	151	82.1	33	17.9
2. สถาบันการเงินชุมชนเน้นการให้สินเชื่อ (กู้ยืมเงิน) เพียงอย่างเดียว	170	92.4	14	7.6
3. สถาบันการเงินชุมชนจัดตั้งขึ้นเพื่อสร้างโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพและมีรายได้อย่างทั่วถึง	136	73.9	48	26.1
4. ในการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินชุมชนนั้นจะให้กู้ได้ไม่เกิน 1 ปี	124	67.4	60	32.6
5. สถาบันการเงินชุมชนให้สินเชื่อ (กู้ยืมเงิน) แก่สมาชิก ประชาชนทั่วไป และองค์กรการเงินอื่นที่ไม่ได้เป็นสมาชิกด้วย	154	83.7	30	16.3
6. สมาชิกต้องมีส่วนร่วมในการถือหุ้นและการออมเงินอย่างสม่ำเสมอไว้กับสถาบันการเงินชุมชน	53	28.8	131	71.2
7. สมาชิกสามารถกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินชุมชนได้ไม่เกิน 30,000 บาท	108	58.7	76	41.3
8. คณะกรรมการของสถาบันการเงินชุมชนจะเป็นผู้ตัดสินใจในการบริหารงานต่างๆ ทั้งหมด	125	67.9	59	32.1
9. สถาบันการเงินชุมชนจะจัดให้มีการประชุมใหญ่ปีละ 1 ครั้ง	157	85.3	27	14.7
10. สมาชิกมีหน้าที่เข้าร่วมประชุมและสนับสนุนกิจกรรมของสถาบันการเงินชุมชน	108	58.7	76	41.3

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ความเข้าใจในหลักการสถาบันการเงินชุมชน	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
11. ในการประชุมสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชน มีสิทธิ์ในการแสดงความคิดเห็นในการดำเนินงานของสถาบัน	114	62.0	70	38.0
12. คณะกรรมการของสถาบันการเงินชุมชนมาจากการเลือกตั้ง โดยมีวาระการดำรงตำแหน่ง 2 ปี	154	83.7	30	16.3
13. ผู้จัดการสถาบันการเงินชุมชนมีหน้าที่ในการกำหนดวงเงินกู้ให้แก่สมาชิกแต่ละคน	106	57.6	78	42.4
14. อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก เงินกู้ของสถาบันการเงินชุมชนถูกกำหนดโดยผู้จัดการสถาบัน	139	75.5	45	24.5
15. สถาบันการเงินชุมชนจะมีการจัดสวัสดิการและสวัสดิภาพต่างๆ แก่สมาชิกและชุมชนด้วย	127	69.0	57	31.0
16. สถาบันการเงินชุมชนเป็นแหล่งเงินทุนที่คนในชุมชนจัดตั้งขึ้นเอง	163	88.6	21	11.4

จากตารางที่ 7 พบว่า ความเข้าใจในหลักการสถาบันการเงินชุมชนของผู้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนเป็นรายชื่อ โดยพิจารณาข้อที่มีประชาชนตอบถูกมากที่สุด 3 ข้อ ดังนี้ สถาบันการเงินชุมชนเน้นการให้สินเชื่อ (กู้ยืมเงิน) เพียงอย่างเดียว ตอบถูกมากที่สุด จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 92.4 รองลงมาคือ สถาบันการเงินชุมชนเป็นแหล่งเงินทุนที่คนในชุมชนจัดตั้งขึ้นเอง ตอบถูกจำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 88.6 และสถาบันการเงินชุมชนจะจัดให้มีการประชุมใหญ่ ปีละ 1 ครั้ง ตอบถูกจำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 85.3 ส่วนข้อที่ประชาชนตอบผิดมากที่สุด 3 ข้อ คือ สมาชิกต้องมีส่วนร่วมในการถือหุ้นและการออมเงินอย่างสม่ำเสมอไว้กับสถาบันการเงินชุมชน ตอบผิด จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 71.2 รองลงมาคือ ผู้จัดการสถาบันการเงินชุมชนมีหน้าที่ในการกำหนดวงเงินกู้ให้แก่สมาชิกแต่ละคน ตอบผิด จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 42.4 และสมาชิกสามารถกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินชุมชนได้ไม่เกิน 30,000 บาท และสมาชิกมีหน้าที่เข้าร่วมประชุมและสนับสนุนกิจกรรมของสถาบันการเงินชุมชน ตอบผิด จำนวน 76 คน คิดเป็น ร้อยละ 41.3

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของความเข้าใจในหลักการสถาบันการเงินชุมชนของผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

ความเข้าใจในหลักการสถาบันการเงินชุมชน	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สถาบันการเงินชุมชนให้บริการทางการเงินแก่ชุมชนเพื่อป้องกันมิให้คนในชุมชนไปใช้บริการสถาบันการเงินอื่นๆ	112	60.9	72	39.1
2. สถาบันการเงินชุมชนเน้นการให้สินเชื่อ (กู้ยืมเงิน) เพียงอย่างเดียว	101	54.9	83	45.1
3. สถาบันการเงินชุมชนจัดตั้งขึ้นเพื่อสร้างโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพและมีรายได้อย่างทั่วถึง	115	62.5	69	37.5
4. ในการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินชุมชนนั้นจะให้กู้ได้ไม่เกิน 1 ปี	78	42.4	106	57.6
5. สถาบันการเงินชุมชนให้สินเชื่อ (กู้ยืมเงิน) แก่สมาชิก ประชาชนทั่วไป และองค์กรการเงินอื่นที่ไม่ได้เป็นสมาชิกด้วย	78	42.4	106	57.6
6. สมาชิกต้องมีส่วนร่วมในการถือหุ้นและการออมเงินอย่างสม่ำเสมอไว้กับสถาบันการเงินชุมชน	45	24.5	139	75.5
7. สมาชิกสามารถกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินชุมชนได้ไม่เกิน 30,000 บาท	73	39.7	111	60.3
8. คณะกรรมการของสถาบันการเงินชุมชนจะเป็นผู้ตัดสินใจในการบริหารงานต่างๆ ทั้งหมด	103	56.0	81	44.0
9. สถาบันการเงินชุมชนจะจัดให้มีการประชุมใหญ่ปีละ 1 ครั้ง	83	45.1	101	54.9
10. สมาชิกมีหน้าที่เข้าร่วมประชุมและสนับสนุนกิจกรรมของสถาบันการเงินชุมชน	75	40.8	109	59.2

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ความเข้าใจในหลักการสถาบันการเงินชุมชน	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
11. ในการประชุมสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชน มีสิทธิ์ในการแสดงความคิดเห็นในการดำเนินงานของสถาบัน	102	55.4	82	44.6
12. คณะกรรมการของสถาบันการเงินชุมชนมาจากการเลือกตั้ง โดยมีวาระการดำรงตำแหน่ง 2 ปี	97	52.7	87	47.3
13. ผู้จัดการสถาบันการเงินชุมชนมีหน้าที่ในการกำหนดวงเงินกู้ให้แก่สมาชิกแต่ละคน	71	38.6	113	61.4
14. อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก เงินกู้ของสถาบันการเงินชุมชนถูกกำหนดโดยผู้จัดการสถาบัน	62	33.7	122	66.3
15. สถาบันการเงินชุมชนจะมีการจัดสวัสดิการและสวัสดิภาพต่างๆ แก่สมาชิกและชุมชนด้วย	93	50.5	91	49.5
16. สถาบันการเงินชุมชนเป็นแหล่งเงินทุนที่คนในชุมชนจัดตั้งขึ้นเอง	95	51.6	89	48.4

จากตารางที่ 8 พบว่า ความเข้าใจในหลักการสถาบันการเงินชุมชนของผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนเป็นรายชื่อ โดยพิจารณาข้อที่มีประชาชนตอบถูกมากที่สุด 3 ข้อ ดังนี้ สถาบันการเงินชุมชนจัดตั้งขึ้นเพื่อสร้างโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพ และมีรายได้อย่างทั่วถึง ตอบถูก 115 คน คิดเป็นร้อยละ 62.5 รองลงมาคือ สถาบันการเงินชุมชนให้บริการทางการเงินแก่ชุมชนเพื่อป้องกันมิให้คนในชุมชนไปใช้บริการสถาบันการเงินอื่นๆ ตอบถูก 112 คน คิดเป็นร้อยละ 60.9 และคณะกรรมการของสถาบันการเงินชุมชนจะเป็นผู้ตัดสินใจในการบริหารงานต่างๆ ทั้งหมด ตอบถูกจำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 56.0 ส่วนข้อที่ประชาชนตอบผิดมากที่สุด 3 ข้อ คือ สมาชิกต้องมีส่วนร่วมในการถือหุ้นและการออมเงินอย่างสม่ำเสมอไว้กับสถาบันการเงินชุมชน ตอบผิด จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 75.5 รองลงมาคือ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก เงินกู้ของสถาบันการเงิน ชุมชนถูกกำหนดโดยผู้จัดการสถาบัน ตอบผิด จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 66.3 และผู้จัดการสถาบันการเงินชุมชนมีหน้าที่ในการกำหนดวงเงินกู้ให้แก่สมาชิกแต่ละคน ตอบผิด จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 61.4

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับของความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ และปัจจัยสนับสนุน ของผู้ที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

ปัจจัยสนับสนุนอื่น ๆ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ	3.92	0.45	มาก
การสนับสนุนจากเพื่อนบ้าน	2.99	0.65	ปานกลาง
การสนับสนุนจากคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน	3.48	0.65	ปานกลาง
การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	2.67	1.00	ปานกลาง
การรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน	3.87	0.42	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำของผู้ที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) การสนับสนุนจากเพื่อนบ้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$) การสนับสนุนจากคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.67$) การรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$)

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับของความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ และปัจจัยสนับสนุนของผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

ปัจจัยสนับสนุนอื่น ๆ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ	3.52	0.54	มาก
การสนับสนุนจากเพื่อนบ้าน	2.21	0.73	น้อย
การสนับสนุนจากคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน	2.13	0.79	น้อย
การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	1.98	0.81	น้อย
การรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน	3.26	0.45	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 พบว่า ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำของผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) การสนับสนุนจากเพื่อนบ้านอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.21$) การสนับสนุนจากคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.13$) การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.98$) การรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$)

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำของผู้ที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำโดยภาพรวม	3.92	0.45	มาก	
1. คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนมีความรู้ ความสามารถในการบริหารสถาบันการเงินชุมชน	4.02	0.46	มาก	1
2. คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนมีความกระตือรือร้นในการทำงาน	3.83	0.62	มาก	5
3. คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนบริหารงานตามขั้นตอน ระเบียบ และวิธีปฏิบัติที่ถูกต้อง	3.96	0.49	มาก	3
4. คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนมีความเสียสละ โดยเห็นประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าของตัวเอง	3.73	0.67	มาก	6
5. คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนมีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับของชุมชน	4.02	0.48	มาก	1
6. คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนมีความซื่อสัตย์และความโปร่งใส	4.00	0.55	มาก	2
7. คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนมีการพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	3.86	0.63	มาก	4

จากตารางที่ 11 พบว่า ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำของผู้ที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนมีความรู้ ความสามารถในการบริหารสถาบันการเงินชุมชน และคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนมีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับของชุมชนอยู่ในระดับมาก

($\bar{X} = 4.02$) คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนมีความซื่อสัตย์และความโปร่งใสอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนบริหารงานตามขั้นตอนระเบียบ และวิธีปฏิบัติที่ถูกต้อง ($\bar{X} = 3.96$) คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนมีการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.86$) คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนมีความกระตือรือร้นในการทำงาน ($\bar{X} = 3.83$) และคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนมีความเสียสละโดยเห็นประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าของตัวเองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$)

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำของผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำโดยภาพรวม	3.52	0.54	มาก	
1. คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนมีความรู้ ความสามารถในการบริหารสถาบันการเงินชุมชน	3.52	0.70	มาก	3
2. คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนมีความกระตือรือร้นในการทำงาน	3.49	0.65	ปานกลาง	4
3. คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนบริหารงานตามขั้นตอน ระเบียบ และวิธีปฏิบัติที่ถูกต้อง	3.34	0.65	ปานกลาง	6
4. คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนมีความเสียสละ โดยเห็นประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าของตัวเอง	3.72	0.71	มาก	2
5. คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนมีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับของชุมชน	3.97	0.67	มาก	1

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหารสถาบัน การเงินชุมชนตำบลบางระกำ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
6. คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนมี ความซื่อสัตย์และความโปร่งใส	3.37	0.64	ปานกลาง	5
7. คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนมี การพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	3.25	0.63	ปานกลาง	7

จากตารางที่ 12 พบว่า ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชน ตำบลบางระกำของผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนมีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับของชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนมีความเสียสละ โดยเห็นประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าของตัวเอง ($\bar{X} = 3.72$) คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนมีความซื่อสัตย์และความโปร่งใสอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนบริหารงานตาม ขั้นตอน ระเบียบ และวิธีปฏิบัติที่ถูกต้อง ($\bar{X} = 3.96$) คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนมีการพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.86$) คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนมีความกระตือรือร้นในการทำงาน ($\bar{X} = 3.83$) และคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนมีความเสียสละ โดยเห็นประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าของตัวเองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$)

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการสนับสนุนจากเพื่อนบ้านของผู้ที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

การสนับสนุนจากเพื่อนบ้าน	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
การสนับสนุนจากเพื่อนบ้านโดยรวม	2.99	0.65	ปานกลาง	
1. เพื่อนบ้านที่เป็นสมาชิกเข้ามาเชิญชวนท่านให้เข้าเป็นสมาชิกด้วย	2.95	0.94	ปานกลาง	3
2. เพื่อนบ้านให้คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนการสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน	2.84	0.95	น้อย	5
3. เพื่อนบ้านให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน	2.93	0.78	น้อย	4
4. ในปัจจุบันเพื่อนบ้านของท่านส่วนใหญ่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน	3.24	0.82	ปานกลาง	1
5. เพื่อนบ้านของท่านมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นหลังจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน	2.98	0.66	ปานกลาง	2

จากตารางที่ 13 พบว่า การสนับสนุนจากเพื่อนบ้านของผู้ที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ในปัจจุบันเพื่อนบ้านของท่านส่วนใหญ่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) รองลงมาคือ เพื่อนบ้านของท่านมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นหลังจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$) เพื่อนบ้านที่เป็นสมาชิกเข้ามาเชิญชวนท่านให้เข้าเป็นสมาชิกด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$) เพื่อนบ้านให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$) และเพื่อนบ้านให้คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนการสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.84$)

ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการสนับสนุนจากเพื่อนบ้านของผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

การสนับสนุนจากเพื่อนบ้าน	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
การสนับสนุนจากเพื่อนบ้านโดยรวม	2.21	0.73	น้อย	
1. เพื่อนบ้านที่เป็นสมาชิกเข้ามาเชิญชวนท่านให้เข้าเป็นสมาชิกด้วย	2.57	0.94	ปานกลาง	1
2. เพื่อนบ้านให้คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนการสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน	1.96	0.86	น้อย	4
3. เพื่อนบ้านให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน	1.78	0.86	น้อย	5
4. ในปัจจุบันเพื่อนบ้านของท่านส่วนใหญ่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน	2.49	0.94	น้อย	2
5. เพื่อนบ้านของท่านมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นหลังจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน	2.26	0.89	น้อย	3

จากตารางที่ 14 พบว่า การสนับสนุนจากเพื่อนบ้านโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ดังนี้ เพื่อนบ้านที่เป็นสมาชิกเข้ามาเชิญชวนท่านให้เข้าเป็นสมาชิกด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.57$) รองลงมาคือ ในปัจจุบันเพื่อนบ้านของท่านส่วนใหญ่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.49$) เพื่อนบ้านของท่านมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นหลังจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.26$) เพื่อนบ้านให้คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนการสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.96$) และเพื่อนบ้านให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.78$)

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการสนับสนุนจาก
คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนของผู้ที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

การสนับสนุนจากคณะกรรมการ สถาบันการเงินชุมชน	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
การสนับสนุนจากคณะกรรมการสถาบันการเงิน ชุมชนโดยรวม	3.48	0.65	ปานกลาง	
1. คณะกรรมการฯ มีการเชิญชวนท่านให้เข้าเป็น สมาชิกด้วย	3.47	0.76	ปานกลาง	3
2. คณะกรรมการให้คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนการ สมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน	3.48	0.67	ปานกลาง	2
3. คณะกรรมการฯ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลประโยชน์ ที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงิน ชุมชน	3.48	0.76	ปานกลาง	2
4. คณะกรรมการฯ มีการตอบคำถามเกี่ยวกับการ ดำเนินงานของสถาบันการเงินได้อย่างชัดเจน	3.49	0.76	ปานกลาง	1

จากตารางที่ 15 พบว่า การสนับสนุนจากคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนของผู้ที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คณะกรรมการฯ มีการตอบคำถามเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถาบันการเงินได้อย่างชัดเจนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$) รองลงมาคือ คณะกรรมการให้คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนการสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) คณะกรรมการฯ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) และคณะกรรมการฯ มีการเชิญชวนท่านให้เข้าเป็นสมาชิกด้วยคณะกรรมการฯ มีการเชิญชวนท่านให้เข้าเป็นสมาชิกด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$)

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการสนับสนุนจาก
คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนของผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

การสนับสนุนจากคณะกรรมการ สถาบันการเงินชุมชน	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
การสนับสนุนจากคณะกรรมการสถาบันการเงิน ชุมชนโดยรวม	2.13	0.79	น้อย	
1. คณะกรรมการฯ มีการเชิญชวนท่านให้เข้าเป็น สมาชิกด้วย	2.52	0.98	ปานกลาง	1
2. คณะกรรมการให้คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนการ สมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน	2.08	0.87	น้อย	2
3. คณะกรรมการฯ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลประโยชน์ ที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงิน ชุมชน	1.88	0.89	น้อย	4
4. คณะกรรมการฯ มีการตอบคำถามเกี่ยวกับการ ดำเนินงานของสถาบันการเงินได้อย่างชัดเจน	2.05	0.90	น้อย	3

จากตารางที่ 16 พบว่า การสนับสนุนจากคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนของผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คณะกรรมการฯ มีการเชิญชวนท่านให้เข้าเป็นสมาชิกด้วยคณะกรรมการฯ มีการเชิญชวนท่านให้เข้าเป็นสมาชิกด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.52$) รองลงมาคือ คณะกรรมการให้คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนการสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.08$) คณะกรรมการฯ มีการตอบคำถามเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถาบันการเงินได้อย่างชัดเจนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.05$) และคณะกรรมการฯ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.88$)

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการสนับสนุนจาก
หน่วยงานภาครัฐของผู้ที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐโดยรวม	2.67	1.00	ปานกลาง	
1. เจ้าหน้าที่ของรัฐมาเชิญชวนท่านให้เข้าเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน	2.75	1.03	ปานกลาง	1
2. เจ้าหน้าที่ของรัฐให้คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนการสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน	2.61	1.03	ปานกลาง	3
3. เจ้าหน้าที่ของรัฐให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน	2.64	1.06	ปานกลาง	2

จากตารางที่ 17 พบว่า การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐของผู้ที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ดังนี้ เจ้าหน้าที่ของรัฐมาเชิญชวนท่านให้เข้าเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$) รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ของรัฐให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.64$) และเจ้าหน้าที่ของรัฐให้คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนการสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.61$)

ตารางที่ 18 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการสนับสนุนจาก
หน่วยงานภาครัฐของผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐโดยรวม	1.98	0.81	น้อย	
1. เจ้าหน้าที่ของรัฐมาเชิญชวนท่านให้เข้าเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน	2.12	0.92	น้อย	1
2. เจ้าหน้าที่ของรัฐให้คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนการสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน	1.95	0.83	น้อย	2
3. เจ้าหน้าที่ของรัฐให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน	1.88	0.82	น้อย	3

จากตารางที่ 18 พบว่า การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐของผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ดังนี้ เจ้าหน้าที่ของรัฐมาเชิญชวนท่านให้เข้าเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.12$) รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ของรัฐให้คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนการสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.95$) และเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.88$)

ตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนของผู้ที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

การรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
การรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนโดยรวม	3.87	0.42	มาก	
1. สถาบันการเงินชุมชนสามารถกู้เงินได้โดยมีขั้นตอนที่ไม่ยุ่งยาก	3.80	0.67	มาก	5
2. การสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนมีแต่ผลดีมากกว่าผลเสีย	4.00	0.52	มาก	1
3. การสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนทำให้ท่านได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่า	3.80	0.57	มาก	5
4. การสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนเป็นการสร้างความมั่นคงให้กับชีวิต	3.87	0.56	มาก	3
5. การสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนสามารถช่วยแก้ไขปัญหาการขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี	3.83	0.62	มาก	4
6. สถาบันการเงินชุมชนเป็นแหล่งออมเงินที่มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีผลตอบแทนที่เหมาะสม	3.91	0.52	มาก	2

จากตารางที่ 19 พบว่า การรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนของผู้ที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนมีแต่ผลดีมากกว่าผลเสียอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมาคือ สถาบันการเงินชุมชนเป็นแหล่งออมเงินที่มีความมั่นคงปลอดภัย และมีผลตอบแทนที่เหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) การสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนสามารถช่วยแก้ไขปัญหาการขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) การสมัครเป็นสมาชิกสถาบัน

การเงินชุมชนเป็นการสร้างความมั่นคงให้กับชีวิตอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) และสถาบันการเงินชุมชนสามารถกู้เงินได้โดยมีขั้นตอนที่ไม่ยุ่งยากอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) การสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนทำให้ท่านได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$)

ตารางที่ 20 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนของผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

การรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
การรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนโดยรวม	3.26	0.45	ปานกลาง	
1. สถาบันการเงินชุมชนสามารถกู้เงินได้โดยมีขั้นตอนที่ไม่ยุ่งยาก	3.34	0.59	ปานกลาง	2
2. การสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนมีแต่ผลดีมากกว่าผลเสีย	3.34	0.57	ปานกลาง	2
3. การสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนทำให้ท่านได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่า	3.09	0.56	ปานกลาง	4
4. การสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนเป็นการสร้างความมั่นคงให้กับชีวิต	3.11	0.58	ปานกลาง	3
5. การสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนสามารถช่วยแก้ไขปัญหาการขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี	3.54	0.62	มาก	1
6. สถาบันการเงินชุมชนเป็นแหล่งออมเงินที่มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีผลตอบแทนที่เหมาะสม	3.16	0.61	ปานกลาง	3

จากตารางที่ 20 พบว่า การรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนสามารถช่วยแก้ไขปัญหาการขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) รองลงมาคือ สถาบันการเงินชุมชนสามารถกู้เงินได้โดยมีขั้นตอนที่ไม่ยุ่งยากและการสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนมีแต่ผลดีมากกว่าผลเสียอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$) การสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนเป็นการสร้างความมั่นคงให้กับชีวิต และสถาบันการเงินชุมชนเป็นแหล่งออมเงินที่มีความมั่นคงปลอดภัย และมีผลตอบแทนที่เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$) การสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนทำให้ท่านได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยสนับสนุนกับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

3.1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ สมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ จำนวนที่ดินทำกิน ลักษณะการครอบครองที่ดิน ระยะทางจากบ้านถึงสถาบันการเงินชุมชน และการเข้าถึงแหล่งเงินกู้ต่าง ๆ กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน ใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-Square)

ตารางที่ 21 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

เพศ	การเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน		χ^2	df	p-value
	เป็นสมาชิก	ไม่เป็นสมาชิก			
ชาย	75	107	11.132	1	.001
หญิง	109	77			

จากตารางที่ 21 พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 22 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

อายุ	การเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน		χ^2	df	p-value
	เป็นสมาชิก	ไม่เป็นสมาชิก			
ต่ำกว่า 20 ปี	15	14	13.920	5	.016
21 – 30 ปี	34	31			
31 – 40 ปี	36	46			
41 – 50 ปี	59	56			
51 – 60 ปี	21	33			
มากกว่า 60 ปี	19	4			

จากตารางที่ 22 พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 23 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

สถานภาพสมรส	การเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน		χ^2	df	p-value
	เป็นสมาชิก	ไม่เป็นสมาชิก			
โสด	50	62	10.325	2	.006
สมรส	114	117			
หย่า/แยก	20	5			

จากตารางที่ 23 พบว่า สถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 24 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

ระดับการศึกษา	การเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน		χ^2	df	p-value
	เป็นสมาชิก	ไม่เป็นสมาชิก			
ต่ำกว่าประถมศึกษา	14	12	24.166	5	.001
ประถมศึกษา	61	77			
มัธยมศึกษาตอนต้น	31	50			
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	25	26			
อนุปริญญา/ ปวส.	24	5			
ปริญญาตรีขึ้นไป	29	14			

จากตารางที่ 24 พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 25 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

อาชีพ	การเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน		χ^2	df	p-value
	เป็นสมาชิก	ไม่เป็นสมาชิก			
เกษตรกรรวม	90	111	30.344	5	.001
ค้าขาย	8	14			
รับจ้างทั่วไป	34	18			
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	18	4			
พนักงานบริษัท	18	5			
อื่น ๆ	16	32			

จากตารางที่ 25 พบว่า อาชีพมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 26 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงิน
ชุมชน

รายได้	การเป็นสมาชิก สถาบันการเงินชุมชน		χ^2	df	p-value
	เป็นสมาชิก	ไม่เป็นสมาชิก			
ต่ำกว่า 5,000 บาท	71	131	42.158	3	.001
5,001 – 10,000 บาท	79	41			
10,001 – 15,000 บาท	20	4			
มากกว่า 15,000 บาท	14	8			

จากตารางที่ 26 พบว่า รายได้มีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 27 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนที่ดินทำกินกับการเป็นสมาชิก
สถาบันการเงินชุมชน

จำนวนที่ดินทำกิน	การเป็นสมาชิก สถาบันการเงินชุมชน		χ^2	df	p-value
	เป็นสมาชิก	ไม่เป็นสมาชิก			
น้อยกว่า 1 ไร่	42	25	31.912	6	.001
1 – 3 ไร่	36	25			
4 – 5 ไร่	31	23			
6 – 10 ไร่	33	20			
11 – 15 ไร่	11	36			
16 – 20 ไร่	17	23			
มากกว่า 20 ไร่	14	32			

จากตารางที่ 27 พบว่า จำนวนที่ดินทำกินมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบัน
การเงินชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 28 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการครอบครองที่ดินทำกินกับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

ลักษณะการครอบครอง ที่ดินทำกิน	การเป็นสมาชิก สถาบันการเงินชุมชน		χ^2	df	p-value
	เป็นสมาชิก	ไม่เป็นสมาชิก			
เป็นของตนเองทั้งหมด	86	113	17.587	3	.001
เป็นของตนเองบางส่วน	58	28			
เช่าผู้อื่นทั้งหมด	11	5			
อื่น ๆ	29	38			

จากตารางที่ 28 พบว่า ลักษณะการครอบครองที่ดินทำกินมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 29 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระยะทางจากบ้านถึงสถาบันการเงินชุมชนกับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

ระยะทางจากบ้านถึง สถาบันการเงินชุมชน	การเป็นสมาชิก สถาบันการเงินชุมชน		χ^2	df	p-value
	เป็นสมาชิก	ไม่เป็นสมาชิก			
น้อยกว่า 1 กิโลเมตร	20	37	50.831	3	.001
1 – 5 กิโลเมตร	134	68			
6 – 10 กิโลเมตร	18	60			
มากกว่า 11 กิโลเมตร	12	19			

จากตารางที่ 29 พบว่า ระยะทางจากบ้านถึงสถาบันการเงินชุมชนมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 30 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าถึงแหล่งเงินกู้กับการเป็นสมาชิก
สถาบันการเงินชุมชน

การเข้าถึงแหล่งเงินกู้	การเป็นสมาชิก สถาบันการเงินชุมชน		χ^2	Df	p-value
	เป็นสมาชิก	ไม่เป็นสมาชิก			
ไม่มี (ไม่กู้)	90	134	23.029	1	.001
มี	119	60			

จากตารางที่ 30 พบว่า การเข้าถึงแหล่งเงินกู้ ประกอบด้วย การไม่กู้เงิน และมี การเข้าถึงสถาบันการเงินมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ การสนับสนุนจากเพื่อนบ้าน การสนับสนุนจากคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ และการรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-Square)

ตารางที่ 31 แสดงความสัมพันธ์ปัจจัยสนับสนุนกับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

ปัจจัยสนับสนุน	ระดับ	การเป็นสมาชิก สถาบันการเงินชุมชน		χ^2	df	P- value
		เป็นสมาชิก	ไม่เป็นสมาชิก			
ความเข้าใจในหลักการสถาบัน การเงินชุมชน	ใช่	114	157	116.389	1	.001
	ไม่ใช่	119	27			
ความเชื่อมั่นต่อคณะ กรรมการบริหารสถาบันการเงิน ชุมชนตำบลบางระกำ	น้อย	1	2	125.940	3	.001
	ปานกลาง	24	107			
	มาก	142	63			
	มากที่สุด	17	12			
การสนับสนุนจากเพื่อนบ้าน	น้อยที่สุด	6	38	114.612	4	.001
	น้อย	21	75			
	ปานกลาง	124	67			
	มาก	31	4			
	มากที่สุด	2	-			
การสนับสนุนจากคณะกรรมการ สถาบันการเงินชุมชน	น้อยที่สุด	3	42	196.790	4	.001
	น้อย	6	75			
	ปานกลาง	73	59			
	มาก	97	8			
	มากที่สุด	5	-			
การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	น้อยที่สุด	23	56	58.005	4	.001
	น้อย	68	83			
	ปานกลาง	46	39			
	มาก	43	6			
	มากที่สุด	4	-			
การรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการ เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน	น้อย	1	4	154.034	3	.001
	ปานกลาง	23	126			
	มาก	147	52			
	มากที่สุด	13	2			

จากตารางที่ 31 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสนับสนุนกับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน พบว่า ความเข้าใจในหลักการสถาบันการเงินชุมชนมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 การสนับสนุนจากเพื่อนบ้านมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 การสนับสนุนจากคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และการรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ สรุปประเด็นต่าง ๆ โดยแยกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะระหว่างผู้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน และไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของผู้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน ดังนี้

5.1.1 ความต้องการที่จะเป็นสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ

ตารางที่ 32 แสดงความต้องการที่จะเป็นสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ

ความต้องการ	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการเป็นสมาชิกต่อ	178	96.7
ไม่ต้องการเป็นสมาชิกต่อ	6	3.3
รวม	184	100

จากตารางที่ 32 พบว่า ประชาชนที่เป็นสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ ส่วนใหญ่ต้องการเป็นสมาชิกต่อ จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 96.7 และไม่ต้องการเป็นสมาชิกต่อ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3 โดยมีเหตุดังตารางที่ 33

ตารางที่ 33 แสดงเหตุผลที่ต้องการเป็นสมาชิกต่อ

ลำดับที่	เหตุผลที่ต้องการเป็นสมาชิกต่อ	จำนวน	ร้อยละ
1	ต้องการแหล่งเงินออมที่อยู่ใกล้บ้าน	37	62.7
2	เป็นแหล่งเงินกู้ที่เข้าถึงได้ง่าย	11	18.6
3	สถาบันการเงินมีความมั่นคง	8	13.6
4	บริการดี รวดเร็ว ทันใจ	3	5.1
	รวม	59	100

จากตารางที่ 33 เหตุผลที่ต้องการเป็นสมาชิกต่อ พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า สถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำเป็นแหล่งเงินออมที่อยู่ใกล้บ้าน จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 62.7 รองลงมาคือ เป็นแหล่งเงินกู้ที่เข้าถึงได้ง่าย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 เป็นสถาบันการเงินที่มีความมั่นคง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 13.6 และให้บริการดี รวดเร็ว ทันใจ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 5.1

ตารางที่ 34 แสดงเหตุผลที่ไม่ต้องการเป็นสมาชิกต่อ

ลำดับที่	เหตุผลที่ไม่ต้องการเป็นสมาชิกต่อ	จำนวน	ร้อยละ
1	ไม่ทราบผลการดำเนินงานประจำปีของสถาบันการเงินชุมชน	3	75.0
2	ไม่อยากสร้างหนี้	1	25.0
	รวม	4	100

จากตารางที่ 34 เหตุผลที่ไม่ต้องการเป็นสมาชิกต่อพบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าไม่ทราบผลการดำเนินงานประจำปีของสถาบันการเงินชุมชน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 75.0 และไม่อยากสร้างหนี้ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0

5.1.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชน

ตารางที่ 35 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชน

ระดับผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชน	จำนวน	ร้อยละ
พอใช้	23	12.5
ดี	140	76.1
ดีมาก	21	11.4
รวม	184	100

จากตารางที่ 35 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชน พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ายู่ในระดับดี จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 76.1 รองลงมาคือระดับพอใช้ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 และระดับดีมาก จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4

ตารางที่ 36 แสดงเหตุผลของผู้ที่มีความคิดเห็นว่ามีผลการดำเนินงานในระดับดี/ดีมาก

ลำดับที่	ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
1	คณะกรรมการมีการบริหารงานดี ไว้ใจได้	10	52.6
2	ผลประกอบการดี	9	47.4
	รวม	19	100

จากตารางที่ 36 เหตุผลของผู้ที่มีความคิดเห็นว่ามีผลการดำเนินงานในระดับดี/ดีมาก พบว่า คณะกรรมการมีการบริหารงานดีไว้ใจได้ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 52.6 และมีผลประกอบการดี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 47.4

ตารางที่ 37 แสดงเหตุผลของผู้ที่มีความคิดเห็นว่ามีผลการดำเนินงานในระดับพอใช้

ลำดับที่	ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
1	เทคโนโลยีในการให้บริการยังไม่ทันสมัย	4	66.7
2	ไม่ทราบผลการดำเนินงานประจำปีของสถาบันการเงินชุมชน	2	33.3
	รวม	6	100

จากตารางที่ 37 เหตุผลของผู้ที่มีความคิดเห็นว่ามีผลการดำเนินงานในระดับพอใช้ พบว่า เทคโนโลยีในการให้บริการยังไม่ทันสมัย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 และไม่ทราบผลการดำเนินงานประจำปีของสถาบันการเงินชุมชน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3

5.1.3 ข้อเสนอแนะให้คนในชุมชนสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 38 แสดงข้อเสนอแนะให้คนในชุมชนสมัครเป็นสมาชิก

ลำดับที่	ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
1	เพิ่มการประชาสัมพันธ์	13	42.8
2	เพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก	4	13.8
	เพิ่มวงเงินกู้	4	13.8
3	มีโครงการช่วยเหลือหนี้ในระบบ	3	10.3
	ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้	3	10.3
4	เพิ่มสวัสดิการให้กับสมาชิก	2	6.9
	รวม	29	100

จากตารางที่ 38 ข้อเสนอแนะให้คนในชุมชนสมัครเป็นสมาชิก พบว่า เสนอแนะให้มีการเพิ่มการประชาสัมพันธ์ข้อมูลของสถาบันการเงินชุมชนด้วยช่องทางต่าง ๆ ให้มากขึ้น จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 42.8 รองลงมาเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก และเพิ่มวงเงินกู้ ข้อเสนอ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8 มีโครงการช่วยเหลือหนี้ในระบบและลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ข้อเสนอ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3 เพิ่มสวัสดิการให้สมาชิก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.9

5.1.4 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการพัฒนา

ตารางที่ 39 แสดงข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการพัฒนา

ลำดับที่	ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
1	พัฒนาระบบบริการให้มีความทันสมัย เช่น บัตร ATM	5	26.4
2	คณะกรรมการพิจารณาปล่อยเงินกู้ยืมอย่างเคร่งครัด	4	21.0
	เพิ่มเจ้าหน้าที่	4	21.0
	เปิดให้บริการทุกวัน	4	21.0
3	มีเวรยามรักษาความปลอดภัย	2	10.6
	รวม	19	100

จากตารางที่ 39 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการพัฒนา พบว่า ข้อเสนอแนะให้พัฒนาระบบบริการให้มีความทันสมัย เช่น มีบัตร ATM จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 26.4 รองลงมา คือ คณะกรรมการพิจารณาปล่อยเงินกู้ยืมอย่างเคร่งครัด, เพิ่มเจ้าหน้าที่, เปิดให้บริการทุกวัน ร้อยละ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 และมีเวรยามรักษาความปลอดภัย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 10.6

5.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของผู้ไม่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน ดังนี้

5.2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชน

ตารางที่ 40 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชน

ระดับผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชน	จำนวน	ร้อยละ
พอใช้	121	65.8
ดี	62	33.7
ดีมาก	1	0.5
รวม	184	100

จากตารางที่ 40 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชน พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ายู่ในระดับพอใช้ จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 65.8 รองลงมา คือ ระดับดี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 33.7 และระดับดีมาก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

5.2.2 ข้อเสนอแนะให้คนในชุมชนสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 41 แสดงข้อเสนอแนะให้คนในชุมชนสมัครเป็นสมาชิก

ลำดับที่	ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
1	เพิ่มการประชาสัมพันธ์	10	83.4
2	พัฒนาระบบบริหารให้มีความทันสมัย เช่น บัตร ATM	1	8.3
	เพิ่มพนักงาน	1	8.3
	รวม	12	100

จากตารางที่ 41 ข้อเสนอแนะให้คนในชุมชนสมัครเป็นสมาชิก พบว่า เสนอแนะให้มีการเพิ่มการประชาสัมพันธ์ข้อมูลของสถาบันการเงินชุมชนด้วยช่องทางต่าง ๆ ให้มากขึ้น จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.4 รองลงมาคือ พัฒนาระบบบริหารให้มีความทันสมัย เช่น บัตร ATM และเพิ่มพนักงาน ข้อเสนอแนะ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่องศึกษาการเป็นสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชน : กรณีศึกษาสถาบันการเงินชุมชน ตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐมมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยสนับสนุนของบุคคลที่เป็นสมาชิกและไม่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน ตำบลบางระกำ และศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเป็นสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชน: กรณีศึกษาสถาบันการเงินชุมชน ตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ประชาชนตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม จำนวน 4,613 คน ประกอบด้วยประชาชนที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน ตำบลบางระกำ จำนวน 955 คน และประชาชนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ จำนวน 3,658 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาได้จากการคำนวณโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ที่ค่าความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ยอมให้มีความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 368 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถามดังกล่าว แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ จำนวนที่ดินทำกิน ลักษณะการครอบครองที่ดิน ระยะทางจากบ้านถึงสถาบันการเงินชุมชน และการเข้าถึงแหล่งเงินกู้ต่าง ๆ ส่วนที่ 2 แบบวัดความเข้าใจในเรื่องหลักการของสถาบันการเงินชุมชน ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุน ประกอบด้วย ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ การสนับสนุนจากเพื่อนบ้าน การสนับสนุนจากคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ และการรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ มีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการทำหนังสือถึงถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังประธานกรรมการสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐมเพื่อขอความร่วมมือในการ

เก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากนั้นนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้อง และครบถ้วนของข้อมูล แล้วนำไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบความสัมพันธ์ด้วยสถิติค่าไคสแควร์ (Chi-Square)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลผลการวิจัยสรุปประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม พบว่า ส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5 เพศชาย จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 49.5 อายุ 41 – 50 ปี จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 31.2 สถานภาพสมรส จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 62.8 ระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 อาชีพเกษตรกรรวม จำนวน 201 คน คิดเป็น ร้อยละ 54.6 รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 54.9 มีที่ดินทำกินน้อยกว่า 1 ไร่ จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2 ลักษณะการถือครองที่ดินเป็นของตนเองทั้งหมด จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 54.1 ระยะทางจากบ้านถึงสถาบันการเงินชุมชน 1 – 5 กิโลเมตร จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 54.9 การเข้าถึงแหล่งเงินกู้อื่น ๆ ส่วนใหญ่ประชาชนไม่ได้กู้เงิน จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 55.5 รองลงมา สถาบันการเงินชุมชน จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 19.6 ระยะเวลาในการเป็นสมาชิกมากกว่า 3 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 36.4 ของผู้ที่เป็นสมาชิก การใช้บริการของสมาชิก ส่วนใหญ่ออมเงินเพื่อรับเงินปันผล จำนวน 161 คิดเป็นร้อยละ 63.6 ของผู้ที่เป็นสมาชิก เหตุผลที่ไม่สมัครเป็นสมาชิก คือ ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับผลประโยชน์ต่าง ๆ ที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 48.4 ของผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันการเงิน

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถาบันการเงินชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.40$) โดยประชาชนรับรู้จากเพื่อนบ้านมากที่สุด ($\bar{X} = 1.87$) รองลงมาคือ คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน ($\bar{X} = 1.80$) เจ้าหน้าที่สถาบันการเงินชุมชน ($\bar{X} = 1.86$) ส่วนแหล่งข้อมูลที่รับรู้ น้อยที่สุด คือ โทรทัศน์และอื่น ๆ ($\bar{X} = 1.06$)

2. การวิเคราะห์ปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ความเข้าใจในหลักการสถาบันการเงินชุมชน ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ การสนับสนุนจากเพื่อนบ้าน การสนับสนุนจากคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ และการรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน พบว่า

2.1 ความเข้าใจในหลักการสถาบันการเงินชุมชนของผู้ที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 11.35$) ส่วนผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 7.52$)

2.2 ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำของผู้ที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) ส่วนผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$)

2.3 การสนับสนุนจากเพื่อนของผู้ที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$) ส่วนผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.21$)

2.4 การสนับสนุนจากคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนของผู้ที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) ส่วนผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.13$)

2.5 การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐของผู้ที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.67$) ส่วนผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.98$)

2.6 การรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนของผู้ที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) ส่วนผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$)

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ จำนวนที่ดินทำกิน ลักษณะการครอบครองที่ดิน ระยะทางจากบ้านถึงสถาบันการเงินชุมชน และการเข้าถึงแหล่งเงินกู้ต่าง ๆ กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน ใช้สถิติไคสแควร์ พบว่า

3.1 เพศมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 อายุมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.3 สถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.4 ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.5 อาชีพมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.6 รายได้มีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.7 จำนวนที่ดินทำกินมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.8 ลักษณะการครอบครองที่ดินทำกินมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.9 ระยะทางจากบ้านถึงสถาบันการเงินชุมชนมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.10 การเข้าถึงแหล่งเงินกู้ ประกอบด้วย การไม่กู้เงิน สถาบันการเงินชุมชน และ บัตรเงินสดของสถาบันการเงินมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ความเข้าใจในหลักการสถาบันการเงินชุมชน ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ การสนับสนุนจากเพื่อนบ้าน การสนับสนุนจากคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ และการรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนกับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน ใช้สถิติไคสแควร์ พบว่า ความเข้าใจในหลักการสถาบันการเงินชุมชน ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ การสนับสนุนจากเพื่อนบ้าน การสนับสนุนจากคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ และการรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยสนับสนุนมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม พบว่า

1. เพศ มีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ โดยเพศหญิงมีส่วนการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำมากกว่าไม่ได้เป็นสมาชิก ทั้งนี้เพราะว่าเพศหญิงมีความใส่ใจเกี่ยวกับการทำธุรกรรมทางการเงินมากกว่าเพศชาย จึงทำให้รับรู้

ถึงประโยชน์และผลตอบแทนที่จะได้รับจากการสมัครเป็นสมาชิกมากกว่า จึงมีส่วนการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนมากกว่าเพศชาย สอดคล้องกับผลการศึกษาของปาริชาติ สุรบัณฑิตวงษ์ (2547:บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีความสำคัญในการเป็นสมาชิกศูนย์สาธิตการตลาดบ้านพะเนา ตำบลพะเนา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า เพศมีความสัมพันธ์ในการเป็นสมาชิกศูนย์สาธิตการตลาดบ้านพะเนา สุวนิจ พิทักษ์ชาติ (2547:บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยด้านสมาชิกที่มีผลต่อความเข้มแข็งขององค์กรการเงินชุมชน อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ พบว่า เพศเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งขององค์กรการเงินชุมชน สุภาภรณ์ วงศ์รักตระกูล (2551:82-86) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของสถาบันการเงินชุมชน จังหวัดอุดรธานี พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของสถาบันการเงินชุมชนในด้านผู้นำ

2. อายุมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ โดยประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี, 21 – 30 ปี, 41 – 50 ปี และมากกว่า 60 ปีมีส่วนการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำมากกว่าไม่ได้เป็นสมาชิก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี และ 40 ปีขึ้นไปมีความสนใจการออมเงินหรือการกู้เงินมากกว่าผู้ที่มีอายุในช่วง 31 – 40 ปีซึ่งเป็นช่วงที่มีความมั่นคงในอาชีพ สามารถหารายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้มาก จึงไม่ค่อยได้ใส่ใจในเรื่องการออมเงินหรือการกู้เงินมากนัก สอดคล้องกับการศึกษาของร้อยตรีจักรพงษ์ เชาว์น้อย (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรกรมลาไสย จำกัด พบว่า อายุมีผลต่อการเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรกรมลาไสย จำกัด นัชชา อินทวงษา (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จังหวัดขอนแก่น พบว่า อายุมีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในด้านผู้นำและด้านการเป็นสมาชิก ปาริชาติ สุรบัณฑิตวงษ์ (2547:บทคัดย่อ) พบว่า อายุมีความสำคัญในการเป็นสมาชิกศูนย์สาธิตการตลาดบ้านพะเนา ตำบลพะเนา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา สุวนิจ พิทักษ์ชาติ (2547:บทคัดย่อ) พบว่า อายุเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งขององค์กรการเงินชุมชน และสุภาภรณ์ วงศ์รักตระกูล (2551:82-86) พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของสถาบันการเงินชุมชนในด้านผู้นำ

3. สถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ โดยประชาชนที่มีสถานภาพหย่า/แยกมีส่วนการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำมากกว่าไม่ได้เป็นสมาชิก ทั้งนี้เพราะว่าประชาชนที่มีสถานภาพสมรสหย่า/แยก มีภาระของครอบครัวมาก เช่น ภาระจากการเลี้ยงดูบุตร ซึ่งเดิมมีรายได้ทั้งจากสามีและภรรยา แต่เมื่อได้หย่า/แยกกันทำให้มีรายได้ทางเดียว จึงจำเป็นต้องหาแหล่งเงินทุนเพื่อใช้ในการออมเงินหรือใช้เป็น

แหล่งเงินกู้ในยามฉุกเฉินจึงให้ความสนใจและสมัครเข้าเป็นสมาชิกมากกว่าผู้ที่มีสถานภาพโสดหรือสมรส

4. ระดับการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ โดยประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา อนุปริญญา/ปวส. และปริญญาตรีขึ้นไปมีสัดส่วนการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำมากกว่าไม่ได้เป็นสมาชิก ทั้งนี้เพราะว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีความเข้าใจถึงหลักการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนและมีความมั่นใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกจึงมีสัดส่วนการสมัครเป็นสมาชิกมากกว่าไม่ได้สมัคร ส่วนผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา และอนุปริญญา/ปวส. อาจจะมีการรับรู้ข้อมูลการดำเนินงานในระดับที่พอจะมั่นใจได้ว่าการสมัครเป็นสมาชิกจะได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่าจึงสมัครเป็นสมาชิกในสัดส่วนที่มากกว่าไม่ได้สมัคร สอดคล้องกับผลการศึกษาของปาริชาติ สุรบัณ ฑิตวงศ์ (2547:บทคัดย่อ) ระดับการศึกษาที่มีความสำคัญในการเป็นสมาชิกศูนย์สาธิตการตลาดบ้านพะเนา ตำบลพะเนา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา แต่ไม่สอดคล้องกับสุวนิจ พิทักษ์ชาติ (2547:บทคัดย่อ) พบว่า ระดับการศึกษาไม่ใช่อุปสรรคที่มีผลต่อความเข้มแข็งขององค์กรการเงินชุมชน

5. อาชีพมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ โดยประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ และพนักงานบริษัทมีสัดส่วนการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำมากกว่าไม่ได้เป็นสมาชิก ทั้งนี้เพราะว่าอาชีพดังกล่าวมีรายได้ต่อเดือนที่แน่นอนจึงทำให้สามารถวางแผนการออมเงินหรือการชำระเงินกู้ได้ จึงมีสัดส่วนการสมัครเป็นสมาชิกมากกว่าไม่ได้สมัครเป็นสมาชิก

6. รายได้มีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ โดยประชาชนที่มีรายได้มากกว่า 5,001 บาทขึ้นไปมีสัดส่วนการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำมากกว่าไม่ได้เป็นสมาชิก ทั้งนี้เพราะว่าผู้ที่มีรายได้มากกว่า 5,001 บาทขึ้นไปมีเงินเพียงพอต่อการใช้ชีวิตประจำวัน ซึ่งอาจมีเงินเหลือเพียงพอต่อการออม จึงสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน แต่ทั้งนี้ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของสุวนิจ พิทักษ์ชาติ (2547:บทคัดย่อ) พบว่า รายได้ไม่ใช่อุปสรรคที่มีผลต่อความเข้มแข็งขององค์กรการเงินชุมชน

7. จำนวนที่ดินทำกินมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ โดยประชาชนที่มีที่ดินทำกินน้อยกว่า 10 ไร่มีสัดส่วนการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำมากกว่าไม่ได้เป็นสมาชิก ทั้งนี้เพราะว่าผู้ที่มีที่ดินทำกินน้อยกว่า 10 ไร่มีรายได้หรือรายจ่ายไม่มากนักเกินไป การหาแหล่งเงินออมหรือเงินกู้จึงไม่จำเป็นต้องอาศัยธนาคารขนาดใหญ่ สถาบันการเงินชุมชนจึงเป็นทางเลือกให้กับประชาชน อีกทั้งยังอยู่ใกล้บ้านมากกว่า ประชาชนที่มี

ที่ดินทำกินน้อยกว่า 10 ไร่ซึ่งเป็นประชาชนทั่วไปจึงมีสัดส่วนการสมัครเป็นสมาชิกมากกว่าไม่ได้เป็นสมาชิก

8. ลักษณะการครอบครองที่ดินทำกินมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ โดยประชาชนที่มีลักษณะการครอบครองที่ดินทำกินแบบบางส่วนและเช่ามีสัดส่วนการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำมากกว่าไม่ได้เป็นสมาชิก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ที่มีลักษณะการครอบครองที่ดินเป็นของตนเองทั้งหมดอาจหาแหล่งเงินกู้ขนาดใหญ่โดยใช้ที่ดินค้ำประกัน จึงไม่สนใจต่อการสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนที่ให้อ่างเงินกู้ที่ต่ำกว่า

9. ระยะทางจากบ้านถึงสถาบันการเงินชุมชนมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ โดยประชาชนที่มีระยะทางจากบ้านถึงสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ 1 – 5 กิโลเมตรมีสัดส่วนการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำมากกว่าไม่ได้เป็นสมาชิก ทั้งนี้เพราะการเดินทางมีส่วนสำคัญกับการสมัครเป็นสมาชิก เนื่องจากการทำธุรกรรมทางการเงินกับสถาบันการเงินชุมชนมักมีวงเงินที่ไม่สูงมากนัก หากต้องใช้ระยะทางที่ไกลกว่า 5 กิโลเมตรประชาชนมักจะหาทางเลือกอื่น ๆ ที่สะดวกกว่าการใช้บริการของสถาบันการเงินชุมชน

10. การเข้าถึงแหล่งเงินกู้ต่าง ๆ คือ ไม่มี (ไม่กู้) สถาบันการเงินชุมชน และบัตรเงินสดฯ ของสถาบันการเงินมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ โดยประชาชนที่เข้าถึงแหล่งเงินกู้จากสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำมีสัดส่วนการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำมากกว่าไม่ได้เป็นสมาชิก ทั้งนี้มองได้เป็น 2 ประเด็น คือ ผู้ที่ไม่ได้เข้าถึงแหล่งเงินกู้ต่าง ๆ อาจจะไม่ได้กู้เงินแต่สมัครเป็นสมาชิกเพื่อการออมเท่านั้น ส่วนผู้ที่เข้าถึงแหล่งเงินกู้จากสถาบันการเงินชุมชน และบัตรเงินสดฯ ของสถาบันการเงินมีความมุ่งหวังในการเป็นสมาชิกเพื่อหาแหล่งเงินกู้

11. ปัจจัยสนับสนุน ประกอบด้วย ความเข้าใจในหลักการสถาบันการเงินชุมชน ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหาร การสนับสนุนจากเพื่อนบ้าน การสนับสนุนจากคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ และการรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ ทั้งนี้พบว่าการสนับสนุนจากคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน ความเข้าใจในหลักการสถาบันการเงินชุมชน และการรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกส่งผลต่อการเป็นสมาชิกสูงกว่าปัจจัยสนับสนุนอื่น ๆ ทั้งนี้เนื่องจากคณะกรรมการของสถาบันการเงินชุมชนได้หมั่นออกพื้นที่เพื่อเชิญชวนบุคคลอื่น ๆ ในชุมชนสมัครเป็นสมาชิกตลอดเวลา โดยมีการให้คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนการสมัครและ

ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถาบันการเงินได้อย่างชัดเจน ทำให้ประชาชนที่ยังไม่ได้เป็นสมาชิกมีความสนใจ และมีความมั่นใจถึงความมั่นคงและความโปร่งใสในการบริหารงานของคณะกรรมการ และจากการให้ข้อมูลดังกล่าวของคณะกรรมการยังทำให้ประชาชนมีความเข้าใจในหลักการสถาบันการเงินที่ถูกต้องมากขึ้น เช่น มีความเข้าใจว่าการให้บริการของสถาบันการเงินชุมชนไม่ได้เน้นการให้บริการเพื่อการกู้ยืมอย่างเดียว และไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันมิให้ประชาชนไปใช้บริการสถาบันการเงินอื่นๆ แต่เป็นสถาบันการเงินเพื่อการให้บริการที่หลากหลายเป็นสถาบันการเงินทางเลือกให้กับประชาชนที่อยู่ใกล้บ้าน นอกจากนี้ประชาชนยังรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกที่ว่าการสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนสามารถช่วยแก้ไขปัญหาการขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี สิ่งสนับสนุนดังกล่าวได้ส่งผลให้ประชาชนตัดสินใจสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนเพิ่มขึ้นถึง 334% ภายในระยะเวลา 3 ปีนับจากวันที่ก่อตั้งสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ สอดคล้องกับผลการศึกษาของร้อยตรีจักรพงษ์ เชาว์น้อย (2546:บทคัดย่อ) พบว่า ความเข้าใจในหลักการสหกรณ์มีผลต่อการเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรกรมลาไสย จำกัด สุภาพรณ์ วงศ์รักตระกูล (2551:82-86) พบว่า ความเชื่อมั่นของสมาชิกต่อคณะกรรมการสถาบันการเงินมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของสถาบันการเงินชุมชนในด้านสมาชิก และสุวนิจ พิทักษ์ชาติ (2547:บทคัดย่อ) พบว่าการได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งขององค์กรการเงินชุมชน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 ส่วน คือ ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย จากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยสนับสนุนมีผลต่อการสมัครเข้าเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ ดังนั้นควรที่จะมีการดำเนินการดังต่อไปนี้

1.1 ควรให้ความรู้กับประชาชนให้มากขึ้น โดยเน้นข้อมูลเกี่ยวกับการถือหุ้นและการออมเงินรวมทั้งการกำหนดวงเงินกู้ เพราะประชาชนทั่วไปรวมทั้งสมาชิกยังมีความเข้าใจในเรื่องเหล่านี้ในระดับน้อย

1.2 คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนควรบริหารงานตามขั้นตอน ระเบียบ และวิธีปฏิบัติที่ถูกต้อง โดยมีการพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

1.3 สมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนการสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนกับเพื่อนบ้านที่ยังไม่ได้สมัครเป็นสมาชิก โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนเพื่อชักจูงให้เพื่อนบ้านเข้ามาสมัครเป็นสมาชิกมากขึ้น

1.4 คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนควรให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน โดยใช้เวทีประชุมหมู่บ้านประจำเดือนอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนให้ได้รับทราบโดยทั่วกัน

1.5 เจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น เจ้าหน้าที่ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธกส.) ควรให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนเพื่อเพิ่มความมั่นใจให้กับผู้ที่ยังไม่ได้เป็นสมาชิกเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่จะได้รับหลังจากการสมัครเป็นสมาชิกแล้ว

1.6 ควรให้ข้อมูลเกี่ยวกับการได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่าจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน โดยอาจเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสาย วิทยุชุมชน คณะกรรมการ เอกสาร แผ่นพับ เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

2.2 ศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนที่เป็นสมาชิกและไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ

2.3 ศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กนกทอง สุวรรณ. “อิทธิพลของค่านิยมทางจริยธรรม สิ่งจูงใจ การสนับสนุนทางสังคมต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) จังหวัดระยอง.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัยศิลปากร, 2545.

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศรีเดชา, 2538.

กรมวิชาการ. การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยในด้านทักษะการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2542.

กระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง. คู่มือการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2541.

กระทรวงมหาดไทย กรมการพัฒนาชุมชน. แผนยุทธศาสตร์เศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง พ.ศ. 2542-2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2542.

กันยา สุวรรณแสง. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บำรุงสาส์น, 2532.

เกริก วยัคนานนท์. พฤติกรรมองค์กร. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จ, 2539.

ขวัญใจ รุจิเรข และ อรัญญา คัมภีรานนท์. “สถาบันการเงินชุมชน แหล่งเงินทุนระดับรากหญ้า.” วารสารเพื่อการพัฒนาชนบท ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ช.ก.ส.). (2549) : 28.

จักรพงษ์ เชาว์น้อย. “ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรกรมลาไสย จำกัด.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2546.

ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. แนวคิดเศรษฐกิจชุมชนเสนอทางทฤษฎีในบริบทต่างสังคม. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2544.

ชูศักดิ์ เทพสาร. “การศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรต่างระดับอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.

ดวงเดือน มูลประดับ. “แรงสนับสนุนทางสังคมกับการปรับตัวของวัยรุ่นตอนต้น.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกอนามัยครอบครัว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.

ดวงพร คำณวัฒน์ และวาสนา จันทร์สว่าง. สื่อสารการประชาสัมพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อินท์เทรด, 2536.

เทพพนม เมืองแมน และสวิง สุวรรณ. พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2539.

ธารกมล อนุสิทธิ์สุกการ. “ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การสนับสนุนทางสังคมและพฤติกรรมการเผชิญความเครียดกับความเครียดในบทบาทของหัวหน้าผู้ป่วย.”

วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

นัชชา อินทวงษา. “ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จังหวัดขอนแก่น.” วิทยุคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเกษตรศาสตร์ ภาควิชาการเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2546.

ประมะ สตะเวทิน. หลักนิเทศศาสตร์. กรุงเทพฯ : จำรัสการพิมพ์, 2540.

ประเวศ ะสี. เพื่อคนจน...ถอนโครงสร้างความยากจน. กรุงเทพฯ : สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา, 2542.

ปาริชาติ สุทธิจิตบัณวรงค์. “ปัจจัยที่มีความสำคัญในการเป็นสมาชิกศูนย์สาธิตการตลาดบ้านพะเนา ตำบลพะเนา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา.” วิทยุคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต(พัฒนาสังคม) สาขาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2547.

พระมหานราธิป แก้วประสิทธิ์. “ปัจจัยทางจิตวิทยาและสังคมที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจอุปสมบทเป็นภิกษุของสามเณรในเขตภาคกลาง.” วิทยุคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2544.

พิสมัย วิบูลย์สวัสดิ์ และคณะ. จิตวิทยาสังคมร่วมสมัย. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2538.

มงคล ด้านธานินทร์. เศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองเชิงระบบ. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2541.

มณฑล ไบบัว. การสื่อสารเพื่ออุดมการณ์แผ่นดินทอง. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮาส์, 2546.

มนทิรา ตุลาคุปต์. “การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตครอบครัวและความต้องการสนับสนุนทางสังคมของบุคคลของบุคลากรกรมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในการปฏิบัติงานศูนย์รังสิต.”

วิทยุคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544

ขงยุทธ ชนิกุล. “การมีส่วนร่วมในระบบสุขภาพภาคประชาชน ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสมุทรสงคราม.” วิทยุคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2546.

ยศ สันตสมบัติ. ความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน.

เชียงใหม่ : นพบุรีการพิมพ์, 2542.

ยุพิน คุ้มโหมด. “การศึกษาเปรียบเทียบผลการเสริมสร้างความรู้และทักษะทางสังคม ระหว่างการใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนภัทรธัญญาวิทยา จังหวัดนครปฐม.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2546.

รสสุคนธ์ พิไชยแพทย์. “การรับรู้บทบาทในการเป็นมารดาการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม ผลลัพธ์ในการตั้งครรถ์กับความสามารถในการดูแลตนเองหลังคลอดและดูแลบุตรของหญิงหลังคลอดที่คิดเชื่อเอชไอวี.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา สาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2543.

ระวีวรรณ ประกอบผล. เอกสารการสอนชุดวิชา หลักและทฤษฎีการสื่อสาร หน่วยที่ 1-8. พิมพ์ครั้งที่ 7. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2542.

รังสรรค์ ปิติปัญญา, ไพโรจน์ ลิ้มศรีสกุลวงศ์ และสุชิน ปลีหะจินดา. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของธุรกิจชุมชนในประเทศไทย โครงการย่อยที่ 6 สถานภาพและแนวทางในการพัฒนาเครือข่ายธุรกิจชุมชน. รายงานการวิจัยเสนอคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.2543.

วรัญญา มุนินทร์. “ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกลึกที่มีคุณค่าในตนเอง แรงสนับสนุนทางสังคม และพฤติกรรมดูแลตนเองของครูวัยหมดประจำเดือน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมสุขภาพ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.

วิลเลียม วิมุกตายน. “รูปแบบการฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารทางวาจา สำหรับนักศึกษาพยาบาล.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาคุณวุฒิปบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540.

สมพันธ์ เตชะอธิก และคณะ. “การวิจัยเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน” ในเอกสารประกอบการเสวนาทางวิชาการ เรื่อง การวิจัยเศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่น: ภาคเหนือ. จัดโดยคณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขาเศรษฐศาสตร์ และสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ ร่วมกับคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร วันพฤหัสบดีที่ 4 กรกฎาคม 2545ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2545.

- สุมพร ผลสนอง. “ความเข้มแข็งขององค์กรการเงินชุมชนในจังหวัดมหาสารคาม.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2550.
- สาโรศ เนติธรรม. พฤติกรรมองค์กร. สุราษฎร์ธานี : สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 2542.
- สุใจ พุดน้อย. “ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นสมาชิกกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่งในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(เกษตรศาสตร์) สาขาส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546.
- สุภัทรา เสงวนิชย์. “การรับรู้ภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจในช่วง พ.ศ. 2540-2541 และพฤติกรรมการประหยัดของบิดามารดา และบุตรวัยรุ่น.” ปริญญานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2541.
- สุภาภรณ์ วงศ์รักตระกูล. “ปัจจัยที่มีผลความสำเร็จของสถาบันการเงินชุมชน จังหวัดอุดรธานี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2546.
- สุมาลี ว่องเจริญกุล. “เครือข่ายทางสังคมและการสนับสนุนทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชนแห่งหนึ่งของกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขามานุษยวิทยาประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.
- สุนิจ พิทักษ์ชาติ. “ปัจจัยด้านสมาชิกที่มีผลต่อความเข้มแข็งขององค์กรการเงินชุมชน อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2547.
- สุวิทย์ คุณกิตติ. หลักการพัฒนากองทุนเป็นสถาบันการเงินชุมชน. สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2548. (อัครา)
- โสภณ สุภาพงษ์. “เศรษฐกิจพอเพียงทางรอดสังคมไทย.” นิตยสารสารคดี (กันยายน 2541.): 43.
- ไสว เลี่ยมแก้ว. จิต:การรับรู้. กรุงเทพมหานคร : สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม, 2548.

ภาษาต่างประเทศ

Barrera M, Ainley SL. The Structure of Social Support : a conceptual and empirical analysis.

Palo Alto, CA : Community Psychologist Press, 1983.

Cherry, Colin. On Human Communication. New York : Wiley, 1957.

Garrison, K.C., and Magoon. Robert. Educational Psychology. Columbus : Charles E. Meril Publishing, 1972.

Goldenson, Robert., and M. Longman. Dictionary of Psychology and Psychiaty. New York : Longman, 1984.

House, J.S. Work stress and Social Support. Philadelphia : Addison Wesley, 1981.

Kahn, R.L. In aging from birth to death : Inter Description Perspective. Corolado : Westtown Press, 1997.

Pender, N.J. Health Promotion in Nursing Practice. Norwalk : Appleton Century Craft, 1987.

Weiss, R. Doing Undo Others. New York : Prentice-Hall, 1974.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม (สำหรับผู้เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน)

เรื่อง ศึกษาการเป็นสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชน : กรณีศึกษาสถาบันสถาบันการเงินชุมชน

ตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ โดยจะนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามาเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนมากขึ้น ซึ่งจะมีผลดีต่อสถาบันการเงินชุมชนในการดำเนินงานและสร้างให้เศรษฐกิจชุมชนให้เข้มแข็ง และเป็นฐานรากในการพัฒนาประเทศในที่ยั่งยืนต่อไป

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้ตอบแบบสอบถามกรอกข้อมูลตามความเป็นจริง และผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านผู้ตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

คำสั่ง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ หรือ ✗ หรือกรอกข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ

☐ ต่ำกว่า 20 ปี	☐ 21 – 30 ปี	☐ 31 – 40 ปี
☐ 41 – 50 ปี	☐ 51 – 60 ปี	☐ มากกว่า 60 ปี
3. สถานภาพสมรส

☐ โสด	☐ สมรส	☐ หย่า/หม้าย
------------------------------	-------------------------------	-------------------------------------
4. ระดับการศึกษาสูงสุด

☐ ต่ำกว่าประถมศึกษา	☐ ประถมศึกษา	☐ มัธยมศึกษาตอนต้น
☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	☐ อนุปริญญา/ปวส.	☐ ปริญญาตรี
☐ ปริญญาโท	☐ สูงกว่าปริญญาโท	☐ อื่นๆ ระบุ.....
5. อาชีพที่เป็นรายได้หลัก

☐ ทำนา	☐ ทำไร่	☐ ทำสวน
☐ เลี้ยงสัตว์	☐ ค้าขาย	☐ รับจ้างทั่วไป
☐ ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	☐ พนักงานบริษัท	☐ ธุรกิจส่วนตัว
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....		
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนหลังจากหักค่าใช้จ่ายแล้ว

☐ ต่ำกว่า 5,000 บาท	☐ 5,001 – 10,000 บาท	☐ 10,001 – 15,000 บาท
☐ 15,001- 20,000 บาท	☐ 20,001 – 25,000 บาท	☐ 25,001 - 30,000 บาท
☐ 30,001- 35,000 บาท	☐ 35,001 – 40,000 บาท	☐ มากกว่า 40,000 บาท
7. จำนวนที่ดินทำกิน

☐ น้อยกว่า 1 ไร่	☐ 1 - 3 ไร่	☐ 3 - 5 ไร่
☐ 6 - 10 ไร่	☐ 11 - 15 ไร่	☐ 16 - 20 ไร่
		☐ มากกว่า 20 ไร่

8. ลักษณะการครอบครองที่ดินทำกิน

- เป็นของตนเองทั้งหมด เป็นของตนเองบางส่วน เช่าผู้อื่นทั้งหมด
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

9. ระยะทางจากบ้านถึงสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ

- น้อยกว่า 1 กิโลเมตร 1 – 5 กิโลเมตร 6 – 10 กิโลเมตร
 11 – 15 กิโลเมตร 16 - 20 กิโลเมตร มากกว่า 20

กิโลเมตร

10. สถานภาพการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำในปัจจุบัน

โดยมีระยะเวลาการเป็นสมาชิก (โปรดระบุ)

- ต่ำกว่า 1 ปี
 1 ปี
 2 ปี
 3 ปี
 มากกว่า 3 ปี

ปัจจุบันท่านใช้บริการอะไรบ้างจากสถาบันการเงินชุมชน (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ออมเงินเพื่อรับเงินปันผล
 กู้ยืมเงิน
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

11. ในปัจจุบันท่านมีการกู้ยืมเงินจากแหล่ง/สถาบันการเงินใดบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ไม่มี
 สถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ
 ธนาคาร
 เงินกู้ยืมในระบบ
 บัตรเงินสดหรือบัตรเครดิตต่างๆ ของธนาคารต่างๆ
 บัตรเงินสดหรือบัตรเครดิตต่างๆ ของสถาบันการเงินเอกชน เช่น อีออน พาวเวอร์บาย เป็นต้น
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

12. ก่อนที่ท่านจะสมัครเป็นสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชนบางระกำ ท่านเคยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถาบันการเงินชุมชนจากสื่อต่าง ๆ อยู่ในระดับใด

แหล่งข้อมูลในการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสถาบันการเงินชุมชน	เป็นประจำ	เป็นบางครั้ง	ไม่เคยเลย
1. เอกสารสิ่งพิมพ์ เช่น แผ่นพับ ใบปลิว			
2. อินเทอร์เน็ต			
3. โทรทัศน์			
4. วิทยุชุมชน			
5. สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร			
6. ป้ายประกาศ/ป้ายโฆษณา			
7. พัฒนาการประจำตำบล			
8. คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน			
9. เจ้าหน้าที่สถาบันการเงินชุมชน			
10. ตัวแทนของสถาบันการเงินชุมชนที่มาร่วมประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน			
11. เพื่อนบ้าน			
12. หอกระจายข่าวหมู่บ้าน			
13. อื่นๆ (โปรดระบุ).....			

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ การให้บริการ และหลักการดำเนินงานของสถาบันการเงิน

ชุมชน

คำสั่ง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ หรือ ✗ ในช่องทางขวามือที่ถูกต้องที่สุดเพียงช่องเดียว

รายละเอียด	ใช่	ไม่ใช่
1. สถาบันการเงินชุมชนให้บริการทางการเงินแก่ชุมชนเพื่อป้องกันมิให้คนในชุมชนไปใช้บริการสถาบันการเงินอื่นๆ		
2. สถาบันการเงินชุมชนเน้นการให้สินเชื่อ (กู้ยืมเงิน) เพียงอย่างเดียว		
3. สถาบันการเงินชุมชนจัดตั้งขึ้นเพื่อสร้างโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพและมีรายได้อย่างทั่วถึง		
4. ในการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินชุมชนนั้นจะให้กู้ได้ไม่เกิน 1 ปี		
5. สถาบันการเงินชุมชนให้สินเชื่อ (กู้ยืมเงิน) แก่สมาชิก ประชาชนทั่วไป และองค์กรการเงินอื่นที่ไม่ได้เป็นสมาชิกด้วย		
6. สมาชิกต้องมีส่วนร่วมในการถือหุ้นและการออมเงินอย่างสม่ำเสมอไว้กับสถาบันการเงินชุมชน		
7. สมาชิกสามารถกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินชุมชนได้ไม่เกิน 30,000 บาท		
8. คณะกรรมการของสถาบันการเงินชุมชนจะเป็นผู้ตัดสินใจในการบริหารงานต่างๆ ทั้งหมด		
9. สถาบันการเงินชุมชนจะจัดให้มีการประชุมใหญ่ปีละ 1 ครั้ง		
10. สมาชิกมีหน้าที่เข้าร่วมประชุมและสนับสนุนกิจกรรมของสถาบันการเงินชุมชน		

ตอนที่ 2 (ต่อ) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ การให้บริการ และหลักการดำเนินงานของสถาบันการเงิน

ชุมชน

คำสั่ง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ หรือ ✗ ในช่องทางขวามือที่ถูกต้องที่สุดเพียงช่องเดียว

รายละเอียด	ใช่	ไม่ใช่
11. ในการประชุมสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชนมีสิทธิ์ในการแสดงความคิดเห็นในการดำเนินงานของสถาบัน		
12. คณะกรรมการของสถาบันการเงินชุมชนมาจากการเลือกตั้ง โดยมีวาระการดำรงตำแหน่ง 2 ปี		
13. ผู้จัดการสถาบันการเงินชุมชนมีหน้าที่ในการกำหนดวงเงินกู้ให้แก่สมาชิกแต่ละคน		
14. อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก เงินกู้ของสถาบันการเงินชุมชนถูกกำหนดโดยผู้จัดการสถาบัน		
15. สถาบันการเงินชุมชนจะมีการจัดสวัสดิการและสวัสดิภาพต่างๆ แก่สมาชิกและชุมชนด้วย		
16. สถาบันการเงินชุมชนเป็นแหล่งเงินทุนที่คนในชุมชนจัดตั้งขึ้นเอง		

ตอนที่ 3 ปัจจัยสนับสนุนอื่นๆ ในการสมัครเข้าเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

คำสั่ง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ หรือ ✗ ในช่องทางขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

รายละเอียด	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชน					
ตำบลบางระกำ					
1. คณะกรรมการบริหารมีความรู้ ความสามารถในการบริหารสถาบันการเงินชุมชน					
2. คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนมีความกระตือรือร้นในการทำงาน					
3. คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนบริหารงานตามขั้นตอน ระเบียบ และวิธีปฏิบัติที่ถูกต้อง					
4. คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชน มีความเสียสละ โดยเห็นประโยชน์ของส่วนรวม มากกว่าของตัวเอง					
5. คณะกรรมการฯ มีความน่าเชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับของชุมชน					
6. คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนมีความซื่อสัตย์และความโปร่งใส					
7. คณะกรรมการฯ มีการพัฒนา ปรับปรุง การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง					

ตอนที่ 3 (ต่อ) ปัจจัยสนับสนุนอื่นๆ ในการสมัครเข้าเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

คำสั่ง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ หรือ ✗ ในช่องทางขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

การสนับสนุนจากเพื่อนบ้าน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ก่อนเข้าเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน เพื่อนบ้านที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน เข้ามาเชิญชวนท่านให้เข้าเป็นสมาชิกด้วย					
2. ก่อนเข้าเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน เพื่อนบ้านให้คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนการสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน					
3. ก่อนเข้าเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน เพื่อนบ้านให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน					
4. ในปัจจุบันเพื่อนบ้านของท่านส่วนใหญ่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน					
5. เพื่อนบ้านของท่านมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นหลังจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน					
การสนับสนุนจากคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ก่อนเข้าเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน คณะกรรมการฯ มีการเชิญชวนเชิญชวนท่านให้เข้าเป็นสมาชิกด้วย					
2. ก่อนเข้าเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน คณะกรรมการฯ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนการสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน					
3. ก่อนเข้าเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน คณะกรรมการฯ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน					
4. ก่อนเข้าเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน คณะกรรมการฯ มีการตอบคำถามเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถาบันการเงินได้อย่างชัดเจน					

ตอนที่ 3 (ต่อ) ปัจจัยสนับสนุนอื่นๆ ในการสมัครเข้าเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

คำสั่ง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ หรือ ✗ ในช่องทางขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ก่อนเข้าเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้ามาเชิญชวนท่านให้เข้าเป็น สมาชิกสถาบันการเงินชุมชน					
2. ก่อนเข้าเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน เจ้าหน้าที่ของรัฐให้คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอน การสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน					
3. ก่อนเข้าเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน เจ้าหน้าที่ของรัฐให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทน ที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงิน ชุมชน					
การรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิก สถาบันการเงินชุมชน	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. สถาบันการเงินชุมชนสามารถกู้เงินได้โดยมี ขั้นตอนที่ไม่ยุ่งยาก					
2. การสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน มีแต่ผลดีมากกว่าผลเสีย					
3. การสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนทำ ให้ท่านได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่า					
4. การสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน เป็นการสร้างความมั่นคงให้กับชีวิต					
5. การสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน สามารถช่วยแก้ไขปัญหาการขาดเงินทุนในการ ประกอบอาชีพต่างๆ ได้เป็นอย่างดี					
6. สถาบันการเงินชุมชนเป็นแหล่งออมเงินที่มี ความมั่นคง ปลอดภัย และมีผลตอบแทนที่ เหมาะสม					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

4.1 ท่านคิดว่าท่านยังคงต้องการที่จะเป็นสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำต่อไปอีกหรือไม่

ต้องการ เพราะ

.....

.....

ไม่เป็นต่อ เพราะ

.....

.....

4.2 ท่านคิดว่าผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำในปัจจุบันอยู่ในระดับใด

(โปรดเลือกเพียง 1 ข้อเท่านั้น)

ดีมาก

ดี

พอใช้

แย่

แย่มาก

เหตุผล

.....

.....

4.3 ท่านมีข้อเสนอแนะต่อสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำอย่างไรบ้าง เพื่อให้คนในชุมชนสมัครเข้าเป็นสมาชิกมากขึ้น

.....

.....

4.4 ท่านคิดว่าสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำควรจะมีการปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงานอย่างไรบ้าง

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัย

8. ลักษณะการครอบครองที่ดินทำกิน

- เป็นของตนเองทั้งหมด เป็นของตนเองบางส่วน เข้าผู้อื่นทั้งหมด
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

9. ระยะทางจากบ้านถึงสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ

- น้อยกว่า 1 กิโลเมตร 1 – 5 กิโลเมตร 6 – 10 กิโลเมตร
 11 – 15 กิโลเมตร 16 - 20 กิโลเมตร มากกว่า 20 กิโลเมตร

10. เหตุผลหลักที่ทำให้ท่านไม่สมัครเข้าเป็นสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชน (โปรดเลือกเพียง 1 ข้อเท่านั้น)

- ไม่มั่นใจในความมั่นคงและปลอดภัยของสถาบันการเงินชุมชน
 ไม่มั่นใจในการบริหารงานของคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน
 ผลตอบแทนที่ได้รับไม่เหมาะสม
 อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูงเกินไป
 สามารถเข้าถึงแหล่ง/สถาบันการเงินอื่นๆ ได้สะดวกกว่า
 ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับผลประโยชน์ต่างๆ ที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

11. ในปัจจุบันท่านมีการกู้ยืมเงินจากแหล่ง/สถาบันการเงินใดบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ไม่มี สถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ
 ธนาคาร เงินกู้้นอกระบบ
 บัตรเงินสดหรือบัตรเครดิตต่างๆ ของธนาคารต่างๆ
 บัตรเงินสดหรือบัตรเครดิตต่างๆ ของสถาบันการเงินเอกชน เช่น อีออน พาวเวอร์บาย เป็นต้น
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

12. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำในระดับใด

แหล่งข้อมูลในการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสถาบันการเงินชุมชน	เป็นประจำ	เป็นบางครั้ง	ไม่เคยเลย
1. เอกสารสิ่งพิมพ์ เช่น แผ่นพับ ใบปลิว			
2. อินเทอร์เน็ต			
3. โทรทัศน์			
4. วิทยุชุมชน			
5. สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร			
6. ป้ายประกาศ/ป้ายโฆษณา			
7. พัฒนาการประจำตำบล			
8. คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน			
9. เจ้าหน้าที่สถาบันการเงินชุมชน			
10. ตัวแทนของสถาบันการเงินชุมชนที่มาร่วมประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน			
11. เพื่อนบ้าน			
12. หอกระจายข่าวหมู่บ้าน			
13. อื่นๆ (โปรดระบุ).....			

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ การให้บริการ และหลักการดำเนินงานของสถาบันการเงิน

ชุมชน

คำสั่ง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ หรือ ✗ ในช่องทางขวามือที่ถูกต้องที่สุดเพียงช่องเดียว

รายละเอียด	ใช่	ไม่ใช่
1. สถาบันการเงินชุมชนให้บริการทางการเงินแก่ชุมชนเพื่อป้องกันมิให้คนในชุมชนไปใช้บริการสถาบันการเงินอื่นๆ		
2. สถาบันการเงินชุมชนเน้นการให้สินเชื่อ (กู้ยืมเงิน) เพียงอย่างเดียว		
3. สถาบันการเงินชุมชนจัดตั้งขึ้นเพื่อสร้างโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพและมีรายได้อย่างทั่วถึง		
4. ในการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินชุมชนนั้นจะให้ผู้กู้ได้ไม่เกิน 1 ปี		
5. สถาบันการเงินชุมชนให้สินเชื่อ (กู้ยืมเงิน) แก่สมาชิก ประชาชนทั่วไป และองค์กรการเงินอื่นที่ไม่ได้เป็นสมาชิกด้วย		
6. สมาชิกต้องมีส่วนร่วมในการถือหุ้นและการออมเงินอย่างสม่ำเสมอไว้กับสถาบันการเงินชุมชน		
7. สมาชิกสามารถกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินชุมชนได้ไม่เกิน 30,000 บาท		
8. คณะกรรมการของสถาบันการเงินชุมชนจะเป็นผู้ตัดสินใจในการบริหารงานต่างๆ ทั้งหมด		
9. สถาบันการเงินชุมชนจะจัดให้มีการประชุมใหญ่ปีละ 1 ครั้ง		
10. สมาชิกมีหน้าที่เข้าร่วมประชุมและสนับสนุนกิจกรรมของสถาบันการเงินชุมชน		
11. ในการประชุมสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชนมีสิทธิ์ในการแสดงความคิดเห็นในการดำเนินงานของสถาบัน		
12. คณะกรรมการของสถาบันการเงินชุมชนมาจากการเลือกตั้ง โดยมีวาระการดำรงตำแหน่ง 2 ปี		
13. ผู้จัดการสถาบันการเงินชุมชนมีหน้าที่ในการกำหนดวงเงินกู้ให้แก่สมาชิกแต่ละคน		
14. อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก เงินกู้ของสถาบันการเงินชุมชนถูกกำหนดโดยผู้จัดการสถาบัน		
15. สถาบันการเงินชุมชนจะมีการจัดสวัสดิการและสวัสดิภาพต่างๆ แก่สมาชิกและชุมชนด้วย		
16. สถาบันการเงินชุมชนเป็นแหล่งเงินทุนที่คนในชุมชนจัดตั้งขึ้นเอง		

ตอนที่ 3 ปัจจัยสนับสนุนอื่นๆ ในการสมัครเข้าเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

คำสั่ง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ หรือ ✗ ในช่องทางขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

รายละเอียด	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ					
1. คณะกรรมการบริหารมีความรู้ ความสามารถในการบริหารสถาบันการเงินชุมชน					
2. คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนมีความกระตือรือร้นในการทำงาน					

ตอนที่ 3 (ต่อ) ปัจจัยสนับสนุนอื่นๆ ในการสมัครเข้าเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

คำสั่ง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ หรือ ✗ ในช่องทางขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

รายละเอียด	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
3. คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชน บริหารงานตามขั้นตอน ระเบียบ และวิธีปฏิบัติ ที่ถูกต้อง					
4. คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนมีความ เสียสละ โดยเห็นประโยชน์ของส่วนรวม มากกว่าของ ตัวเอง					
5. คณะกรรมการฯ มีความน่าเชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับของ ชุมชน					
6. คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนมีความ ซื่อสัตย์และความโปร่งใส					
7. คณะกรรมการฯ มีการพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินงาน อย่างต่อเนื่อง					
การสนับสนุนจากเพื่อนบ้าน	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เพื่อนบ้านที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนเข้ามาเชิญ ชวนท่านให้เข้าเป็นสมาชิกด้วย					
2. เพื่อนบ้านให้คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอน การสมัครเป็น สมาชิกสถาบันการเงินชุมชน					
3. เพื่อนบ้านให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนที่จะได้รับจาก การเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน					
4. ในปัจจุบันเพื่อนบ้านของท่านส่วนใหญ่เป็นสมาชิก สถาบันการเงินชุมชน					
5. เพื่อนบ้านของท่านมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นหลังจาก การ เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน					
การสนับสนุนจากคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. คณะกรรมการฯ มีการเชิญชวนเชิญชวนท่านให้เข้าเป็น สมาชิกด้วย					
2. คณะกรรมการฯ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนการสมัคร เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน					
3. คณะกรรมการฯ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลประโยชน์ ที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน					

ตอนที่ 3 (ต่อ) ปัจจัยสนับสนุนอื่นๆ ในการสมัครเข้าเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

คำสั่ง กรุณาใส่เครื่องหมาย หรือ ในช่องทางขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

การสนับสนุนจากคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4. คณะกรรมการฯ มีการตอบคำถามเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถาบันการเงินได้อย่างชัดเจน					
การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้ามาเชิญชวนท่านให้เข้าเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน					
2. เจ้าหน้าที่ของรัฐให้คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนการสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน					
3. เจ้าหน้าที่ของรัฐให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน					
การรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. สถาบันการเงินชุมชนสามารถกู้เงินได้โดยมีขั้นตอนที่ไม่ยุ่งยาก					
2. การสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนมีแต่ผลดีมากกว่าผลเสีย					
3. การสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนทำให้ท่านได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่า					
4. การสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนเป็นการสร้างความมั่นคงให้กับชีวิต					
5. การสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน สามารถช่วยแก้ไขปัญหาการขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพต่างๆ ได้เป็นอย่างดี					
6. สถาบันการเงินชุมชนเป็นแหล่งออมเงินที่มีความมั่นคงปลอดภัย และมีผลตอบแทนที่เหมาะสม					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

4.1 ท่านคิดว่าผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำในปัจจุบันอยู่ในระดับใด
(โปรดเลือกเพียง 1 ข้อเท่านั้น)

ดีมาก ดี พอใช้ แย่ แย่มาก

เหตุผล

.....
.....

4.2 ท่านมีข้อเสนอแนะต่อสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำอย่างไรบ้าง เพื่อให้คนในชุมชนสมัครเข้าเป็นสมาชิกมากขึ้น

.....
.....

4.3 ท่านคิดว่าสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำควรจะมีการปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงานอย่างไรบ้าง

.....
.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัย

ภาคผนวก ข
ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ความเข้าใจในหลักการสถาบันการเงินชุมชน

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
K1	11.2333	7.2195	.4813	.6666
K2	11.3000	7.3897	.3704	.6800
K3	11.0333	8.3092	.1446	.7019
K4	11.3000	7.9414	.1531	.7072
K5	11.1333	8.3954	.0209	.7159
K6	11.3000	7.4586	.3423	.6836
K7	11.3333	7.6092	.2720	.6927
K8	11.3333	7.1954	.4371	.6709
K9	11.0667	8.1333	.2061	.6977
K10	11.1667	7.7989	.2732	.6917
K11	11.2333	7.3575	.4202	.6742
K12	11.1667	8.0057	.1797	.7015
K13	11.3000	7.3207	.3987	.6763
K14	11.4000	6.8000	.5825	.6498
K15	11.1000	8.2310	.1182	.7056
K16	11.1000	7.9552	.2617	.6929

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 16

Alpha = .7026

ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหาร

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
S1	22.7000	5.1138	.6225	.6889
S2	22.9333	4.5471	.6657	.6698
S3	22.8667	5.9816	.3261	.7480
S4	23.0333	6.9989	-.0966	.8147
S5	22.7667	5.3575	.6292	.6946
S6	22.8000	4.9931	.5694	.6972
S7	22.9000	4.4379	.5986	.6894

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0 N of Items = 7

Alpha = .7514

การสนับสนุนจากเพื่อนบ้าน

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
HF1	11.5667	6.5299	.4355	.6844
HF2	11.6667	5.7471	.5800	.6224
HF3	11.4000	6.4552	.4458	.6804
HF4	11.2000	6.5793	.4214	.6900
HF5	11.5000	6.6724	.4976	.6624

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0 N of Items = 5

Alpha = .7164

การสนับสนุนจากคณะกรรมการ

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
COM1	9.9667	6.6540	.7547	.8820
COM2	9.7333	6.7540	.8875	.8450
COM3	9.7000	5.6655	.8465	.8497
COM4	9.8000	6.7172	.6732	.9122

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0 N of Items = 4

Alpha = .9017

การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
GOV1	5.1000	3.3345	.8975	.9155
GOV2	5.2667	3.3057	.8959	.9166
GOV3	5.1000	3.2655	.8727	.9349

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0 N of Items = 3

Alpha = .9468

การรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิก

	Scale	Scale	Corrected	
	Mean	Variance	Item-	Alpha
	if Item	if Item	Total	if Item
	Deleted	Deleted	Correlation	Deleted
BEN1	19.2667	5.7195	.1177	.8415
BEN2	19.1667	4.9023	.6002	.7532
BEN3	19.3333	3.9540	.7848	.6940
BEN4	19.3000	3.5966	.7358	.7039
BEN5	19.2333	4.3920	.5055	.7701
BEN6	19.2000	4.7862	.6099	.7487

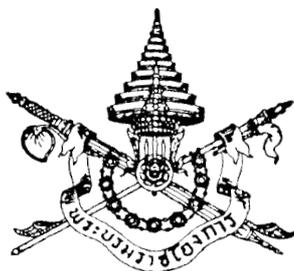
Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0 N of Items = 6

Alpha = .7904

ภาคผนวก ค

พระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2547

พระราชบัญญัติ

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๕๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

เป็นปีที่ ๕๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“กองทุนหมู่บ้าน” หมายความว่า กองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมือง แล้วแต่กรณี

“หมู่บ้าน” หมายความว่า หมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่

“ชุมชนเมือง” หมายความว่า ชุมชนในเขตเทศบาล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา หรือเขตพื้นที่อื่น ทั้งนี้ โดยมีขอบเขตตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

“คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง แล้วแต่กรณี

“กรรมการกองทุนหมู่บ้าน” หมายความว่า กรรมการในคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือกรรมการในคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง แล้วแต่กรณี

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกของกองทุนหมู่บ้านหรือสมาชิกของกองทุนชุมชนเมือง แล้วแต่กรณี

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการในคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ประกาศและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

กองทุนหมู่บ้าน

มาตรา ๕ ในแต่ละหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองให้จัดตั้งกองทุนหมู่บ้านขึ้นกองทุนหนึ่ง เรียกชื่อว่า “กองทุนหมู่บ้าน” หรือ “กองทุนชุมชนเมือง” แล้วแต่กรณี โดยให้คณะผู้จัดตั้งกองทุนหมู่บ้านยื่นขอจัดตั้งและจดทะเบียนกองทุนหมู่บ้านต่อนายทะเบียนกองทุนหมู่บ้านตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

กองทุนหมู่บ้านที่จดทะเบียนตามวรรคหนึ่งให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ เพิ่มรายได้ และลดรายจ่าย หรือสำหรับการส่งเสริมและพัฒนาไปสู่การสร้างสวัสดิภาพ สวัสดิการ หรือประโยชน์ส่วนรวมอื่นใดให้แก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

(๒) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเร่งด่วนสำหรับประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

(๓) รับฝากเงินจากสมาชิกและจัดหาทุนจากแหล่งเงินทุนอื่น เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์

(๔) ให้กู้ยืมเงินแก่กองทุนหมู่บ้านอื่น เพื่อประโยชน์ในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจของหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

(๕) กระทำการใดๆ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ คุณภาพชีวิต สวัสดิภาพ และสวัสดิการของสมาชิกหรือประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของกองทุนหมู่บ้านตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่มีกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับใด กำหนดให้กิจการกองทุนหมู่บ้านต้องดำเนินการหรือต้องเสียภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียม อันเป็นภาระที่ไม่เหมาะสมหรือเกินสมควร คณะกรรมการอาจเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการให้มีการลดภาระดังกล่าวแก่กิจการของกองทุนหมู่บ้านได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๖ ทุนและทรัพย์สินในการดำเนินการของกองทุนหมู่บ้านประกอบด้วย

(๑) เงินที่คณะกรรมการจัดสรรให้

(๒) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

(๓) เงินที่สมาชิกลำมาลงหุ้นหรือฝากไว้กับกองทุนหมู่บ้านตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๔) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่กองทุนหมู่บ้านได้รับบริจาคโดยปราศจากเงื่อนไขหรือข้อผูกพันใดๆ

(๕) ดอกผล รายได้ หรือผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุนหมู่บ้าน

มาตรา ๗ สมาชิกและกรรมการกองทุนหมู่บ้านต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

การคัดเลือกกรรมการกองทุนหมู่บ้านตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงชายและหญิงในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

มาตรา ๘ การจัดตั้ง การจดทะเบียน และการดำเนินการของกองทุนหมู่บ้านให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๙ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกองทุนหมู่บ้าน รวมทั้งตรวจสอบ กำกับ ดูแล และจัดสรรดอกผล รายได้หรือผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุนหมู่บ้าน

(๒) ออกประกาศ ระเบียบ หรือข้อบังคับ เกี่ยวกับการบริหารกองทุนหมู่บ้าน

(๓) จัดตั้งสำนักงานกองทุนหมู่บ้าน หรือสำนักงานกองทุนชุมชนเมือง แล้วแต่กรณี
 (๔) รับสมาชิกและจัดทำทะเบียนสมาชิก
 (๕) จัดหาทุนจากแหล่งเงินทุนตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด
 (๖) พิจารณาเงินกู้ยืมให้แก่สมาชิกหรือกองทุนหมู่บ้านอื่นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
 ที่คณะกรรมการกำหนด

(๗) ทำนิติกรรม สัญญา หรือดำเนินการเกี่ยวกับภาระผูกพันของกองทุนหมู่บ้าน
 (๘) จัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้านตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ
 กำหนด

(๙) สำรวจ และจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ อุตสาหกรรมครัวเรือน และวิสาหกิจ
 ชุมชน ในเขตพื้นที่หมู่บ้านหรือชุมชนเมือง ตลอดจนข้อมูลและการดำเนินการเกี่ยวกับกองทุนอื่นๆ
 ที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

(๑๐) พิจารณาดำเนินการใดๆ เพื่อสวัสดิภาพ สวัสดิการ หรือประโยชน์ส่วนรวมอื่นใดของสมาชิก
 และหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

(๑๑) ดำเนินการอื่นใดเพื่อให้สอดคล้องและเกื้อกูลกับกองทุนอื่นๆ ที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้านหรือ
 ชุมชนเมือง

(๑๒) ติดตามและประเมินผลการดำเนินการของกองทุนหมู่บ้าน

(๑๓) รายงานผลการดำเนินการ ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งฐานะการเงินของกองทุนหมู่บ้าน
 ให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ตลอดจนรายงานเรื่องดังกล่าวให้สมาชิกทราบตามที่
 คณะกรรมการกำหนด

(๑๔) ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งตามที่คณะกรรมการ
 กำหนดหรือมอบหมาย

การดำเนินการใดๆ ตาม (๑๐) ให้ใช้จ่ายจากเงินรายได้ของกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งมีเงินที่ได้รับ
 จัดสรรจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่มีการเลิกกองทุนหมู่บ้านใด ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ และ
 หนี้สินของกองทุนหมู่บ้านนั้น ไปเป็นของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ตามระเบียบที่
 คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่กองทุนหมู่บ้านใดยุบรวมกับกองทุนหมู่บ้านอื่นเพื่อจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านใหม่ หรือ
 ยุบรวมกับกองทุนหมู่บ้านอื่น ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ และหนี้สินของกองทุนหมู่บ้านนั้น

ไปเป็นของกองทุนหมู่บ้านที่จัดตั้งใหม่หรือกองทุนหมู่บ้านที่ไปรวม แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่กองทุนหมู่บ้านใดแยกกองทุนหมู่บ้านบางส่วนเพื่อจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านใหม่ หรือแยกกองทุนหมู่บ้านบางส่วนเพื่อรวมกับกองทุนหมู่บ้านอื่น ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ และหนี้สินบางส่วนของกองทุนหมู่บ้านนั้น ไปเป็นของกองทุนหมู่บ้านที่จัดตั้งใหม่หรือกองทุนหมู่บ้านที่ไปรวมแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๒

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

มาตรา ๑๑ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่ง เรียกว่า “กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ” โดยเป็นหน่วยงานของรัฐมีฐานะเป็นนิติบุคคลและมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อจัดสรรให้กองทุนหมู่บ้านสำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ เพิ่มรายได้ และลดรายจ่าย หรือสำหรับการส่งเสริมและพัฒนาไปสู่การสร้างสวัสดิภาพ สวัสดิการ หรือประโยชน์ส่วนรวมอื่นใดให้แก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

(๒) เป็นผู้จัดหาแหล่งเงินทุนและประสานงานในการกู้ยืมเงินระหว่างกองทุนหมู่บ้าน

(๓) ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านของตนเอง

(๔) สนับสนุนการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองทั้งในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่มเพื่อการแก้ไขปัญหา และเสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

(๕) สนับสนุนการเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

มาตรา ๑๒ ทุนและทรัพย์สินในการดำเนินการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ประกอบด้วย

(๑) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับโอนมาตามมาตรา ๓๑

(๒) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

(๓) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติได้รับบริจาคโดยปราศจากเงื่อนไขหรือข้อผูกพันใดๆ

(๔) ดอกผล รายได้หรือผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

มาตรา ๑๓ กิจการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน และกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม ทั้งนี้ ผู้อำนวยการ เจ้าหน้าที่ และลูกจ้างของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๑๔ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๑๕ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ให้จ่ายจากเงินของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

รายได้ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติให้เป็นของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ โดยไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้ของแผ่นดิน

เงินของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติส่วนที่ยังมิได้จัดสรรให้แก่กองทุนหมู่บ้าน ให้นำไปหาผลประโยชน์ได้โดยการฝากกับธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจหรือธนาคารพาณิชย์ หรือซื้อหลักทรัพย์ของรัฐบาล ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

ทรัพย์สินอื่นของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติให้นำไปหาผลประโยชน์ซึ่งไม่มีลักษณะที่เสี่ยงต่อความเสียหายได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ” เรียกโดยย่อว่า “กทบ.” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือผู้ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นรองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง

(๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง

(๔) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการ

พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขานุการนายกรัฐมนตรี ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน อธิบดีกรมบัญชีกลาง เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

(๕) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมาจากผู้แทนกรรมการกองทุนหมู่บ้านจำนวนสิบสี่คน

(๖) ผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจำนวนห้าคน

ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้ประธานกรรมการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๕) และ (๖) ตามหลักเกณฑ์และ
วิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๕) ให้คำนึงถึงชายและหญิงในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน
ประธานกรรมการอาจแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการได้

มาตรา ๑๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้
แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ประธานกรรมการแต่งตั้งกรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิแทน โดยให้มีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้น
จากตำแหน่ง

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่
ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินการต่อไปจนกว่ากรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะกรรมการมีมติให้ออก

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำ
โดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๑๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย และแนวทางการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติและ
สำนักงาน

(๒) จัดหาเงินทุนของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ และจัดสรรเงินให้แก่กองทุนหมู่บ้าน

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงินของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการนำทรัพย์สินของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติไปหาผลประโยชน์

(๕) ออกระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดตั้งและจดทะเบียนกองทุนหมู่บ้าน

(๖) ออกระเบียบเกี่ยวกับการคัดเลือก คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน รวมทั้งการบริหารงานและการประชุมของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

(๗) ออกระเบียบเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิก

(๘) ออกระเบียบเกี่ยวกับการเลิก ยุบรวม หรือแยกกองทุนหมู่บ้าน

(๙) ออกระเบียบเกี่ยวกับการประชุมของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน

(๑๐) ออกระเบียบเกี่ยวกับคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การปฏิบัติงานในหน้าที่และการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการ

(๑๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา วิจัย และพัฒนากองทุนหมู่บ้าน

(๑๒) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการสร้างและพัฒนาเครือข่ายกองทุนในทุกระดับ

(๑๓) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๔) รายงานผลการดำเนินการ ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งจัดทำงบการเงินของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติให้คณะรัฐมนตรีทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๑๕) ติดตามผลและประเมินผลการดำเนินการของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านแล้วรายงานต่อคณะรัฐมนตรี

(๑๖) ออกประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่ง เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ในกรณีที่มีการออกระเบียบใหม่เกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือสมาชิก ถ้ากรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือสมาชิกผู้ใดมีคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามขัดกับระเบียบใหม่ดังกล่าว ให้ผู้นั้นพ้นจากการเป็นกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือสมาชิก แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๐ กรรมการและอนุกรรมการอาจได้รับเบี้ยประชุม ค่าพาหนะ ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอย่างอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้จ่ายจากเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

ที่ปรึกษาอาจได้รับค่าตอบแทน ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๑ ให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติมีสำนักงานใหญ่ เรียกว่า “สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ” เรียกโดยย่อว่า “สทพ.” และอาจตั้งสาขาตามความจำเป็นก็ได้

มาตรา ๒๒ สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินการต่าง ๆ ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
- (๒) เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ
- (๓) ดำเนินการและประสานงานกับส่วนราชการและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (๔) ดำเนินการหรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่น ๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองทุนหมู่บ้าน

และรายงานผลต่อคณะกรรมการ

- (๕) ติดตามผลและประเมินผลการดำเนินการของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
- (๖) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานเสนอต่อคณะกรรมการ
- (๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๓ ให้คณะกรรมการเป็นผู้คัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ มีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปและรับผิดชอบในการปฏิบัติงานของสำนักงาน

ผู้อำนวยการอาจแต่งตั้งรองผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเป็นผู้ช่วยปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ผู้อำนวยการหรือบุคคลซึ่งผู้อำนวยการมอบอำนาจ เป็นนายทะเบียนกองทุนหมู่บ้าน โดยให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการกำหนด

ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้าง และรับผิดชอบการบริหารกิจการของสำนักงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ และตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ และนโยบายที่คณะกรรมการกำหนด

ในกิจการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกให้ผู้อำนวยการเป็นผู้แทนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

นิติกรรมที่ผู้อำนวยการกระทำโดยฝ่าฝืนระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนดยอมไม่ผูกพัน กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ให้ผู้อำนวยการได้รับเงินค่าจ้าง ค่าตอบแทน และเงินอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การปฏิบัติงานในหน้าที่ และการประเมินผล การปฏิบัติงานของผู้อำนวยการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๔ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสำนักงาน รัฐมนตรีอาจขอให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงานเป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับอนุมัติจาก ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของผู้นั้น แล้วแต่กรณี

เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการได้รับอนุญาตให้ออกจากราชการหรือออกจากงานไปปฏิบัติงานใดๆ และให้นับเวลา ระหว่างที่มาปฏิบัติงานในสำนักงาน สำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญหรือประโยชน์ตอบแทนอื่น ทำนองเดียวกันเสมือนอยู่ปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานเต็มเวลาดังกล่าว แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๕ ในกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๒๔ ขอลับเข้ารับราชการหรือปฏิบัติงาน ในสังกัดเดิมภายในกำหนดเวลาที่อนุมัติ ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและ รับเงินเดือนตามข้อตกลงที่ทำไว้ในการอนุมัติตามมาตรา ๒๔

หมวด ๓

การบัญชีและการตรวจสอบ

มาตรา ๒๖ ภายในกำหนดเวลาหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีให้สำนักงานจัดทำงบการเงิน แสดงฐานะการเงินและทำรายงานแสดงผลการปฏิบัติงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งผู้ตรวจสอบ เพื่อตรวจสอบและประเมินผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและการดำเนินการของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านได้ตามที่เห็นสมควร ในการนี้ ให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีหน้าที่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบ

ให้ผู้ตรวจสอบตามวรรคหนึ่งจัดส่งผลประกอบการและงบการเงินให้สำนักงาน และแสดงความเห็น ภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๒๘ ให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุของกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติแล้วรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ให้สำนักงานจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด การปิดบัญชีให้กระทำปีละหนึ่งครั้งตามรอบปีงบประมาณ และให้จัดส่งงบการเงินให้สำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบและแสดงความเห็นภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบและแสดงความเห็นแล้ว ให้เสนองบการเงินดังกล่าวต่อ คณะกรรมการและคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๔

การกำกับและควบคุม

มาตรา ๒๙ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ โดยทั่วไปเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ และให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล หรือมติของคณะรัฐมนตรี

ในกรณีที่ผู้อำนวยการเห็นว่ากองทุนหมู่บ้านดำเนินการจัดการกองทุนหมู่บ้านในลักษณะที่อาจเป็นเหตุ ให้เกิดความเสียหายแก่กองทุนหมู่บ้าน หรือกองทุนหมู่บ้านไม่ปฏิบัติตามประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของคณะกรรมการ ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้พิจารณาสั่งระงับการจ่ายเงินของกองทุนหมู่บ้าน หรือให้กองทุนหมู่บ้านชดใช้หรือให้ส่งคืนเงินที่เบิกจ่ายไปแล้ว โดยให้แจ้งคำสั่งเป็นหนังสือไปยังกองทุน หมู่บ้าน

หากกองทุนหมู่บ้านไม่เห็นด้วยกับคำสั่งตามวรรคสอง ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำสั่งของผู้อำนวยการ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๐ ให้กองทุนหมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นกองทุนหมู่บ้านตามพระราชบัญญัตินี้ และ ให้ดำเนินการจดทะเบียนตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ภายในระยะเวลาสามปี นับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๑ เมื่อได้มีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๔ เสร็จสิ้นลงแล้ว และให้รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวดำเนินการตามมาตรา ๔๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยประกาศยุติการดำเนินการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ในราชกิจจานุเบกษา

ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ เงินงบประมาณ รายได้และลูกจ้างของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๔ และของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวกับสำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติที่จัดตั้งขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ ไปเป็นของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้

ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๔ และคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ไปจนกว่าจะมีคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้กรรมการกองทุนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่กรรมการกองทุนหมู่บ้านตามพระราชบัญญัตินี้จนครบวาระ

ให้สมาชิกตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นสมาชิกต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้

ในวาระเริ่มแรก ให้ผู้อำนวยการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการตามพระราชบัญญัตินี้ไปจนกว่าสัญญาจ้างผู้อำนวยการตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจะสิ้นสุดลง และเมื่อสัญญาจ้างสิ้นสุดลงแล้วให้ดำเนินการคัดเลือกผู้อำนวยการตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป

ในระหว่างยังไม่มี การคัดเลือกผู้อำนวยการตามวรรคหก ให้ประธานกรรมการแต่งตั้งบุคคลใด บุคคลหนึ่งปฏิบัติหน้าที่แทนผู้อำนวยการไปจนกว่าผู้อำนวยการที่ได้รับคัดเลือกตามพระราชบัญญัตินี้ จะเข้ารับหน้าที่

ให้นำบรรดาประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่ง ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ มาใช้บังคับกับการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลมจนกว่าจะได้มีประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของคณะกรรมการที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้กำหนดเป็นอย่างอื่น

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองด้วยการให้ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคตและจัดการหมู่บ้านหรือชุมชนตามภูมิปัญญาหรือทุนทางสังคมของตนเองในด้านการเรียนรู้ การสร้างและการพัฒนาความคิดริเริ่มเพื่อการแก้ไขปัญหา การสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนและองค์กรชุมชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง รวมทั้งการกระตุ้นเศรษฐกิจของหมู่บ้านและชุมชนเมืองอันเป็นเศรษฐกิจระดับฐานรากของประเทศ ตลอดจนการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยเฉพาะการจัดระบบสวัสดิการในชุมชนมีความสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็น จึงได้จัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติขึ้น เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนสำหรับจัดสรรเงินทุนหมุนเวียนแก่กองทุนหมู่บ้านเป็นกลไกให้ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือเพิ่มรายได้ และลดรายจ่ายในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง และเพื่อให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ รวมทั้งกองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมือง สามารถพัฒนาเป็นสถาบันการเงินชุมชนในอนาคต โดยมีกระบวนการบริหารจัดการและการพัฒนาที่มุ่งสร้างกระบวนการเรียนรู้ ที่มีรูปแบบ วิธีการคิด และมุมมองที่เปิดกว้างมีคุณธรรม และมีการเรียนรู้ร่วมกันโดยอาศัยหลักของการเอื้ออาทรในรูปแบบกัลยาณมิตร ตลอดจนมีการสร้างและพัฒนาความคิดความเข้าใจให้เป็นระบบในลักษณะของการบูรณาการทุกเรื่องเข้าด้วยกันและสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายกองทุนในทุกระดับอย่างยั่งยืนและต่อเนื่อง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นายยุทธชัย สกฤพฤทธิ
ที่อยู่	บ้านพักครู 1 โรงเรียนบ้านประตุน้ำพระพิมล หมู่ที่ 9 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม 73130
ที่ทำงาน	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขวาง 77 หมู่ที่ 7 ตำบลหนองขวาง อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี 70120
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2537	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
พ.ศ. 2541	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์ วิชาเอกพลศึกษา จากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
พ.ศ. 2549	เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร